POLIROM

Luxul morții

Cristian Tudor POPESCU

EGO PUBLICISTICA

virtual-project.eu

Cristian Tudor Popescu

Luxul morții

POLIROM

– 2007 –

ISBN print: 978-973-46-0921-5

ISBN ePub: 978-973-46-2414-0

ISBN PDF: 978-973-46-2415-7

Cristian Tudor Popescu (n. 1956, București) este directorul cotidianului *Gândul,* președintele Clubului Român de Presă, unul dintre cei mai prestigioși gazetari din România de după 1989. Este absolvent al Facultății de Automatizări și Calculatoare din București. A debutat ca prozator SF. Cărți publicate: *Planetarium* (Editura Albatros, 1987, Premiul Congresului European de SF, Montpellier); *Vremea mânzului sec* (ediția I, Editura Cartea Românească, 1991; ediția a II-a, Editura Polirom, 1998); *Imperiul oglinzilor strâmbe* (Editura Societatea „Adevărul", 1993, antologie SF); *Copiii fiarei* (ediția I, Editura DU Style, 1997; ediția a II-a, Editura Polirom, 1998); *Timp mort* (Editura Polirom, 1998); *Omohom* (Editura Polirom, 2000); *România-abțibild* (Editura Polirom, 2000); *Un cadavru umplut cu ziare* (Editura Polirom, 2001); *Nobelul românesc* (Editura Polirom, 2002); *Sportul minții* (Editura Humanitas, 2004); *Libertatea urii* (Editura Polirom, 2004).

Notă asupra ediției: Texte din acest volum au apărut inițial, în perioada **2004 – 2007,** în *Adevărul* și *Gândul.*

Pe măsură ce ne distanțăm de secolul XX, suntem înconjurați de tot mai multe aparate de ale căror structură internă și principii de funcționare cei mai mulți dintre noi nu au habar și nici nu doresc să aibă. Ia proporții o civilizație a cutiei opace, a obiectelor definite intrare-ieșire, cauză-efect. La apăsarea pe butonul cutare se întâmplă cu precizie, de enorm de multe ori, același lucru. De ce și cum – nu importă. Câți dintre cei care utilizează un computer, public sau privat, știu ce-i acela un limbaj-mașină, un sistem de operare sau măcar operații în binar? Câți dintre cei care țin un telefon mobil la ureche știu cum funcționează? Un copil de nici 2 ani ia telecomanda și zapează până-și găsește desenele animate. Este extrem de probabil ca toată viața să trăiască așa. Această realitate psihotehnologică se extinde asupra ființelor umane. Omul tinde a se privi și a-i privi pe ceilalți ca subiect input-output. Lăuntrul nu mai interesează. Mai mult, orice încercare de a pătrunde acolo, orice încercare de comunicare în zona rezonanței profunde este respinsă sec sau în bășcălie. În societățile postindustriale, interzicerea accesului în a treia dimensiune a ființei se face deja prin norme nescrise de comportament social. Nu-i spui cuiva că a greșit grav, ci că problema s-ar putea rezolva și altfel. Zâmbești tot timpul și ești prevenitor. Momentele de tăcere, de contemplație într-o conversație sunt considerate deplasate. La fel orice ridicare de ton, râsul cu lacrimi, plânsul cu vorbe sunt pathetic, *adică jalnice în sensul american al cuvântului.*

Marinică Ucigașul trece cu roțile peste România

„Alaltăieri, România a semnat cu SUA un tratat prin care militarii americani aflați pe teritoriul românesc sunt scoși de sub jurisdicția Curții Penale Internaționale. Prin urmare, dacă un militar american din trupe deplasate în România își pierde controlul și pornește cu tancul prin Ţăndărei, trăgând în stânga și în dreapta, România nu va face apel la CPI fără acordul SUA. (...) Cu justificată mândrie și vie satisfacție, putem spune că România este iarăși prima la prostituție politică.” Scriam aceste rânduri pe 3 august 2002. Sâmbătă, 4 decembrie 2004, dimineața, tancul a pornit. Doar că n-a fost tanc, ci jeep, și n-a luat-o razna prin Ţăndărei, ci prin centrul capitalei României. Și crima nu e de război, ci de pace. Un om bun și iubit de toți, un muzician îndrăgostit de meseria lui, uriașul Teo Peter, a fost omorât ca un pui de găină. Inima lui, în plină desfășurare a festivalului „Rock in My Heart”, organizat și însuflețit de el, a fost strivită nu de o piatră, ci de un bolid condus de un pușcaș marin netrezit din beție. Nu doar alcoolul l-a făcut pe șeful gorilelor ambasadorului american Crouch să intre în intersecția Polonă cu B-dul Dacia de pe strada fără prioritate, fără să se uite în stânga și în dreapta, accelerând în demență, ci și sentimentul ființei în jeep. Scriam că există un sentiment românesc al ființei în jeep, după ce nevasta lui Adrian Păunescu a omorât trei oameni cu scula asta, iată că există și unul american: gorila superioară Christopher a condus Fordul ambasadei prin București ca un tanchist USA prin deșert sau prin junglă. Oamenii, mașinile, casele României sunt pentru el asemenea furnicilor, dunelor de nisip, pădurii ecuatoriale peste care șenila USA trece nepăsătoare. Ambasadorul Crouch își exprima regretul. Pușcașul marin Christopher, sorbindu-și acum Coca cu gheață la Washington, ca să se dreagă, își zice iritat: „De ce dracu’ nu s-o fi dat la o parte băștinașul ăla nenorocit?”. În disprețul absolut al autorităților române, în disprețul tuturor românilor, ucigașul american a fost scos din țară urgent, cu avionul, din ordinul expres al Washingtonului.

Noi, conaționalii lui Teo Peter, rudele și prietenii lui, n-avem voie nici măcar să-i vedem fața lui Marinică ucigașul, nu putem mânji cu privirile noastre de băștinași o meclă superioară de *private first class USA*. Într-un stat NATO, într-un stat aliat al SUA, oficialii americani au refuzat să-l supună pe criminal testelor Institutului Medico-Legal Român.

L-au dus la Washington, să se facă acolo ancheta: adică un accident rutier cauzator de moarte, întâmplat pe Dacia, colț cu Polonă, să se studieze pe Pennsylvania Avenue.

La televizor vorbește excelența sa Jack Dyer Crouch, cu o față ca masca de plastic a unui cyborg: după ce își mai exprimă o dată regretul, zice că scoaterea din țară s-a făcut „în interesul tuturor celor implicați în acest eveniment nefericit, pentru ca aceștia să fie protejați".

Cine să fie protejat, Jack Vopsitorule de Cruci – căci asta faci acum, dai cu bidineaua pe crucea lui Teo Peter –, trupul său sfârtecat, familia distrusă, prietenii împietriți de durere? Sau vrei să spui că Marinică ucigașul era pornit să mai termine niscai români băștinași și ți-ai zis că totuși ar fi bine să nu exagereze?

Așa cum mă dau de ceasul morții ca să văd și eu România intrată în UE, ani de zile am sperat să intrăm în NATO. Și acum, că suntem în NATO, ce se întâmplă? Un amărât de reporter român care filma niște vameși șpăgari în vama bulgară a fost arestat și băgat la beci zile întregi, cu toate protestele României, iar un militar american ce ucide un român în plin București pleacă nestingherit la Washington, în vreme ce ambasadorul SUA își bate joc de noi.

Ani de zile am privit NATO ca pe un zid de apărare în spatele căruia să ne ascundem și iată că America trece cu roțile peste România. Cum să mai sperăm că NATO ne va apăra de cineva? Oricât ne-ar durea, să fim conștienți că nu e vorba numai de români.

Alt marin american, cpt. Richard Ashby, a omorât, în februarie 1998, 20 de italieni în localitatea Cavalese secționând un cablu de teleferic în timp ce se distra pilotând avionul. Pentru fapta sa, Ashby a fost judecat de Curtea Marțială americană, nu de justiția italiană, împiedicată să-și facă datoria, și a fost achitat în ceea ce

privește acuzația de omucidere involuntară. Congresul SUA a refuzat să aprobe despăgubirea familiilor victimelor de către statul american. Îl va trimite acum America în România, la cererea MAE, pentru a fi judecat, pe colegul de armă al lui Ashby? Nu pot decât să mai scriu o dată ce scriam în august 2002: Militarul american, pus deasupra tuturor celorlalte ființe omenești de pe continentul european. SUA fac astfel dovada unei mentalități de ocupant imperial, bine cunoscută de-a lungul veacurilor, de la legiunile romane la trupele hitleriste: un soldat din rasa superioară poate ucide oricâți băștinași, el nu va fi supus niciodată unei justiții locale sau internaționale. Ce deosebire mai este între Casa Albă și păduchii noștri parlamentari, care și-au folosit imunitatea atâția ani ca să poată comite, nepedepsiți, orice infracțiune?

Nimeni nu gândește pentru tine!

Vreme de 15 ani, Ion Iliescu a făcut tot ce i-a stat în putință ca să ne împiedice să gândim. Ca să ne prostească în față. Dacă Ceaușescu vorbea în limba de lemn, limba lui Iliescu de la Ape e ca apa, inodoră, incoloră, insipidă, ți se scurge printre degete fără să lase nimic în urmă, dar, proiectată cu presiune asupra oamenilor, poate să-i orbească. Milioane de români au vrut să creadă ani de zile că Ion Iliescu gândește pentru ei. Știe Tovarășul ce face. Asta după ce activiștii PCR ne-au injectat în cap vreme de decenii otrava negândului: cu gânditul ne ocupăm noi, așa că mergeți la locurile voastre de muncă. Nu altceva fac astăzi politicienii tranziției, indiferent de culoare: vor să ne transforme în rumegătoare recunoscătoare pentru nutrețul mincinos al minții lor.

Ieslea gândului

A fost o vreme când credeam că actul suprem care-ți justifică existența este să scrii o carte. Nu mă interesa dacă va fi publicată vreodată, vândută și, cu atât mai puțin, citită de cineva. O carte de literatură se scrie de unul singur, este un război cu tine însuți din care, ca să iasă o carte bună, trebuie să ieși învins.

Un copil se face în doi, atunci când nu și-l face singură o femeie sau când nu e, de fapt, copilul nimănui. Poți să aduni toate sensurile vieții și să le pui într-un copil, chiar dacă el nu vrea să le ducă și chiar dacă nu te va putea apăra până la sfârșit de umbra propriei ratări.

Lucrările singuratice asupra ființei îți pot aduce bucurii scurte și intense, nu apuci să le simți și s-au dus, lăsând urme puține. Ele pot înrâuri mințile și viețile altora, dar nu schimbă cu adevărat miezul tău lăuntric. Scrierea unei cărți te dezumanizează. Nu ești în stare să te aștepți a învăța ceva de la copilul tău, vrei să-i torni în cap toate obsesiile tale.

În noaptea de 21 decembrie 1989 am simțit pentru prima dată ce înseamnă să fii cu adevărat împreună cu oamenii, mult mai mulți decât tine. Rezonanța strigătelor noastre era pe frecvența distrugerii, ne adunam sufletele ca să dărâmăm o lume. În Anul Domnului 2005, după înviere, am fost a doua oară nesingur, iar gândurile noastre erau acordate pe frecvența Facerii. Ca o armată de gravide în travaliu, împărtășind aceleași scrâșnete și tăceri, aproape o sută de oameni am născut *Gândul,* un gând mai ușor decât aerul, alcătuit din grinzi, mortar și ecrane diafane de computer, din zgomotul capetelor de pix țăcănite nervos cu acompaniament de bormașină, din resturi uscate de cozonac, sticle de cola și chipuri încordate. Ieslea Gândului a fost așternută cu un covor de chiștoace amestecate cu moloz. Aș fi vrut să fie și copiii mei acolo.

Cât despre cărți, nu fac decât să demonstreze că Biblia greșește: înaintea cuvântului, la început, a fost gândul, și nu o fulgurație cuantică a duhului, fie și dumnezeiesc, ci gândul împreună, plutind peste ape. Dumnezeu nu putea să facă această lume singur.

Caricatura de partid

Mare indignare mare la partidul comunist. Iliescu se pamează, Mircea Geoană se froasează, Clujul se oripilează, Cozmâncă îl ramplasează. Vanghelie – vanghelizează. La TVR, *le maître penseur* Joseph Boda vituperează: că Bucureștiul nu-i Pocreaca. În fine, Adrian Năstase dubitează și rediscutează: avem semnale care semnalează. Vanghelie vanghelizează.

Finii intelectuali, caracterele de excepție, noblețea întruchipată din PSD și de pe lângă au dat în fiert de când Vanghelie e candidatul partidului la Primăria Capitalei. Că, vezi Doamne, ne compromitem, ne facem de râs cu ăsta, care nu știe să conjuge verbul *a fi.* Sunt poate primul care a analizat profunzimea ontologică a zicerii vanghelice „care este”. Nu degeaba a devenit o expresie comună în limbajul actual. Forța ei constă în faptul că, prin agramatismul tulburător, reușește să codifice scurt și precis desele situații absurd-grotești din România zilei de azi. De pildă, aceasta: pe Ion Iliescu îl ia cu leșin că Vanghelie nu știe limba română! Dar dl Ion Iliescu în ce limbă vorbește? „Iliesciana” constă în câteva sute de cuvinte răstocite de 15 ani încoace până la cotor, în dezacorduri și improprietăți împănate cu vorbiturice menite să te potolească dacă vrei cu tot dinadinsul să cauți vreun sens. Cu ce-am rămas din urzeala rară și cenușie a vorbelor triplului nostru președinte: cu „Măi, animalule!”, cu „Vin moșierii!”, cu „Nu vă privește!”. Sunt ele superioare lui „care este”?

Oricum, tot e mai mult decât la Mircea Geoană: nimic din ce-a tot zis lucios și politicos la televizor fostul viitor prim-ministru nu-ți vine în minte. Și atunci există el mai mult decât care este?

Adrian Năstase spune „animalul acela drăguț, care posedă o blană colorată în mod variat, se deplasează prin intermediul a patru membre și exclamă în anumite momente: «Miau!»”, în loc să zică „pisică”. El își suge cuvintele când vorbește de parcă n-ar vrea să le dea de tot drumul din gură. Astfel, arată ca și cum ar avea ceva de ascuns și când spune adevărul. La un sondaj privind moștenirea spirituală lăsată de Adrian Năstase, din subconștientul popular va țâșni îndemnul: „Să-mi

numărați ouăle!”. Candidatul Vanghelie câte are? – pare să chestioneze acum cu eterna-i aroganță președintele PSD, la care, în umbra falnicelor bolți ale memoriei colective, răsună mândră vocea primarului de la 5: „Câte este”.

Vanghelie a deturnat fonduri prin celebrele lui Economate din sector, a făcut revelioane cu somoane pentru amărâți, și-a cumpărat electorat cu un chil de zahăr și-un bax de artificii – așa e, ziarul *Adevărul* e cel mai în măsură să dea referințe despre cum Vanghelie nu știe să conjuge verbul a *fi,* în schimb știe verbul *a avea* la timpul prezent, persoana întâi. Dar Partidul, în cap cu Adrian Năstase, a făcut altceva în campanie la nivelul întregii țări? Cu ce sunt mai breze pomenile electorale ale guvernului Năstase decât paravangheliile penale pentru care Marean a luat NUP pe linie? Câți pesediști de marcă zburdă pe-afară când ei ar trebui să fie de mult la popreală? Dacă Vanghelie ar candida nu la Primărie, ci la o funcție mare în partid, câți ar rezista la confruntări directe în care acesta să verse în stilul său caracteristic tot ce știe?

Acceptarea candidaturii lui Vanghelie este consecința inevitabilă a stării de lucruri din PSD. Acolo, fiecare e preocupat acum să ia gâții celuilalt. Într-o atmosferă de partid cât de cât normală, se strângea toată lumea la masă și problema se punea așa: orice candidat am alege acum, fie el și Ion Iliescu, va fi învins de puternicul curent portocaliu din Capitală. Să nu participăm nu se poate, suntem cel mai mare partid din țară. Prin urmare, desemnăm un om care să se sacrifice încercând să facă o figură onorabilă pentru partid și să scoată un rezultat cât mai bun. Partidul îi va fi recunoscător pentru asta. Toți știu însă cum stau lucrurile de fapt: cine candidează și pierde va fi călcat apoi în picioare cu această înfrângere de către distinșii săi camarazi. De aici, Vanghelie, candidat unic care n-are ce pierde.

Spre deosebire de Adrian Năstase, care a încercat să câștige președinția României camuflând tot timpul adevărata față a lui și a PSD, spre deosebire de Mircea Geoană, care a vrut să cucerească Bucureștiul travestindu-se în șantierist, Marian Daniel Vanghelie va concura expunându-și public fără scrupule și fără

complexe nuditatea intelectuală și morală suprapusă perfect sieși, reprezentând foarte bine și imaginea reală a partidului. Vanghelie nu este altceva decât caricatura îngroșată a PSD, epura lui redusă la absurd – poate sta liniștit pe locul cercului cu trei raze de pe botul Mercedesului de partid.

Dumnezeu – samsar electoral

„Parcă era un centru militar, la Pentagon sau la NATO. Măsurile polițienești, barbare au fost o întinare, o desconsiderare a sentimentelor religioase și patriotice ale poporului nostru român. Conducătorii au urmărit un capital electoral, ei sunt străini de aceste sentimente. Ei sunt o rămășiță a Partidului Comunist. Iliescu e comunist convins, Năstase e un om arogant și disprețuitor."

Așa suna în vara trecută, la Putna, cuvântul Bisericii Ortodoxe către români. În sfârșit, după decenii de complicitate pe cât de unsuroasă, pe atât de mănoasă cu puterea comunistă, iată că un înalt preasfințit vorbește în numele lui Dumnezeu și al poporului român – mi-am zis rătăcind prin mulțimea de pelerini împiedicați să intre în curtea Putnei de autoritățile pesediste. Omul Domnului, IPS Pimen, arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, era pe atunci un fel de duhovnic al Opoziției liberalo-democrate. Invitații săi personali la festivități erau domnii Băsescu, Stolojan, Flutur, Pleșu, Dinescu, Patapievici, Cioroianu.

Nici două luni mai târziu, în plină campanie electorală, cu același har dumnezeiesc, atletul lui Hristos își leagă barba nod la ceafă și își pune limba la treabă: „Adrian Năstase s-a înscris în rândul marilor ctitori și ocrotitori ai mănăstirilor". Sanctificarea lingvală a lui Năstase de către IPS popa Pimen se trăgea dintr-o șpagă de 95000 ha pădure pe care înalt pesedistul i-o îndesase fără jenă sub anteriu. Nici măcar nu era vorba de o retrocedare *in integrum a* celor 192000 ha revendicate, de respectarea unui principiu pe care îl invocă toți cei ce așteaptă să-și primească înapoi bunurile furate de comuniști, ci de „un transfer din domeniul public în cel privat", o dilăreală electorală jumi-juma, perfect echivalentă pentru Năstase astupării găuroiului Rafo cu banii statului. Acolo i-a blagoslovit cu miliarde pe Iacobov și compania ca să-l voteze rafinorii, dincolo a dat în IPS Pimen cu hectare să-l voteze dreptcredincioșii. Înalt Prea Șpăguitul Pimen găsea acest troc ordinar „judicios și mulțumitor". În astfel de clipe ajunge să mi se pară și mie judicioasă zicerea marxist-

leninistă „Religia e opiu pentru popor” și mulțumitoare asimilarea vajnicului anticomunist IPS cu un traficant de droguri.

Dar schimbările stroboscopice la față ale acestei lumini a Bisericii continuă. Ţintind gradul de PF, adică Prea Fățarnic, își desface acum nodul bărbii de la ceafă și și-o aduce în față împărțită în două: de-o parte diavolul comunist Ion Iliescu și uneltele sale, de cealaltă îngerul capitalist Adrian Năstase. Motivul: un grup de parlamentari PSD și PPRM, condus de „unealta diavolului”, Antonie Iorgovan, vrea să-i ia de sub nas, pe motive constituționale, halca de pădure primită de la Năstase. Care Năstase e glorificat ca mucenic al proprietății private, IPSPF Pimen mergând până la a face politică în fostul partid de guvernământ: „Nu putem vorbi despre un dezastru în cazul PSD, dacă se impune grupul celor din jurul domnului Adrian Năstase”.

De altfel, asta n-ar trebui să ne mire prea mult, deoarece prin zonă bântuie o iubire arzătoare de capitalism: Mitropolia Moldovei și Bucovinei vrea să cumpere cu 3,4 milioane de euro pavilionul administrativ al colosului industrial Fortus din Iași, pe care vrea să îl transforme în hotel și birouri.

În fine, Pimen recunoaște delicat că Ordonanța de împroprietărire a avut „firește” și un scop electoral, dar își exprimă convingerea că „Dumnezeu lucrează în multe feluri spre binele oamenilor”. Numai faptul că e vorba de un om în vârstă, totuși un preot, mă împiedică să vorbesc urât în fața acestei plasări a lui Dumnezeu pe post de samsar electoral. Mă mărginesc a-i spune popii Pimen că și Diavolul lucrează în multe feluri.

Securism după comunism

Întoarcerea victorioasă de la Eurovision a formației României – cu asta mi s-a părut că seamănă brațele agitate pe sus cu degetele în V de Marie Jeanne și băieții. Ar fi absurd să le reproșezi că arătau vioi și exuberanți, dar, atunci când printr-o inițiativă iresponsabilă și dubioasă pui într-o situație-limită un stat întreg, când se mobilizează pentru repararea prostiilor tale mari resurse umane și materiale, parcă un sentiment de oarecare jenă, o anumită rezervă mi s-ar fi părut mai omenești. Și nu cred că sunt inuman dacă aștept niscai scuze sau păreri de rău adresate țării de colegii noștri.

Ce ar fi fost, de pildă, dacă, sub impactul implorărilor zguduitoare pe care teroriștii i-au silit să le adreseze poporului, președinției și guvernului, am fi cedat, ca Filipinele, fie și numai luând în discuție sub presiune retragerea trupelor din Irak? Încă o dată România ar fi stârnit zâmbete internaționale de dispreț. Este meritul autorităților, în frunte cu președintele Băsescu, faptul că s-a respins net șantajul, asigurându-se un câștig important de imagine țării.

Cum au fost însă eliberați, de fapt, jurnaliștii, dacă bani nu s-au dat și politica externă nu s-a negociat rămâne o întrebare. Până când vom cunoaște răspunsul, nu pot să preamăresc celula în frunte cu președintele. Succesiunea ieșirilor ei în public pe timpul crizei, având ca aproape unic comunicator pe domnul Băsescu, a arătat derută, declarații șocante și contradictorii în decurs de numai câteva zile, arestarea intempestivă a lui Omar Hayssam, evocarea bizară a simbolului Fecioarei Maria, un apel târziu până la ilogic la organizațiile clericilor musulmani. Traian Băsescu ba avea accese de râs ca un naș de nuntă țigănească, ba slobozea niște declarații de-ți îngheța sângele în vine despre „complicarea situației” și posibilitatea de „a vedea și execuții în direct”. S-a ajuns ca televiziunea Al Jazeera, altfel foarte binevoitoare față de România, să atragă atenția că declarațiile necontrolate ale președintelui român pun în pericol soarta prizonierilor – asta după ce dl Băsescu probozise aprig ziariștii deoarece teroriștii ar fi făcut zilnic în deșertul irakian revista presei române și,

netăcând, noi cică le dădeam idei... Venită după un asemenea lanț de aiureli, eliberarea pare chiar lucrarea lui Dumnezeu.

Dl Băsescu zice că meritul aparține „sută la sută" SERVICIILOR NOASTRE (n-am litere mai mari în repertoriul computerului) secrete. Vibrantă și drăgăstoasă e vocea președintelui când mulțumește și iar mulțumește secreților noștri – parcă vezi aievea infiltrând Irakul trâmbe de agenți cu antenuțe ascunse sub turban sub conducerea căpitanului Stejeran, precum și antiteroși vânjoși la vederea cărora răpitorii își smulg cearceafurile cu pătrățele de pe cap și izbucnesc în plâns. Oricât ar părea de ciudat, cinicul jucător politic Traian Băsescu exhibă aici chiar un sentiment.

Primii trei președinți pe care i-a avut România au fost în primul rând activiști de partid comunist. Și Ceaușescu, și Iliescu, și Constantinescu au avut relații complexe cu Securitatea, dar reflexele lor fundamentale sunt de activiști, de aparatciki, nu de securiști. Un aspect puțin cunoscut al istoriei comuniste este lupta surdă dintre Partid și Securitate. Creată de Partid, Securitatea a ajuns să „lucreze" informativ și să preseze Partidul și chiar pe Ceaușescu. O culme a conflictului s-a atins în noiembrie '89, la „Ultimul Bal", Congresul al XIV-lea al PCR, când, pe culoarele Sălii Palatului, activiștii și securiștii care întesau sala se îmbrânceau și se înjurau printre dinți. Revoluția, deși făcută cu acceptul Securității, a dus la strivirea acestei structuri informativ-represive de către activiștii PCR înțeleși cu Armata. Vreme de cincisprezece ani, sub activiștii Iliescu și Constantinescu, în politică a avut prim-planul tipul de fost activist PCR. Traian Băsescu, deși fost membru PCR, nu are structură de activist. Este primul președinte în care predomină spiritul securist, întrupând o nostalgică revanșă a Instituției asupra PCR. Băsescu a și recunoscut intimitățile sale cu Securitatea, spunând doar că n-a făcut poliție politică. Dl președinte are un atașament sincer pentru grade mari, structuri secrete, ofițeri acoperiți, metode de urmărire și forță, hotărâri dictatoriale luate în regim militar. Demagogia „democratică" a activistului îi e străină.

Oricât de mult am fi pătimit în anii din urmă, încercările României nu s-au încheiat. După

cincisprezece ani sub comunismul rezidual, ne așteaptă, ca să ne înghițim până la capăt moștenirea, cel puțin cinci ani de securism rezidual.

Dreptate, ochii plânși ai lui conu' Dinu vor să te vadă.

Șantajul și amenințarea magistraților se fac îndeobște pe căi subterane, prin persoane, scrisori sau telefoane. Doar în Sicilia sau în America, atunci când este dus la tribunal un cap mafiot, pe afară se învârt inși cu ochi de pește congelat și subsuoara costumului Versace umflată. Nu știu cu ce seamănă ochii dlor Teodor Meleșcanu, Ludovic Orban, Crin Antonescu, Mircea Coșea, Cristian Boureanu, Horia Toma și nu știu dacă poartă pistol sub costumele impecabile, dar scopul prezenței lor în grup în incinta Curții de Apel București, ca escortă a lui Dinu Patriciu, este același cu al mafioților. Aveți grijă, domnilor procurori și judecători, sună mesajul mut al comandoului de presiune liberal, don Dino Patriciano, pe care ați îndrăznit să-l chemați și să-l băgați în arest, nu e un coate-goale, un amărâștean pe care puteți să-l înfundați după cum aveți chef sau după câtă șpagă luați, este un mare fruntaș liberal, care a dat bani cu ghiotura la partid. Vicele Meleșcanu a fost și în CA la Rompetrol, don Dino e amicul premierului, care e și el liberal de-al nostru și ați văzut că s-a declarat neplăcut surprins deoarece v-ați atins de don Dino. Cu ajutorul președintelui Băsescu, al ministrei Macovei de la Justiție și al lui Dumnezeu, noi, Puterea, o să numim și o să mătrășim din funcții cum vrea mușchii noștri toți magistrații, începând cu ăia mari. Așa că aveți grijă...

Alianța pedisto-liberală cică vrea să dezinfecteze Justiția ticăloșită de PSD. Ani de zile, imaginea emblematică pentru presiunile șțabilor pesediști asupra magistraților a fost însoțirea la Parchet a infractorului Bivolaru de către Adrian Năstase, Miron Mitrea, Dan Ioan Popescu, Viorel Hrebenciuc *et comp.* Și atunci, pesediștii măcar erau în opoziție. Acum, liberalii refac în oglindă gestul pesedist, numai că, pe deasupra, ei sunt la putere. Alte măști, aceeași piesă. Ce altceva să înțelegi decât că reforma D.A. a Justiției constă în înlocuirea unor numere de telefon chemând „pe scurt" cu altele?

Tot joi, Gigi Becali, latifundiar în Pipera prin voia aceluiași Dumnezeu și a unui snop de generali MApN în

frunte cu fostul ministru pedisto-liberal Babiuc, i-a tras numitei Justiția o flegmă în ochii legați: „N-am timp acu' să vin la Parchet", le-a zis don Gigi procurorilor.

Ia să vedem, e în stare Traian Băsescu, care vrea să încalece Justiția împreună cu Monica Macovei, să-l aducă în fața legii pe Gigi Becali? Eu cred că mai degrabă îl cheamă din nou la Cotroceni să-l felicite.

Nu e nici o deosebire din punct de vedere social și moral între atitudinea liderilor PNL și cea a lui Gigi Becali. Ele presupun același lucru: Justiția, ca putere separată în stat, e o vorbă pentru prostime. În fapt, ea nu există. „Lumea bună", fie politicieni, fie mafioți, fie și una, și alta, își face de comandă o Justiție paralelă, cu covor roșu la intrare și fanfară la ieșire, cu rugămînți fierbinți să vină marele boss să bea o cafeluță la Parchet.

Justiția lui Năstase, Justiția lui Macovei, Justiția lui Băsescu, a lui Gigi Becali. Fiecare vrea s-o posede pe doamna asta, cu perversiuni, mai ales că e legată la ochi. Și conu' Dinu dă acum apă la guzgani fiindcă n-are încă o Justiție personală. Pe care i-o promitea printre dinți, după turul întâi al alegerilor din toamnă, altui mare plângoci al politicii românești: „Îți mai dau două săptămâni, Traiane...".

La judecata schilozilor și morților

De ce, de 15 ani încoace, PSD, sub diversele lui denumiri, a pierdut toate alegerile în București? De ce, oricât de halaicu și de lis ar fi fost candidatul așa-zisei drepte, el l-a învins sistematic pe cel al PSD? Sunt întrebări la care fostul partid de guvernământ nu a căutat cu adevărat răspunsul. Pentru că, dacă-l căuta, îl găsea și nu mai veneau acum Ion Iliescu și Adrian Năstase să strige: „Provocare! Diversiune!" deoarece Parchetul l-a pus sub acuzare pe Ion Iliescu în dosarul mineriadei 13-15 iunie 1990.

Rana acelor zile e săpată adânc în creierii bucureștenilor și încă sângerează. Tineri și femei, lipsiți de orice apărare, hăituiți și loviți de mineri cu bâtele în inima României, așa cum gunoierii înconjurau pe vremuri, la mahala, câte o adunătură de câini de pripas și îi loveau cu târnurile grele, nesatisfăcuți până nu-i înșirau lați pe stradă – sunt imagini care au obsedat generații și s-au transmis din tată-n fiu.

Se miră PSD că nu-l votează tinerii Capitalei? Pentru ei, chiar dacă atunci erau de-o șchioapă, Ion Iliescu rămâne pe veci șeful minerilor care se năpusteau asupra purtătorilor de blugi, de fuste scurte, ochelari sau plete. Rămâne cel care le-a mulțumit pentru atrocitățile comise, considerate dovezi ale „solidarității cu noua putere".

Mulți ani am crezut că lui Iliescu i-a fost pur și simplu teamă, că a cedat nervos în fața pasivității organelor de ordine, comițând greșeala de neiertat de a apela la o categorie socială ca mijloc de represiune împotriva unor civili. Acum, după ce Iliescu a spus despre brutele sepepiste care l-au bătut pe funcționarul de stat Șerban Pretor pentru că umbla cu Trabantul: „*Or fi avut și băieții* (s.m.) motivele lor", după ce a justificat fapte abominabile, afirmând că „mineriadele au avut și ele niște cauze", și, în fine, după ce l-a eliberat cu parșivenie pe Miron Cozma, am încetat să mai cred că a greșit. A fost de fapt vorba, întotdeauna, de o metodă dragă inimii oricărui conducător bolșevic, aceea de a arunca niște civili împotriva altora. Nu numai fizic.

Execuția din vorbe a unui „dușman al orânduirii socialiste” preceda sau acompania, de regulă, ridicarea lui de către Securitate și trimiterea în ocnă sau la moarte – colegi ai respectivului îl desființau ca om într-o ședință, arătând că ei „de mult bănuiau ceva”. Mânat de aceeași obsesie, a legitimării terorii de stat prin participare civilă, Ceaușescu pusese să patruleze în ’89 pe străzile Capitalei, în așa-numita „capră cu trei iezi”, alături de milițieni și soldați, și gărzile patriotice. Prima „mineriadă”, nedusă până la capăt, îi aparține fostului șef al lui Iliescu și a avut loc în decembrie ’89, când cohorte de olteni înarmați cu bâte au fost suiți într-un tren ca să fie azvârliți împotriva manifestanților din Timișoara. Așa că gestul lui Iliescu de a chema minerii e firesc, se înscrie perfect în tradiție.

Domnul Năstase e „indignat” că Justiția îl „hărțuiește” pe Ion Iliescu deși e bătrân și bolnav. O fi Ion Iliescu bătrân și bolnav, dar victimele Revoluției și mineriadelor sunt schilozi sau morți, n-au apucat să îmbătrânească. Gândul la atâtea crime împotriva umanității petrecute sub regimul lui ar fi trebuit să nu-l lase să doarmă pe Ion Iliescu, indiferent de cât de vinovat se consideră. Omenește vorbind, ar fi trebuit să-i fie rușine să strige „Provocare! Diversiune!” când, dincolo de puterea cederistă sau pedisto-liberală, ceea ce îl urmărește de ani de zile sunt umbrele tremurătoare ale chinuiților și morților fără vină. Dar Ion Iliescu nu e om decât pe dinafară. Chiar dacă va fi judecat, găsit vinovat și condamnat, nici o pedeapsă, nici plutonul de execuție rezervat lui Ceaușescu n-ar putea exorciza creatura nemuritoare dinlăuntrul său.

Marele Dric

Abordarea teleologică în filosofia istoriei omenirii presupune existența unui punct omega situat într-un viitor incert către care converg seturi de evenimente. Cei care trăiesc aceste evenimente sunt aidoma câinilor ce traversează autostrada București-Pitești: nu știu niciodată dacă mașina care îi calcă e un Maybach sau o Dacie și nici unde merge. Am făcut și eu parte dintre câinii care s-au mișcat încoace și încolo prin Piața Universității în noaptea de 21 decembrie 1989 și în iunie 1990. Ani de zile n-am înțeles care era linia de univers pe care se situau aceste evenimente, ținta lor de convergență. Acum, după 15 ani, am privilegiul să știu, pentru că am ajuns să trăiesc punctul omega: oamenii n-au fost schilodiți și n-au murit degeaba, ca niște câini, în Piața Universității. Suferința și moartea lor și-au găsit noima în istoria eternității: toate astea s-au întâmplat pentru ca Războinicul Luminii, Gigi Becali, să se poată urca după 15 ani pe capota Maybachului său de 500000 de euro parcat în centrul Pieței Universității și să ridice brațele spre țară. Nu mi i-am putut imagina niciodată pe cei uciși în Piață putrezind în morminte: mă gândeam că duhurile lor neîmpăcate rătăcesc seară de seară în luminile strălucitoare ale Intercontinentalului. Acum cred că în sfârșit s-au liniștit: Maybachul negru al lui Becali mișcându-se încet a fost Marele Dric care i-a dus definitiv pe lumea cealaltă.

Ce-a ratat securistul, lichidează procurorul

Înalta Curte de Casație și Justiție. Rostiți aceste cuvinte așa cum trebuie, rar și cu intonație solemnă: Înaltă... Curte... Justiție... Puneți apoi lângă ele numele Eduard, cu nobilele sale rezonanțe de coroană britanică. Ce vedeți în fața ochilor? Un imbecil sinistru, zic. Nicidecum, veți spune, vedem robe negre, cravate mov, fețe distinse, brăzdate de povara răspunderii și strălucind de lumina înțelepciunii – prezidiul lui Zeus.

Și totuși, eu văd un imbecil sinistru. „Acest aspect nu poate constitui cuvinte de prețuire la adresa activității sale, ținând cont că Pleșiță Nicolae a avut în vedere o explicație în legătură cu lipsa raportului de cauzalitate dintre fapta sa și *decesul lui Paul Goma* (s.m.).” Concluzia se desprinde chiar din răspunsul său adresat realizatorului: „A fost o mângâiere. Uite, în pauză, îți arăt eu cum l-am pocnit și ai să vezi că nu mori”. Sunt rândurile de răspuns ale procurorului Ilie Mihai Eduard din Parchetul de pe lângă Înalta... la sesizarea Consiliului Național al Audiovizualului privind groaznicele afirmații ale generalului de securitate Pleșiță, despre asasinate și torturi, săvârșite direct sau din ordinul său, în timpul regimului Ceaușescu.

„Am lichidat zeci de trădători”, spune Pleșiță. „Asta făceam noi cu dușmanii comunismului.” Nici umbră de părere de rău în vocea lui, mai degrabă se simte că, dacă l-ar mai ține țâțâna, ar mai curăța câteva zeci de români care-l enervează. Când vine vorba de Paul Goma, toarș general zice cu năduf: „Nu numai că l-am anchetat, i-am dat și un pumn, futu-i mama lui!”. Tot discursul televizat al bătrânului securist a fost o apologie a violenței și omorului politic ca metode „de lucru”.

Bestia genuină, amic intim al autorului romanului *Animale bolnave,* Nicolae Breban, exprimă sus și tare ceea ce alți foști securiști ascund acum sub costume vest impecabile și maniere „europene”. Iar King Eduard, împăratul dobitocilor, spune că Pleșiță nu și-a lăudat „activitatea” – ceea ce înseamnă cf. art. 324 C.p. până la 3 ani de pușcărie –, invocând drept „dovadă” chiar

băşcălia crâncenă a securistului care compară pumnul dat lui Goma cu o mângâiere la figură. Şi ce dacă era plin de sânge, doar nu l-am omorât! În schimb, îl omoară procurorul Eduard pe Paul Goma, despre al cărui deces vorbeşte ca despre un fapt împlinit, pentru care n-ar fi vinovat Pleşiţă! Probabil îl confundă pe Goma cu inginerul Ursu. Procurorul Eduard ştie el, mai ceva ca avocatul, ce „a avut în vedere" acuzatul. E invers decât la procesul lui Ceauşescu, acolo avocatul apărării acuza la fel de tare ca procurorul, aici procurorul e preocupat să găsească justificări pentru „clientul" Pleşiţă.

Aşa o rezolvă procurorul Eduard cu art. 324 C.p. Cât priveşte art. 358, menţionat de CNA, acesta prevede că „supunerea la tratamente neomenoase a unei persoane căzute sub puterea adversarului" se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 20 de ani. Omul legii găseşte că Goma nu se afla sub puterea nimănui. Umbla singur prin arestul Securităţii şi îşi trăgea pumni în gură, iar Pleşiţă îl dezmierda.

Una peste alta, nu înţeleg de ce s-a mai ostenit Ilie Mihai Eduard de la Procuratură să mai scrie două pagini: un răspuns perfect echivalent cu elucubraţiile de mai sus era: „Băi CNA, nu vrea muşchii mei să-l urmărească penal pe Pleşiţă. E bine?".

Înalta Justiţie a României anului 2005 nu se atinge de alde Pleşiţă, în schimb îşi bate joc în faţa naţiunii de cei ucişi şi torturaţi de el.

Keep walking, Monica, merg și eu cu tine

Am mai scris acum câțiva ani un editorial despre *Ev. Zilei.* Atunci publicase începând cu pagina întâi niște poze porno de-ți venea să verși, de la un sex-club unde se practicau tot felul de perversiuni: penisuri de plastic, lesbiene, sado-maso etc. Ce-au făcut acum, când trebuie să scriu din nou despre această foaie, e și mai dezgustător.

În anii ’50, câteva denunțuri bine aduse din condei erau suficiente ca un om să fie băgat în pușcărie sau trimis la Canal fără măcar să știe pentru ce e luat. Astăzi, aceste scurgeri purulente ale ființei omenești nu se mai cheamă denunțuri, ci „surse care doresc să-și păstreze anonimatul”, iar victima nu mai e aruncată la Canalul Dunăre-Marea Neagră, ci înecată în canalele presei.

Ziarul (dacă așa ceva se mai poate numi ziar) *Ev. Zilei* se dovedește încă o dată un astfel de canal pestilențial. Făcând cu mijloace contemporane treaba tablagiilor Securității, care aveau nevoie doar de un zvon ca să ridice omul noaptea din așternut, lifuroii fostei buline roșii s-au năpustit asupra ministrului Justiției, Monica Macovei, ca un cârd de piranha. „Șapte martori declară, sub protecția anonimatului, că au văzut-o beată”, zice textul de la pagina întâi în legătură cu o petrecere din localul Vox Maris, Costinești. Articolul de la interior e o făcătură care te înfioară. Lifuroii roșii, mai nou căcănii, n-au văzut nimic cu ochii lor, cică niște apropiați ai lui Macovei le-ar fi povestit că ea „a băut whisky și vin”, că și-a spus ofurile „gălăgios” și că a spart „din greșeală” câteva pahare. Ca să întărească povestea, e convocată o jurnalistă de pe la Național TV, una Bobeș, care zice că a auzit și ea de la chelneri cum că Monica Macovei ar fi fost „cui”. În schimb, comesenii dnei Macovei, președintele Uniunii Avocaților din România, Călin Zamfirescu, și Cristian Iordănescu, decanul Baroului București, declară că totul e o „minciună sfruntată”, o „gogomănie”. Și, din ciulamaua asta subțire, cei de la *Ev. Zilei* trag cuvântul

beată la pagina întâi cu privire la ministrul Justiției. Și pe urmă se prezintă drept ziariști.

După toate regulile „demascărilor" din ziarul *Scânteia,* pagina dedicată lui Macovei mai conține o zicere „științifică" a psihiatrului-morsă scăpat de la circ, Florin Tudose, precum și referințe la bețiile lui Elțîn și Nixon, menite să creeze efect de real pentru însăilare. Declarația simplă a Monicăi Macovei – „Am fost acolo, am stat la masă, am băut vin, dar nu m-am îmbătat, nu am spart nici un pahar" – nu face decât să strice cheful autorilor acestei ticăloșii de presă.

Și chiar dacă dna Macovei s-ar fi îmbătat, care e problema? S-a aflat împreună cu colegi de breaslă la o petrecere privată, într-un local privat, nimeni dintre participanți nu a reclamat-o, dimpotrivă. N-a băut din bugetul de stat, n-a agresat pe nimeni. Dacă prestația ei publică de a doua zi, la Congresul Avocaților, ar fi fost afectată, atunci ar fi trebuit să răspundă pentru acest fapt în sine, nu pentru că a băut. Or, tot *Ev. Zilei* consemnează că participanții la Congres au fost „uimiți" de cuvântarea de un sfert de oră a dnei ministru după „o noapte de chef."

Pe scurt, mi se face greață, deși nu am băut nimic, și mi-e jenă încă o dată că mă numesc și eu ziarist, ca și inșii de la *Ev. Zilei.*

Dna Macovei a fost criticată dur, nu o dată, în paginile *Gândului.* Pentru ceea ce noi am considerat forțări nedemocratice în reforma Justiției, nu pentru secvențe din viața ei personală, pe care le-am primit și noi la redacție de la „surse sub protecția anonimatului". Nici măcar un articol bine documentat despre un episod fizico-juridic al existenței dnei Macovei, încăierarea cu un vecin pe o bucată de gard, nu l-am publicat, pentru că era o chestiune particulară, nerelevantă.

E o metodă clasică a presei și propagandei bolșevice să discrediteze pe cineva pentru că bea, fumează, e divorțat, are legături în afara căsătoriei, pierde nopțile și e certăreț – așa deci și prin urmare nu poate să fie decât un nenorocit de reacționar, un spion imperialist, un dușman al poporului. Prin urmare și-așa deci, cum să mai facă dna Macovei reforma Justiției, dacă a băut un pahar în plus?

Până când o voi critica din nou pe Monica Macovei pe teme juridice și deoarece aud că pesediștii umblă prin Parlament cu fluturași Johnny Walker *„Keep walking,* Monica!”, mă solidarizez cu dânsa printr-un autodenunț din surse mai presus de orice îndoială: în seara zilei de marți, 21 iunie, după emisiunea „Cap sau pajură”, unde am vorbit de problemele țării România și ale poporului ei, am consumat cu nerușinare decadentă aproape o jumătate de sticlă de whisky Johnny Walker Black Label împreună cu numitul Hurezeanu Emil, pe care îl dau în gât cu această ocazie. Așteptăm *Ev. Zilei să* strângă mărturii.

„Cultură light”, nutrețul cu care se hrănește omul-abțibild. Adicătelea se ia Crimă și pedeapsă, *se scoate scena crimei lui Raskolnikov, se scoate obsesia micii prostituate din capul lui Svidrigailov, se scoate și sinuciderea lui, se scoate tot ce ține de adâncul obscur și frământat al ființei omenești și se obține Dostoievski light care nu cauzează și nu îngrașă la suflet.*

Vlasca și Teleormanul

Oameni privind năuci, cu disperare domoală, casele cu apa la pervaz, lacul unde ieri era grâu. Un porc uriaș, dus pe brațe de sătenii din Smârdioasa, Teleorman, afundați până la piept în șuvoaiele mâloase. Niște godaci puși la scuteală într-un cerdac. Bătrâne-rucsac, cărate în spate de bărbați. Copii înșirați pe garduri, uitându-se speriați la ulițele-râu. Singurătatea care îi înconjoară pe nenorociți pare mai rea decât pustiul de ape.

Și totuși, nu sunt singuri. Cu ei, printre ei și deasupra lor, este presa. Ziariștii informează de zor, comentează imaginile teribile, se străduiesc să urce emoția dincolo de pragul ei natural, izvorât din dezastru. Din ușa unui elicopter, un reporter blonduț și frenetic se oprește din relatarea pe nerăsuflate fiindcă trebuie să pronunțe numele localității deasupra căreia zboară. Ușor perplex, trage cu ochiul spre o hartă și articulează limpede: Drăgănești... *Vlasca. Vlasca* ca *basca,* cu s, nu *Vlașca.* Pe fiecare silabă, ziaristul a patinat cu o grijă vag distantă, ca atunci când pronunți numele unei localități exotice. Ce-o mai fi și *Vlaska* asta? Părea că sub elicopter se află Africa ecuatorială, că râul Vedea e fluviul Zambezi, iar reporterul Marius e un englez plictisit, angajat la CNN, care relatează pentru prima dată din zonă. A fost nevoie să fie ridicat acest băiat la o sută de metri deasupra țării, cu un elicopter a cărui oră de zbor costă sute de euro, pentru ca să zică Rominia în loc de România. Sunt curios dacă postul de televiziune l-a trimis ulterior să afle care este sensul expresiei populare *Vlașca și Teleormanul,* precum și ce înseamnă *Vlașca*: este denumirea slavizată a Valahiei, vechiul nume pentru teritoriul locuit de românii din zona carpato-danubiană. Iar *Vlașca și Teleormanul* înseamnă lucru în devălmășie, dezordine simbolică, anomie.

În vreme ce valahii se chinuiau și mureau înecați în câmpia Dunării, deasupra lor, vocea presei române aeropurtate le refuza dreptul de a-și da obștescul sfârșit în numele și pe limba lor.

Story-ul, o victimă a comunismului

Codul lui Da Vinci este bestsellerul absolut al momentului. L-am deschis curios să văd cu ce mijloace mai poate o carte să concureze televiziunea și internetul. De ce dă în brânci un yuppie mereu grăbit între birou, avion și hotel să lase laptopul de pe genunchi și să pună în loc un paralelipiped de celuloză?

Dacă ar fi fost să mă iau după scriitură, lăsam cartea după primele pagini. Mister Dan Brown scrie ca un confecționer, asamblând prefabricate verbale fără cea mai mică tresărire de originalitate stilistică. În acest tip de frază știu întotdeauna ce cuvânt urmează. Dar există mari povestitori care trăiesc prin epică, nu prin stil. La Dan Brown epică este, dar de tip rocambolesc: crime, urmăriri, pitiri, subterane, secrete cutremurătoare, lovituri de teatru, rudenii neașteptate, enigmoze, poliție, mesaje pe mobil. Este genul de intrigă care umple rafturile viu colorate ale librăriilor de aeroport. Și atunci de ce *Da Vinci Code,* și nu altă pupăză *hardcover* lucind sub neoane?

Două cred că sunt elementele care fac succesul acestei meșteșugăreli altfel oneste. Mai întâi, subiectul Iisus Hristos. Cu cât Occidentul se îndepărtează în viața cotidiană de practica și teoria creștine, cu atât crește interesul pentru story-urile christice – vezi blockbuster-ul *Patimile lui Iisus.* În conștiința societății actuale, credința în Iisus e înlocuită cu prizarea ficțiunilor despre Iisus, ca o compensație în metabolismul moral al creștinului contemporan. Ce poate fi deci mai spectaculos și mai apetisant decât un copil făcut de Iisus cu Maria Magdalena, aflat la rădăcina unui arbore genealogic al Mântuitorului răsfirat până în zilele noastre?

Această compoziție se toarnă în cartea lui Dan Brown peste Luvru, Tour Eiffel, Roland Garros, biserica Saint-Sulpice, adevărate ancore ținând de realul cel mai real al Parisului zilei de azi. Efectul este de natura celui realizat de Mircea Cărtărescu în *Visul* utilizând muzeul bucureștean „Grigore Antipa", însă cu mult mai mult talent scriitoricesc decât dovedește Dan Brown în manipularea Luvrului.

Rezultatul e un thriller istoric cam ca *Pendulul lui Foucault* (acolo Eco punea ancora în Pantheon), însă mai digerabil. Prin urmare, iată o posibilă rețetă pentru tânărul scriitor român care dorește să aibă succes și fără să-și descrie în amănunt experiențele sexuale.

Nu știu deocamdată ce vânzări a înregistrat cartea în România – bănuiesc că mari. Motivul interesului românilor ar fi mult mai simplu decât sofisticatele resorturi de subconștient colectiv pe care le identificam în cazul Vestului: *Da Vinci Code* are story. Influența comunismului asupra literaturii sau filmului românesc este îndeobște recunoscută la nivelul temelor și subiectelor. Cenzura respingea tot ce putea avea legătură cu felii din viața reală: demența dictatorului, cozile la alimente, frigul, Securitatea, Radio Europa Liberă, fuga peste graniță, capitalismul altfel decât putred. N-am auzit însă ca Dulea sau alt satrap să vâneze forme narative. Nu interesa cum povestești, ci doar despre ce povestești. Și atunci, o grămadă de scriitori români s-au apucat să mutileze în fel și chip arta narativă, modul de a spune o poveste, de a picta niște personaje, ascunzându-și vivisecțiile sub tot felul de *isme.* În cofrajele astfel sparte au turnat niscai elemente de real, care însă își pierdeau aproape total forța de impact asupra cititorului. Cât rămânea era suficient ca, după ce cartea trecea de cenzură, respectivul autor să se laude șoptit cui stătea să-l asculte cum, de fapt, „bate în ciocoi". Textualismul anilor '80, „textualismul socialist", a fost o culme a evazionismului cu ifose, nicidecum un protest underground împotriva regimului, cum au nerușinarea să pretindă funcționarii optzecismului.

În acest fel, comunismul a omorât story-ul cu mâna scriitorului – cu atât mai notabile tresăririle narative singuratice și de mare forță precum *Cel mai iubit dintre pământeni.* Cititorii înșiși au uitat ce înseamnă un povestitor adevărat, preferând micilor insipidul hamburger al jocurilor textuale. Or, Dan Brown, fără a fi un scriitor de prim rang, face exact acest lucru: asamblează bine module epice astfel încât tot timpul se întâmplă ceva, autorul nu stă să-și contemple întruna pe pagină pixul și sexul. Este o „tehnologie" care formează baza largă a piramidei oricărei literaturi și pe care noi, românii, trebuie să reînvățăm a o scrie și citi. Faptul că

un scriitor de valoarea lui Mircea Cărtărescu, simbolul optzecismului, s-a întors în *De ce iubim femeile* la povestirea pură și simplă e cu siguranță un semn.

România figurantă

Anticipatele ar trebui să aibă loc în octombrie. Tot în octombrie, anul trecut, Alianța, în frunte cu Traian Băsescu, inaugura un nou stil de a juca și a câștiga în politica românească: *dramatic show*-ul. PSD reușise să iasă din șocul alegerilor locale și ținuse prim-planul toată vara cu gălăgia așa-ziselor restructurări și alegeri interne. Alianța băltea, pierdea vizibilitate și teren. Iar alegerile băteau la ușă. În acest moment critic, hop! – prima dramă într-un act: Stolojan se dă lovit și pleacă, Băsescu plânge, inima electoratului se frânge. Și pe mine m-a luat valul: în primul comentariu, rostit la cald, asemuiam plecarea, ca erou de tragedie greacă, a lui Stolojan cu moartea lui Corneliu Coposu, care a dus la victoria Convenției Democrate în 1996. După ce și-a tamponat lacrimile, Ahile Băsescu a debitat replica finală: Patrocle, te voi răzbuna! Pe Stolojan l-ați șantajat de l-ați căpiat, cu mine nu ține, băieți! Dintr-odată, Alianța a înviat, a început să se agite și să reducă, văzând cu ochii, distanța care o separa de PSD. Publicul, satisfăcut de spectacol, nu mai voia să vadă că declarațiile lui Stolojan și Băsescu – „Am plecat căci sunt bolnav rău!" și „A plecat că era șantajat!" – se băteau cap în gură și așa au rămas până-n ziua de azi, nu era deranjat de ulterioarele apariții înfloritoare ale aproape mortului Stolojan la schi, tot așa cum nu e deranjat, ba dimpotrivă, spectatorul care îl vede pe actorul proaspăt mort în *Hamlet* servind apoi o ciorbă de burtă la cârciuma de lângă teatru.

Pionierul dramatizării apariției politice televizate, al jocului de scenă a fost Emil Constantinescu în 1996. El a introdus pusul și scosul ochelarilor de pe nas pentru a da o tușă de adevăr dramatic demagogiei celei mai sfruntate, a lovit cu mâna, la momentul potrivit, un maldăr de dosare aranjat pe masă, a pus întrebări gen „Credeți în Dumnezeu, domnule Iliescu?" și l-a invocat într-un monolog hamletian pe călugărul Vasile. Cu mult înaintea scenei oglinzii, jucată de Băsescu în ultima confruntare electorală televizată cu Adrian Năstase, Constantinescu i-a spus pe televizor lui Iliescu: „Amândoi am fost membri PCR, domnule Iliescu,

amândoi știm cum arată o ședință de partid, ce să ne mai ascundem după deget". Totuși, prestațiile dlui Milică au rămas simple recitări personale în Festivalul Prostirea României. Băsescu și trupa sa au montat adevărate piese într-un act, cu actori principali și figurație, printre figurantele corp-ansamblu fiind mereu și una România. După 28 noiembrie, când PSD și Năstase câștigaseră, numai ei știu cum, trupa Băsescu prezintă altă piesă de succes: „Anularea alegerilor. Cum s-au furat voturile cu calculatorul". Lumea e impresionată, indignată, e gata să dea cu ștampila în hoți.

Ce mai contează că Băsescu și Alianța n-au demonstrat nici până astăzi că tot ce spuneau era și adevărat, dimpotrivă, specialiști aduși de Alianță au validat procedurile electronice electorale, iar computeristului a cărui arestare o ceruse pe un ton apocaliptic dl Băsescu a trebuit să-i prezinte scuze. Scena oglinzii, „Blestemul comunismului, înainte și după ras", care l-a lăsat cu falca blocată pe Năstase, a făcut restul.

Ce altceva decât o piesă polițistă a fost raportul președintelui – mai exact, al agentului 0742 – cu privire la răpirea și eliberarea celor trei jurnaliști? Cota în scădere a dlui Băsescu s-a ridicat brusc, neîmpiedicată de greșelile și inadvertențele din discursul prezidențial.

Înțelegeți ce vreau să spun. Sinuciderea în direct a lui Tăriceanu, care s-a aruncat cu tot cu guvern pe fereastra Palatului Victoria, nu este decât un nou episod din acest dramatic show. Când Alianța tocmai se împotmolise și guvernul sufla greu, deși n-a reușit încă să se desprindă din blocstarturi, încă un scheci dramatic televizat vine să relanseze totul. Firește că la Curtea Constituțională sunt niște cotoșmani PSD siniștri, dar cum vor fi înlăturați ei prin alegeri anticipate care nu-i privesc? Iarăși, o bună parte din public va trece cu grație și peste asta, deși figuranta România stă prostită în pragul ușii, cu tava goală în mână?

PSD este depășit de noul stil: nu s-a prins încă de faptul că important este nu să reacționezi la ce se întâmplă, ci să-ți montezi dinainte scenete. Partidul lui Geoană și Năstase n-are nici actori, nici regizori pentru astfel de piese. Și, mai mult decât atât, nici nu poate să conceapă o secvență în care Ion Iliescu își smulge părul

din cap în direct și la o oră de vârf, căindu-se pentru mineriade și morții Revoluției. Sau pe Adrian Năstase aruncându-și superpușțile de vânătoare în Dâmbovița, înainte de a se retrage la un institut de cercetări în suspinele tovărășești ale lui Mircea Geoană, în vreme ce partidul crește în sondaje.

Nu ne rămâne deci decât să așteptăm următoarea piesă într-un act – sau, cine știe, poate vor trece la superproducții – a Alianței.

Singura problemă e că prețul biletelor la spectacolele astea e mult mai mare la galerie decât în lojă și crește înspăimântător de la o săptămână la alta.

Paranghelia salvează România?

Când se înfrățește cu poporul dansând pe muzică rock, Adrian Năstase se mișcă și zâmbește ca o cămilă care încearcă să străbată un câmp de mine antitanc. Toate acțiunile specifice băilor de mulțime – scuturatul mâinilor, pupatul babelor, degustarea pâinii cu sare – sunt întreprinse crispat, cu grija politicianului care nu a trăit în lumea „de jos", nu o cunoaște și îi e frică să nu facă un pas greșit. La antipod se găsea, până mai ieri, Traian Băsescu. Vedeta torpiloare a politicii românești naviga în băile de mulțime fără complexe. Băsescu mai degrabă impunea oamenilor stilul său natural – cui îi place, bine, cui nu, la revedere. Și, cum s-a văzut, multora le-a plăcut.

Sâmbătă, televizorul ne-a arătat de la Neptun, în premieră, un Băsescu actor crispat, încercând să „joace".

Președintele „le dansa" pe doamne țeapăn ca tras în propria țeapă, grijuliu cu distanța și poziția mâinilor, ba chiar vorbind peste umărul partenerei. Nici măcar momentul de maximă „dare în stambă" – îngenuncheat în fața dansatoarei țigănci și plesnind solul cu palma – nu m-a convins. Nu mi s-a părut gestul unui „băiat de viață", al „sufletului petrecerii", ci al unui actor amator, care joacă simțind camera de luat vederi în rinichi. Căci toate aceste secvențe s-au produs, cu aprobarea președintelui, sub ochiul presei. Al presei mult probozite de Traian Băsescu. Astă-primăvară, la o întâlnire cu studenții, nicidecum privată, președintele țării striga la reporterii unor televiziuni, veniți să-și facă meseria, să iasă afară – „Ce-i nerușinarea asta!?". Acum, dl președinte n-a zis mâc, nici când i se trăgeau prim-planuri. Un Traian Băsescu natural m-aș fi așteptat să spună: „Băi, băieți, ia mai cărați-vă de aici cu camerele alea sau stați și voi jos și hai să bem un șpriț. Ajunge cât mă filmați tot anul, acum sunt în concediu, lăsați-ne și pe noi să ne distrăm ca oamenii!". Însă Traian Băsescu a preferat s-o facă pe chefliul de protocol...

Și asta în vreme ce fiica lui, Ioana, îl aștepta zadarnic, gata să izbucnească în plâns, la câteva sute de metri distanță, unde își tăia tortul zilei de naștere. Cum de n-a găsit un sfert de oră toată noaptea tatăl Băsescu să

lase filmările la chermeză și să se ducă să-și pupe fata care face 28 de ani, nu pricep. Cum nu pricep nici ce mesaj important a dorit să transmită poporului său dl președinte lăsându-se televizat asupra chefului: Vara nu-i ca iarna? Beți și mâncați, care sunteți sinistrați? Dansați și consumați și-n UE intrați? Paranghelia salvează România?

Dar n-o să mă bag eu, un jurnalist, în dialogul intim dintre președinte și mase. Prin urmare, nu mai fac supoziții și nu trag nici o concluzie în finalul acestui editorial. Mă mărginesc să-l citez pe ES Traian Băsescu, președintele României: „Un președinte este sinteza subconștientului colectiv al poporului său”.

Ţoape cu laptoape sau „Vax populi, vax dei”

Băsescu vrea să înjumătățească Parlamentul. Să-l taie în două ca pe un vierme, ale cărui jumătăți, neexistând un sistem nervos central, pot s-o ia, covâl-covâl, care-ncotro. Cum răspunde Parlamentul la amenințarea prezidențială? Ca un vierme, gras și hulpav până la amorțirea instinctului de conservare: se umflă, dublându-și bugetul propriu și personal pentru anul viitor. Senatorii și deputații vor salarii mai mari, mai multe femei de serviciu, mai mulți servitori, jeepuri și limuzine, mobilă și covoare noi, laptoape cât cuprinde. Aceste țoape cu laptoape vor să-și plimbe mai mult timp prin străinătate hoiturile, tembelismul și băsic english cu care își zăpăcesc omologii înainte să dea fuga la cumpărături. Vor să facă și mai eficient România de râs pe banii poporului ei.

Economia românească se va resimți în urma prăpădului inundațiilor, iar Parlamentul se va nesimți. În fața unei asemenea nerușinări, e teribil de greu, până și pentru un fanatic al democrației ca sussemnatul, să aperi ideea de parlament.

Adevărate valuri de ură urcă din popor către Casa Poporului. Parlamentul e cea mai detestată instituție a statului, în afara partidelor politice. Asta nu pare să-i afecteze în vreun fel pe parlamentari, care îngroașă obrazul, fac urechea toacă și își văd de treburi când pensionarii le strigă în față: „De ce v-ați votat lefuri așa de mari când eu trăiesc cu 3 milioane de lei?”. La urma urmei, de ce au acești domni privilegiul să-și voteze bani cât au chef? Profesorii din țara asta, de pildă, aflați acum în grevă, sau funcționarii publici, care amenință că vor intra în grevă, își primesc salariile, atunci când le primesc, potrivit bugetului hotărât de guvern. De ce bugetul parlamentarilor, lefegii de stat și ei, nu e stabilit tot de guvern, dacă bunul-simț nu știe să socotească?

Și totuși, parlamentarii nu sunt agenți parașutați sau invadatori extratereștri, sunt români aleși de români dintre români. Unde întorci capul, aleșii poporului sunt înjurați de popor. Dar ei nu sunt altceva decât imaginea

condensată a nației. Câți oare dintre simplii cetățeni, odată ajunși pe fotoliile din Casa Poporului, n-ar începe să se poarte aidoma celor pe care îi blestemă acum?

Un parlament redus la o singură Cameră și ales prin vot uninominal n-ar face și mai pregnante năravurile care îi vin din poporul care l-a născut? N-am putea, mai degrabă, în loc de referendum, să despărțim direct poporul român într-o Cameră rea și una bună și să ne alegem uninominal concetățenii? Închei acest editorial, ca la emisiunea „Cap și pajură”, cu niște literatură, parafrazându-l pe unul dintre marii sociologi ai neamului românesc, dl Rică Venturiano: „Vax populi, vax dei” cum e lumea, așa și dumnezeii.

Libertatea urii și maghrebienii OTV

Un bătrân inofensiv, lovit cu sălbăticie peste față, cade și moare. Școli, săli de sport, biserici, mașini particulare arzând ca niște ruguri – noaptea, din tricolorul Franței rămâne doar roșul flăcărilor, din *liberté*, *égalité, fraternité* – doar libertatea furiei și urii.

Parisul a mai văzut revolte sociale. Franța e țara Revoluției. Dar ce fac acum acești tineri cu fața mai mult sau mai puțin smeadă nu e o Revoluție. Nu există nici un program, nici un slogan, nu se organizează manifestații de stradă cu pancarte prin care să se facă cunoscute revendicările protestatarilor. Nu se intră în dialog, fie și violent, cu autoritățile. Moartea accidentală a celor doi tineri musulmani urmăriți de poliție e un pretext aproape uitat. Sunt evitate tradiționalele încăierări frontale cu scutierii poliției, care au făcut gloria ’68-ului, în schimb este atacat însuși țesutul social al Franței, școli, biserici, automobile, sunt terorizați și, iată, uciși simplii cetățeni, vecinii de cartier ai „scursurilor”, cum i-a numit pe zavergii ministrul de Interne Nicolas Sarkozy. Nu e o revoltă antisistem, e o revoltă antisocială. Sunt teroriști de tip nou, „tăcuți” și absoluți. Acești oameni urăsc societatea franceză, urăsc Franța în care s-au născut și au crescut și în care se comportă astăzi ca niște trupe străine de gherilă urbană. Nu luptă „pentru o viață mai bună”, doresc doar destrămarea și distrugerea celei existente.

Paradoxul sumbru al acestei situații constă în atitudinea statului francez față de minoritari. Ei nu există, sunt, oricât de neagră le-ar fi pielea, străvezii din punctul de vedere al autorităților, care îi consideră fie cetățeni francezi, fie imigranți ilegali.

Nu există învățământ de stat în limbile minorităților, utilizarea lor nu e permisă în administrație, vestimentația religioasă nu e admisă în școli. Ca să nu mai vorbim de plăcuțe bilingve, ca la noi. Specificitatea etnică și cea culturală nu sunt încurajate. Se bate monedă pe integrarea totală a minoritarilor ca cetățeni francezi. Or, taman prin acest tratament, maghrebienii, și nu numai, ajung străini în țară străină, nici africani, nici francezi și cu atât mai puțin cetățeni. Acea *égalité,* de

care ar trebui să beneficieze teoretic, în viața reală se dovedește un paravan pentru discriminare. Tinerii din mahalale își găsesc mult mai greu o slujbă și un drum în viață decât „galii" din centru. *La gueule de métèque,* sintagmă emblematică pentru venetici, țintele xenofobiei franceze tradiționale, bântuie Franța fără acte de identitate. Acești oameni ajung niște însingurați, inadaptați social, animale sălbatice și murdare în strălucirea tehnologică.

Lumina Occidentului acționează ca un reflector: face anumite zone să strălucească orbitor, în vreme ce pe altele le lasă în beznă. Și atunci, de unde atâta *fraternité*?

Unii spun că e vorba de Al-Qaida, care manipulează din umbră potrivit unei noi tactici distructive. Și, dacă ar fi așa, problema nu se rezolvă prin etichetarea turbulenților drept „scursuri" teroriste. Grav este că, manipulați sau nu, niște tineri care au crescut respirând aerul din jurul catedralei Notre Dame de Paris, al turnului Eiffel, care ar fi putut vizita Luvrul sau Muzeul Orsay, dar probabil că n-au făcut-o niciodată, lovesc acum Franța fără să ezite. Și nu cred că resortul este neapărat religios: apelurile la calm ale liderilor islamiști, ale tatălui unuia dintre musulmanii electrocutați au rămas fără ecou. Și nici etnic: poate că mulți tineri evrei, asiatici sau francezi pursânge nutresc aceleași frustrări ale lipsei de orizont, sărăciei și alienării, dar n-au avut tăria să iasă la atac. Încă...

Problema cred că o reprezintă tinerii pur și simplu. Dezinteresul real, dincolo de gargară, al politicienilor adulți și bătrâni față de creșterea generației următoare. Obsedați de combinageala lor nesfârșită, de sforăriile pe care le numesc politică, totul sub masca obiectivelor „naționale", ei încep prin a refuza Educației banii cuveniți prin lege, așa cum se întâmplă acum la noi. „Dă-i în mă-sa, sunt niște belferi nenorociți, ăștia nu blochează nici șosele, nici căi ferate", își zice guvernul Tăriceanu, neștiind sau nevrând să știe că în România educației vraiște din anii din urmă vine o generație a găștilor de analfabeți, dure și reci, pentru care tricolorul nu există decât la meci. După generația PRO TV, vine generația OTV.

Acum, omorârea unui tânăr hoț aiurit intrat prin efracție în casa bogătașilor Iovan i-a adunat doar în fața televizorului. Nu știu, după cele petrecute în Franța, ce vor face cu altă ocazie „maghrebienii” noștri.

Pendulul lui Pandele

— Doamnelor și domnilor, acesta e chiar pendulul lui Foucault! Al lui Foucault, nu al domnului Umberto Eco!

Nu e în plus ce zice domnul ghid. După ce-am citit, cu sudoarea frunții, romanul lui Eco, nu puteam alunga impresia că pendulul lui Foucault e o invenție literară, deși în tinerețe mi-a trecut ceva fizică prin cap. Sala rondă a marelui pendul care-și deplasează urma pe nisip odată cu rotația Terrei e un spațiu-timp amețitor, la limita realului, un uriaș hipnotizator parcă stă în cupolă – asta pentru cei care pot fi hipnotizați.

— Domnu' Popescu, ce zice, domne?

Pierdut în balansul funiei cu ghiulea ascuțită la capăt, așteptând hârșâitul regulat al vârfului pe nisipul alb, uitasem că și eu eram ghid. Domnul Pandele se recomandase încă de la intrarea în Pantheon, mă felicitase pentru emisiunile care le faceți și mi-o prezentase pe doamna Pandele. Acum îi traduceam domnului Pandele ce zice, domne, franțuzu' ăsta și domnul Pandele îi spunea doamnei.

— Domnu' Popescu, doamna Pandele zice că pendula asta se mișcă așa mereu, de una singură? Eu nu cred, tre' să fie un motoraș, o alimentare pe undeva... Este?

Lavoisier o fi înmormântat în Pantheon? Lomonosov cu siguranță nu e, ca să-i bântuie spiritele lor pe doamna și domnul Pandele. Trecem într-o sală cu picturi monumentale înfățișând lupte, intrări triumfale, încoronări. Ghidul nostru – *je m'appelle Jacques* – e grăsuț, minion, asudat, poartă ochelari de vedere fumurii și e aproape la fel de chel ca mine.

— Ludovic al IX-lea a murit în 1270, la Tunis, de ciumă sau dizenterie, și rămășițele lui trebuia duse în Franța. Dar era interzis să transporți pe mare cadavre de ciumați, fie și regi. Cum au procedat autoritățile franceze?

Își dau toți cu presupusul, nemți, japonezi, italieni, ruși. Jacques fatalistul își plimbă blazat privirea mioapă peste grup.

— Putea să-l bage în țuică, într-un butoi, domnu' Popescu, este?

Vreau să-i spun ghidului Jacques răspunsul domnului Pandele, dar nu-mi vine în cap cum să traduc *țuică.* Între timp, Fatalistul prinde din zbor sau se face că prinde *du vin, qui a dit du vin,* da, a fost băgat în vin.

— Înseamnă că pe vremea aia franțujii n-aveau țuică. Ai văzut, doamna Pandele? Este, domnu' Popescu?

Jacques se șterge mereu cu batista pe față și își face vânt cu ea. Îți face milă. Ne povestește despre contele Mirabeau, care a fost depus în Pantheon ca erou al Revoluției Franceze, de fapt Pantheonul a fost transformat în loc al mormintelor ilustre pentru Honore de Mirabeau. Când s-a aflat însă de corespondența secretă cu regele, rămășițele lui au fost scoase fără multă vorbă din Pantheon și aruncate nu se știe unde. Jacques face o pauză, își scoate ochelarii și ne privește cu ochii lui albaștri spălăciți. Vreme de vreo zece secunde nu scoate nimeni un cuvânt. Privirea francezului grăsuț, greu suportabilă, te izbește ca un cap de piton. Se uită la noi cu o răceală curioasă, de autopsier. Mă trec fiorii. Am mai simțit așa ceva doar atunci când m-am aflat în aceeași încăpere cu kaghebistul Evgheni Primakov.

— *Parce que, mesdames et messieurs, la Révolution Française c'est pas une plaisanterie...*

Vocea e joasă și crudă, mai crudă decât privirea. Nimeni nu încercase să spună că Revoluția Franceză ar fi un banc. Jacques Bonhomme vorbea și nu vorbea cu noi. Hârșâitul pendulului din sala alăturată semăna acum cu bufnetul sec al ghilotinei. Parcă vedeam capetele căzând în coș. Două japoneze s-au făcut palide și scot câte un geamăt ușor.

— Ce-are ăsta, domnu' Popescu, l-a luat capu' dintr-odată? Se uită să ne facă de spital, vorbește de parcă i-am tăiat noi din leafă. Dacă îl aveam și pe Neluțu cu noi, să speria copilu' și cre' că-l băgăm pe ăsta în pizda mă-sii, pe românește, și-nțelegea una-două. Este, domnu' Popescu? Sonatu' dracului.

Jacques fatalistul își pune ochelarii. Vocea i-a redevenit cenușie și flască. Face inventarul marilor decedați ca un funcționar de morgă. Dantelăriile de metal, cu frunze și flori negre-cenușii, care ornează

cavourile, chiar că îți aduc gustul morții în gură. Doar la Jean Jaures niște gladiole roșii, proaspete, culcate pe marmură, arată ireal. Ne întoarcem spre ieșire. Trecem din nou prin sala pendulului.

— Domnu' Popescu, domne, dacă ar aduce pendulul ăsta la București, să mai mișcă el ca aici? Eu nu cred. La noi sunt forțe în pământ, domnule, să urcă mașinile la deal fără motor, să ridică apa în sus fără pompă. Nu suntem nici noi fitecine. Este, domnu' Popescu?

Este, domnule Pandele, cum să nu fie.

Tricolorul alb

Câte un tricolor în fiecare balcon, i-a rugat președintele Traian Băsescu pe români de Ziua lor Națională. Căpitanul Băsescu vrea să vadă blocurile vechi, jupuite și murdare ale României aidoma unor transatlantice înțesate cu steaguri și ancorate în pământul țării. Unii români au constatat cu această ocazie că au în casă pat, masă, aragaz și televizor, dar n-au tricolor și s-au dus să-și cumpere unul. Mulți alții și-au lăsat în continuare balcoanele împodobite doar cu chiloți și tricouri simbolizând spiritul-martir al nației atârnat în cârlige. Și au fost și cei care ar fi vrut să-și cumpere steag, dar abia au bani să-și ia o fasole cu costiță, dacă nu le-o dă statul de Ziua Națională.

Am avut destule confruntări cu Traian Băsescu pentru acele ieșiri ale sale pe care le consider teatru ieftin și minciună. Și o să mai am. Dar de data asta nu-l suspectez pe președintele Traian Băsescu de cabotinism patriotard pentru că vrea steaguri pe țară. Cred că, dincolo de „bubele" pe care le are, Băsescu e un român cu tricolor în geam și dacă stă la bloc, și dacă navighează în Pacific, și dacă domnește la Cotroceni. Ce înseamnă, de fapt, să arborezi tricolorul, tu, un simplu Ion sau Gheorghe sau Maria?

Înseamnă să recunoști instituțiile statului român, primăria, prefectura, circa financiară, notariatul, poliția, guvernul, parlamentul, pe care le înjuri zi de zi. Înseamnă, în ciuda monștrilor de care te-ai lovit călcând pragul acestor clădiri purtătoare de steag, în ciuda jecmănirii, disprețului și umilințelor îndurate, să nu încetezi să speri că într-o zi ele vor fi altfel. Și să ridici un semn de viață pentru românii care, fiindcă n-au mai putut răbda România, au plecat departe de ea.

Mai mult, înseamnă să știi că, dacă pui tu steagul, poate să facă asta și cel mai mare dușman al tău, vecinul cu care te lupți de ani de zile pe o bucată de loc, și îmbuibatul ce se lăfăie într-o vilă cu douășcinci de camere în vreme ce tu viețuiești cu familia într-o garsonieră prăpădită, și judecătorul care te-a nedreptățit rânjind, și politicianul sau ziaristul ce te calcă pe nervi de câte ori apare la televizor, și curvele obraznice, și

hoții, și ticăloșii acestei țări. Cu toți poți să fii unit prin acest semn de recunoaștere în această bună zi. Și să ți-i asumi. Să poți concepe faptul că Mihai Eminescu și Elena Ceaușescu au răsărit din aceeași țărână, au băut apa acelorași râuri, au avut în fața ochilor același soare apunând peste munții Carpați. Ca un umil Hristos de pe stradă, să iei pe umeri, pentru o zi, păcatele unui întreg popor.

Roșul, galbenul, albastrul sunt părți din strălucitoarea puritate a luminii albe originare ce înfrățește culorile spectrului. De Ziua Națională, tricolorul e un petic din uriașul drapel alb fără lance al rațiunii, omeniei și armistițiului cu ceilalți și cu tine însuți.

Ticăloșirea sistemului ticălos

„Sistemul ticăloșit” a fost una dintre expresiile cu care Traian Băsescu făcea furori în competiția electorală de anul trecut dintre PSD și Alianță, probabil cea mai găunoasă din istoria alegerilor postdecembriste. Tot felul de inși oranjați la cap au luat-o în gură ca pe-o țigară, ca să-ți sufle fum în ochi de câte ori aveau prilejul. Privit atent însă, „sistemul ticăloșit” dezvăluie o trăsătură fundamentală a lui Traian Băsescu. „Ticăloșit” presupune logic existența unui sistem anterior bun, neticăloșit, care a fost degradat, compromis în timp. Spre deosebire de utopiile pozitive ale ultimelor secole, proiectate în viitorul omenirii, utopia antică grecească era plasată în trecut. Cetatea, comunitatea ideală a lui Platon, a ființat într-o Epocă de Aur de mult apusă, azi trăim în diversele ei stadii de degradare, de... ticăloșire. Care ar fi deci Cetatea trecutului, pe care o are mai mult sau mai puțin conștient în minte utopistul regresiv, platonicianul Traian Băsescu, când zice „ticăloșit”? Regimurile Iliescu? Regimul Constantinescu, care „n-a lăsat nici o dâră”? În mod evident, e vorba de epoca Nicolae Ceaușescu, comparată de dna acad. Zoe Dumitrescu Bușulenga cu epoca lui Pericle – ca să rămânem tot în referențialul Eladei. Epoca în care tov. Băsescu poseda 60000 USD, în vreme ce inginerul Gheorghe „Babu” Ursu era băgat în pușcărie, unde a și fost omorât, pentru că i se găsiseră la percheziție cinci dolari și niscai cenți. Dl Băsescu i-a tras-o lui Adrian Năstase, l-a desființat pe Emil Constantinescu, i-a zis-o mult mai subțire lui Ion Iliescu, dar pe Nicolae Ceaușescu ați auzit să-l fi vorbit de rău? Dl Băsescu vorbește de ticăloșirea unui sistem care n-a fost și nu este altfel decât profund ticălos pentru că dl Băsescu provine din sistemul ticălos.

Firește, în aceste zile „de pioasă aducere aminte”, fostul rezident al Securității la Anvers se va duce să se închine la crucea din Piața Universității, tot așa cum a dat năvală la Sankt-Petersburg în vestiarul națională feminine de handbal a României, ca să lanseze un îndemn mobilizator, lăsând cu gura căscată jucătoarele întinse pe băncile de masaj – ce nu face omul politic

pentru o halcă de popularitate, se închină, intră și în WC-ul damelor... În spatele dlui președinte Băsescu se vor orândui toți clănțăii și frustrații Portocalei care au impresia că, dacă au lătrat la adunătura de jalnice caricaturi ale lui Ceaușescu numită PSD, trebuie glorificați ca vajnici luptători împotriva adevăratului Nicolae Ceaușescu și a comunismului. Știe vreunul dintre eroii ăștia cine a fost Liviu Babeș, cine a fost Călin Nemeș?

De multe ori în ultimul an Portocala a încercat să prostească oamenii în față cu un tupeu aproape pesedist. Acum încearcă să confiște încă o dată Revoluția, după ce au confiscat-o Iliescu și ai lui. Cu umilință rog deci pe domnul președinte să aibă bunul-simț de a nu se duce pe 21 decembrie în Piața Universității. Să-l trimită acolo, ca reprezentant al său, de pildă, pe Radu Filipescu – nici el nu știți cine e, așa-i?

Cât privește ziua de 22 decembrie, nu mă interesează, dl președinte poate să organizeze în Piața Universității și un chiolhan cu mâncare, băutură și chelneri de la Golden Blitz.

Moartea păstrăvului de crescătorie

Astă-primăvară, până să articuleze cuvântul „tovarășe!”, Ion Iliescu era încă președintele PSD. În minutele și orele de după, s-au rupt băierile partidului. „Bunicuța” era luat la mișto cu voce tare, pe holurile Congresului Partidului Comunist. Toată tensiunea negativă acumulată până atunci față de liderul istoric al partidului s-a descărcat exploziv printr-un cuvânt. În cazul lui Adrian Năstase, cuvântul care a declanșat rafala bășcăliei ucigătoare este *Mătușa.*

Îndată ce Gheorghiu-Dej a murit, Nicolae Ceaușescu l-a mai omorât o dată, acuzându-l de asasinarea lui Pătrășcanu și ștergându-i urmele de peste tot din politica românească. Ion Iliescu nu a condamnat niciodată până la capăt sistemul comunist, dar pe Nicolae Ceaușescu l-a executat și la imagine, făcându-l țap ispășitor pentru tot. Anul trecut, Adrian Năstase, urmașul lui Ion Iliescu la șefia Partidului Comunist, nu a respectat tradiția, șovăind să-l răstoarne pe Ion Iliescu. N-a avut curajul să concureze în alegerile de partid cu Iliescu pentru că este marcat definitiv de sistemul comunist de promovare prin numire. De aceea, și în timpul campaniei pentru Cotroceni a avut momente de derută. Când, în timpul ultimei confruntări televizate cu Traian Băsescu, l-am întrebat de ce l-a sunat pe C.V. Tudor ca să-l aducă înapoi în cursa electorală, după ce acesta publicase în *România Mare* înfiorătorul story homosexual la adresa sa, pe care i l-am citat în direct, dl Năstase s-a ofilit la față. Nu-i venea să creadă că asemenea cuvinte pot fi rostite liber în fața a milioane de telespectatori, parcă aștepta să taie cineva emisia. La fel la întrebarea cu iepurașul, căprioara și vânătoarea: de ce nu mi se pun întrebări de politică externă, ce e chestia asta? – părea să geamă întreaga făptură a dlui Năstase.

Ce pare să nu fi conștientizat semipreședintele PSD este că la comuniști, dacă nu iei gâtul Bunicuței, vei fi decapitat de Mătușă, căci așa se numește gâdele lui Adrian Năstase. Într-o bună parte din PSD s-a acumulat de-a lungul vremii o ură surdă împotriva lui Năstase, din pricina bănetului și proprietăților pe care nu încetează să le adune. Datorită sistemului bazat pe o mistică de tip

comunistoid a ierarhiei și autorității, ura aceasta se consuma îndeobște în scrâșnete și înjurături pe la chefuri. Nici măcar la vot, la Congres, membrii de partid n-au îndrăznit să-l pice pe Năstase, întrucât încă le era teamă de o posibilă rezervă de putere a acestuia. Acum însă, partidul, în cap cu Ion Iliescu, face bancuri cu Mătușa lui Năstase. Curând cred că în folclorul politico-jurnalistic se va spune: „De unde are, bă, ăla, milioanele de euro? De la Mătușa lu' Năstase?”.

Gândiți-vă ce s-ar fi întâmplat dacă i se descoperea o Mătușă de 90 de ani cu hectare în Pipera lui Gigi Becali. Efectul negativ asupra opiniei publice ar fi fost neglijabil. Gigi Becali, care, cum-necum, a făcut 200 de case pentru sinistrați din banii lui, e perceput ca un îmbogățit popular, care mai dă și la alții, prin urmare i se trece cu vederea cum și-a făcut banii. Năstase, în schimb, e văzut ca un ins lacom peste orice măsură, hapsân, disprețuitor față de oameni. Și care, al dracului, vrea să ne și prostească în față cu Mătușile lui...

În acest moment, Adrian Năstase e mai mort politic chiar decât Ion Iliescu: dacă la ideologie mai uită, la bani românul nu iartă. Odată cu Năstase moare o întreagă pătură politică: păstrăvii lacomi, lucioși și grăsuți de crescătorie ai PCR din anii ’70-’80, incapabili să înoate în râuri repezi de munte. Pentru Mircea Geoană a venit vremea, potrivit regulii de fier a partidului, să-i mănânce coliva lui Adrian Năstase. Și, după aceea, dacă îl țin curelele, să încerce să demonstreze, restructurând PSD din temelii, că e un păstrăv de râu. Însă mi-e greu să cred că va face asta. Dl Geoană nu îl va executa pe Adrian Năstase; va încerca să se ridice ca „băiat bun” pe calea compromisurilor cu toată lumea. Asta nu îl va salva pe Năstase, cum nici șovăiala lui Năstase nu l-a salvat pe Iliescu, dar va fi sentința pentru Mircea Geoană. Iar gâdele nu se va mai numi Mătușa, ci, probabil, Soacra...

Sfârșitul Partidului Comunist

Întrebarea care mi s-a pus ieri cel mai des imediat după autosuspendare a fost: mai are viitor politic Adrian Năstase? Nimeni nu m-a întrebat: mai are viitor politic PSD? Așa că îmi pun singur această întrebare, ce mi se pare mult mai importantă în acest moment pe care nu ezit să-l numesc istoric, pentru că marchează, cred, nici mai mult, nici mai puțin decât sfârșitul Partidului Comunist.

De 16 ani încoace, Partidul Comunist Român a supraviețuit sub diverse forme mutante: FSN, FDSN, PDSR, PSD. Girul lui moral-simbolic a fost întotdeauna Ion Iliescu. Fostul rival al lui Nicolae Ceaușescu a luat cu el din ceaușism, indiferent în ce culori s-a vopsit de-a lungul timpului – pro-NATO, proamerican, simpatiu al capitalismului, partener al monarhiei –, mesajul bazat pe „grija față de cei mulți și nevoiași", precum și pe tunatul și fulgeratul împotriva celor ce „s-au rupt de mase", a „îmbogățiților fără just temei", a „îmbuibaților" – fără a rosti vreun nume. El situa pericolul sărăcirii săracilor și îmbogățirii peste măsură a bogaților mai ales în zona adversarilor politici, a partidelor „capitaliste sălbatice": liberalii și țărăniștii. Cu aceste mijloace de propagandă primitivă, exploatând nostalgia egalitară și frica de necunoscut a maselor, Ion Iliescu a câștigat trei mandate de președinte și a târât după el Partidul Comunist, chiar și în toamna lui 2004, când PSD a câștigat alegerile. Însă nimeni altcineva din partid nu a reușit să impună publicului larg o imagine eficientă politic: Adrian Năstase a luat voturi în primul rând în calitate de posibil urmaș, mai școlit și mai fercheș, al lui Ion Iliescu. Și a pierdut alegerile pe limba lui Iliescu. Întrucât românii au tot circulat prin Europa în ultimii ani și sunt mai greu de prostit, prima pârghie a discursului iliescian, grija față de amărâți, s-a rupt. Prea puțini și prea bătrâni își mai pun speranța că „ne dă partidul și statul". Adrian Năstase a continuat însă, lacom de voturi și fricos, cu același tip de discurs. Cu efecte catastrofale. Aroganța, alura de burghez roșu, de nomenclaturist, zvonurile despre averile strânse de-a lungul anilor, cuplate cu vorbirile sale de „amic al poporului" supte din vârful buzelor au creat o enervare, o antipatie pură, fundamentalistă, la

nivelul masei, cum n-am mai văzut să fi provocat vreun politician. Ea este cea care îl doboară acum, nu portocala secretă a lui Băsescu și nici mătușa.

Cea de-a doua pârghie a lui Ion Iliescu, probozirea îmbuibaților, nu mai are punct de sprijin: PSD însuși a ajuns partidul bogătanilor dubioși. Cum? Și-au prelungit năravul din perioada lui Ceaușescu: atunci își umpleau congelatoarele cu cărnuri, stivuiau kenturi, whisky și cafea în pivniță și făceau rost de aprobări pentru ARO pe motorină – astea erau posibilitățile.

Acum au adunat terenuri intravilane și extravilane, vile peste vile, milioane de euro și jeepuri în loc de ARO. Problema lui Năstase, a lui Dan Ioan Popescu și a cui va mai fi scos la interval nu e legalitatea sau ilegalitatea averilor, ci simpla și interminabila lor înșiruire pe ecranul televizorului, la care votantul de ieri al PSD zice cu o uimire tristă: „Ce-o face, maică, cu atâtea? Le ia cu ei pe lumea ailaltă?”.

În partea stângă a sufletului colectiv, Adrian Năstase, cel care a creat conceptul de *mătușism* ca alternativă la *nepotism,* nu mai poate să reprezinte ceva. Dacă își rezolvă problemele cu DNA și chiar dacă nu și le rezolvă, se poate duce eventual la liberali, unde a fi plin de bani și a avea probleme cu DNA nu cauzează cine știe ce la imagine, nici chiar șefului partidului, sau la conservatori, unde vicepremierul Copos poate câștiga zeci de milioane de euro fără să-l doară capul...

PSD, în schimb, nu poate să se transfere la PNL sau PC. El are de ales între a recunoaște natura sa de Partid Comunist, bazată pe o imensă minciună, lăcomia care mimează omenia, și a încerca să devină un partid social-democrat normal sau a pieri de moarte morală, cum a pierit PNȚCD. Pentru că, după 16 ani, minciuna comunistă, grija nemiloasă față de om, pe care am crezut c-o desființăm smulgând secerile încârligate cu ciocane și stelele în cinci colțuri, făcând Senat din Comitetul Central și Camera Deputaților din Marea Adunare Națională, s-a topit, în sfârșit, și din sufletele românilor.

Pristanda, Secretara și Pulimea

Lucrul cel mai frapant în aparițiile TV ale Justiției Macovei pe tema o floare și doi grădinari la Palatul Victoria mi s-a părut zâmbetul doamnei ministru. Un zâmbet complice, care te ia cu forța părtaș pe tine, telespectator, la vrăjeala pe care o debitează. Un zâmbet de Pristanda cu coadă. Tipătescu: „Ghiță... apoi nu mă orbi de la obraz așa”. Pristanda (schimbând deodată tonul, umilit și naiv): „Famelie mare... renumerație după buget mică...”. Tipătescu: „Ia să lăsăm steagurile, Ghiță...”. Pristanda: „Curat să le lăsăm, coane Fănică”. Și, după ce prefectul iese, polițaiul își zice în barbă: „Grea misie, misia de polițai... Și conul Fănică cu coana Joițica mai stau să-mi numere steagurile...”. Nu altceva spune purtătoarea de drapel a anticorupției române, doamna Justiția Macovei: „Păi, bine, măi presă, popor și cine s-o mai uita la televizor, eu anticorup, morălesc, neprihănesc din greu Justiția, misie grea, și voi mă luați la întrebări că de ce n-am pus un steag, două taman la guvern! Parcă n-ați ști cum devine cazul...”.

Nu, doamnă ministru, eu, de pildă, nu știu. Eu știu că ministrul Justiției nu se întâlnește între șase ochi, într-un cadru neoficial, cu un urmărit penal, fie și dacă doi dintre ochi îi aparțin primului-ministru. Dacă dl Tăriceanu, liberal, a considerat, după ce l-a sunat pe procurorul general „ca să se informeze” în cazul ridicării lui Dinu Patriciu, liberal amical, că trebuie să se adape și de la sursa Patriciu, datoria domniei voastre de ministru al Justiției era, cred eu, să spuneți, când ați dat cu ochii de conu’ Dinu: pardon, scuzați, bonsoar! – și să închideți ușa pe dinafară. Sau, dacă sunteți așa o apolitică politicoasă, rămâneați, ascultați și după aceea informați publicul, societatea civilă din care vă trageți, în legătură cu fortuiala la care ați fost supusă. Dacă, pe vremea când prim-ministru era Adrian Năstase, la Palatul Victoria venea Rafo în loc de Petromidia, adică Iacobov în loc de Patriciu, și participa la întrevedere și dna ministru Stănoiu, jurista societății civile Monica Macovei n-ar fi strigat să se audă până la Bruxelles?

Răspunsul dnei ministru, însoțit de zâmbetul Pristanda, la întrebarea de ce a procedat astfel este

stupefiant. Cică n-a vrut să pună presiune pe procurorii care anchetau cazul Patriciu. Adică exact invers! De ce a dorit dl Patriciu să se întâlnească cu premierul Tăriceanu la Palatul Victoria, și nu cu pretenarul său Călin în privat? Simplu, ca să le transmită tocmai magistraților semnalul discret și intens că e primit la primul-ministru când vrea mușchii lui. N-avea nici o importanță ce discutau cei doi, despre reforma în Justiție, despre femei, motociclete sau rețete de slăbire, important era semnalul – aveți grijă cum mă judecați, că s-ar putea s-o încurcați.

Și, dacă se mai știe în culise și că însuși ministrul Justiției s-a întâlnit cu Patriciu sub supravegherea premierului, ce-și poate dori mai mult conu' Dinu? Abia tăcând, dna Macovei a pus o grenadă defensivă în mâna lui Patriciu și una ofensivă în mâna altora. Acum, informația despre întâlnirea tripartită nu a fost lansată din zona Patriciu, care avea tot interesul s-o păstreze ca mijloc de influență subterană, ci din zona celor deranjați de DNA pe tema averilor, mătușilor, loteriilor... Și care acum pot spune, pe bună dreptate: ce fel de Justiție e asta care pe noi ne bagă „la cremenal" și cu Patriciu stă la masă? Nu v-am spus că suntem persecutați politic?

Soluția aleasă de premierul Tăriceanu ca să se extragă din rahat este și mai penibilă decât cea a lui Macovei. Ca primul-ministru al României, șef al Partidului Național-Liberal, copreședinte al Alianței de guvernământ, să dea vina pentru un scandal de asemenea nivel pe o biată secretară este semn de micime politică și bicisnicie omenească înspăimântătoare. A comite o infracțiune politico-juridică e extrem de grav, a o nega în acest fel e mai rău, e rușinos și ridicol.

Pe banca băşcăliei naționale, lângă Mătușa lui Năstase ia loc acum Secretara lui Tăriceanu. Acesta e singurul răspuns pe care îl poate da omul de pe stradă la felul cum îi vorbesc politicienii.

S-au făcut nenumărate sondaje cu privire la ce crede poporul despre clasa politică. Nu s-a făcut însă nici unul cu privire la ce crede cu adevărat clasa politică despre popor. În situația de neînchipuit în care respondenții ar fi sinceri, și pe stânga, și pe dreapta, și în prezidiu, și în sală, și în guvern, și în parlament, respectul politicienilor pentru popor ar fi perfect descris

de cuvântul creat de fostul primar al Bacăului, Dumitru Sechelariu, pentru a-i numi pe simplii cetățeni: *Pulimea.*

Traian Băsescu și literatura

Cu ocazia vizitei la Cotroceni a celebrei scriitoare J.K. Rowling, dl președinte a decretat că „Huckleberry Finn nu mai corespunde realităților societății de azi” și, grație lui J.K. Rowling, a fost înlocuit în ochii copiilor lumii cu Harry Potter. „Nu mai corespunde realităților societății de azi”... așa ar fi răspuns dl Ion Iliescu dacă avea a-și da un aviz literar. Este o frază tipică anilor ’50, în care pe Micul Prinț, Pinocchio sau Cenușăreasa se punea ștampila „Depășit. Nu mai corespunde realităților” și erau înlocuiți cu „pionierii-eroi ai timpului nostru”. Numai realismul socialist a încercat să elimine niște personaje din literatură pentru a le înlocui cu cele adaptate „vremurilor noi”. Îmi îngădui să îl informez pe dl președinte că în spațiul ficțiunii trăiesc laolaltă, fără să se înlocuiască unul pe altul, și Huck Finn, și Harry Potter, și Ahile, și Conan barbarul, și d’Artagnan, și Luke Skywalker, nu e ca în politică, unde fiecare nou-venit în prim-plan își lichidează predecesorul...

Libertate fără nici un Dumnezeu

„Religia islamică interzice orice reprezentare grafică a profetului Mahomed sau a lui Allah. Am putea reproduce caricaturile respective. Considerăm însă că ele ar jigni o întreagă religie. Nici creștinilor nu le-ar plăcea o caricatură în care Iisus ar aprinde cu mâna lui un rug al Inchiziției. De aceea, ziarul *Gândul* a ales să nu reproducă respectivele caricaturi." Acest text a apărut în ziarul *Gândul* din 31 ianuarie 2006, primul ziar care a informat publicul românesc în legătură cu scandalul caricaturilor. Dacă ar fi fost să judecăm numai după criteriile libertății presei, senzaționalului, întâietății și tirajului, le-am fi dat pe pagina întâi. Însă, fiindcă lucrăm la ziarul numit *Gândul,* ne mai gândim și la altceva. Dacă în presa musulmană ar apărea o caricatură a lui Iisus, nu inchizitor, asta a fost demult, ci costumat în soldat american care trage de zgardă un musulman îmbrăcat doar cu turbanul, croindu-l în același timp cu un baston Abu Ghraib style, nu am înregistra nici un protest colectiv de proporții, nici o demonstrație de stradă. Caricatura ar putea apărea liniștit și în presa creștină. În societatea occidentală, sacrul este în bună măsură obosit, desuet, invocat mecanic, fără o angajare sufletească intensă. De aceea, simbolurile fundamentale ale religiei creștine pot fi batjocorite de voie. E problema noastră, a creștinilor, cu noi înșine. Dar noi locuim într-o casă numită Pământ împreună cu niște oameni de alte religii. Islamul e o religie intensă, afectivă, care poate mișca prin simboluri mari mase de oameni. Caricaturile respective nu-i reprezintă pe Osama bin Laden, pe agresivul președinte al Iranului sau pe teroriștii care ucid oameni în fiecare zi în numele lui Allah – aceștia sunt indivizi și pot fi obiectul sarcasmului de presă fără ca asta să scoată musulmanii în stradă. Cel caricaturizat ca terorist este însuși profetul Mahomed, simbolul religiei islamice. Așa ceva scoate în stradă nu numai extremiștii, ci și pe musulmanii moderați, jigniți în miezul ființării lor. Asta nu mai e libertatea presei, ci iresponsabilitate agresivă. Cei care o promovează n-au o problemă cu Mahomed sau Allah, ei n-au nici un Dumnezeu. Libertatea fără limite, libertatea

unei molecule de a se mișca brownian, nu are sens și e distrugătoare. Tocmai anumite restricții asumate rațional dau noimă actului libertății: de ce acoperim cu o bandă neagră ochii copiilor violați când le publicăm fotografiile în ziar? De ce nu dăm chipurile desfigurate ale victimelor accidentelor sau crimelor? Pentru că nu vrem să rănim sufletele celor apropiați lor.

Toate codurile deontologice ale presei interzic exprimările rasiste, xenofobe, antisemite.

Libertatea de expresie care le face rău unor oameni nevinovați nu mai e libertate, e prizonierat în temnița senzaționalismului cinic, a tirajului și audienței cu orice preț, în ultimă instanță a goanei după bani. Și mai e ceva: incultura. Ziariștii care pretind acum că vor reproduce desenele „satanice" pentru a „informa" populația sunt în primul rând inculți. Ei nu știu ce înseamnă Islamul, n-au citit un rând din Coran, nu înțeleg sensibilitatea culturală diferită, pentru că, dacă ar ști, ar trebui să încerce să le explice românilor toate acestea, în loc să reproducă niște caricaturi tâmpite, riscând să ofenseze gratuit comunitatea musulmană din România, alături de care conviețuim în bună pace.

Când te duci în Orient și vrei să vizitezi o moschee, te descalți. Nu le spui credincioșilor: știți, la mine acasă nu mă descalț, deci rămân și aici cu pantofii în picioare. Accepți această cutumă, îți reduci libertatea, pentru că vrei să cunoști o altă civilizație și să comunici cu ea. Libertatea „absolută" de ambele părți înseamnă imposibilitatea comunicării. Și, când comunicarea lipsește, drumul către neînțelegere, ură și violență este larg deschis. Mă îndoiesc că aceia care anunță acum cu ifose că ei vor reproduce caricaturile au comunicat vreodată cu adevărat, nu cu arabii sau musulmanii, ci cu aproapele lor creștin și român...

Dreptul bradului argintiu

Suntem în 2006 și trăim tot în România Socialistă. Acesta este rezultatul votului de ieri din Parlament. Acolo nu s-a ales între vot secret și vot deschis, între percheziție și nepercheziție, între Adrian Năstase și Monica Macovei, între teoria dreptului și practica nedreptului, acolo, în Comitetul Central, s-a votat după un singur tratat: Dreptul Bradului Argintiu.

Comunismul, orânduirea egalității între oameni, a creat una dintre cele mai puternice, mai închise și mai nemiloase structuri de castă din istoria umanității, comparabilă poate doar cu India sau China antică: în numele poporului, nomenclatura, brahmanii comunismului, stăteau în alt fel de case, mergeau cu mașini negre cu număr mic, mâncau altceva, beau altceva decât „viermii", cum îi numea Elena Ceaușescu pe cetățenii RSR. În URSS, numai sediile și locuințele nomenclaturii aveau dreptul să li se planteze în curte brazi argintii, arborele ierarhiei roșii; în RSR, nomenclatura și prelungirile ei posedau buletine de identitate cu serii speciale, ca să nu-i sâcâie miliția.

Majoritatea parlamentarilor români sunt formați ca oameni în regimul Ceaușescu. Idealul lor de viață a fost pătrunderea în sistem, prin încuscrire, prin lingușeală, prin arivism fără scrupule. Ajunși, odată cu roata istoriei, în Parlament, ei încearcă cu tot dinadinsul să recreeze aparatul, sistemul, nomenclatura. Ce surprize mai puteau să apară la votul de ieri când, de atâta vreme, aleșii poporului își votează, cu îndârjire, lor înșile, privilegii peste privilegii? Căci ce mare brânză această percheziție, despre care mă îndoiesc că ar fi adus probe decisive în proces și l-ar fi deranjat cu ceva pe Năstase... Multora dintre cei care au votat împotrivă, și de la putere, și din opoziție, nu le-ar displăcea deloc să-l vadă pe Năstase direct în cătușe, dar aprobarea acestei biete percheziții ar fi însemnat spargerea gardului de brazi argintii din jurul Parlamentului: uitați cine sunt eu, uitați din ce partide faceți parte – le-a amintit președintele Camerei.

Am avut multe momente de ciocnire dură, de principii, cu ministrul Monica Macovei, făcută sendviș, ca imagine, între Tăriceanu-Patriciu și Băsescu, dar

parcă niciodată nu mi s-a părut atât de fragilă și pierdută ca acum, în imensitatea acelei săli invadate de amoeba roșu-albăstrie. Infiltrată printre scaune, și sus, și jos, și la stânga, și la dreapta, gigantica *Amoeba proteus* nici măcar nu vrea să se arate în toată hidoșenia ei, încă mai ia chipuri de oameni și vorbește cu vocile lor. Nu numai eu am văzut-o: sunt sigur că majoritatea oamenilor din țara asta, o majoritate care nu apare în sondajele politice, i-a simțit prezența și s-a cutremurat de scârbă. Votul din Parlament vine după exhibiția televizată în văgăunile de lux ale familiei Năstase, care a fost cam ca mitingul organizat în 21 decembrie de Nicolae Ceaușescu.

Adrian Năstase mai vorbește de violarea spațiului intim de către procurori, când el însuși i-a dus pe ziariști lângă patul său conjugal? După panoramele opulenței izbitoare, ce îi vor fi lăsat cu ochii în gol pe membrii PSD de rând, la care o percheziție în apartamentele lor amărâte n-ar prea avea ce deranja și care n-au uitat cum vorbea președintele partidului despre „opulența manifestată de PSD în campania electorală", nu-i mai rămâne de sperat lui Adrian Năstase în legătură cu viitorul său politic decât un lucru: să nu intre la pușcărie. Politic vorbind, el este acum percheziționat, judecat și condamnat. Îi va fi păsat vreunuia dintre parlamentarii care au votat împotriva percheziției că lumea va fi convinsă că și ei au case ca ale lui Năstase?

Ieri, Adrian Năstase a pierdut, deși probabil se bucură că a câștigat. Însă coaliția puterii a pierdut poate și mai mult. Electoratul ei, care speră într-o luptă anticorupție reală, nu poate gândi acum decât într-un singur fel, simplu, precis și amar: corb la corb nu-și scoate ochii.

Omul-abțibild. Dacă-l desprinzi de suprafața de care s-a lipit, poți să priveşti lumea prin el ca prin vitraliul unei catedrale de bâlci: vezi soarele, copacii şi oamenii pătaţi de geometria murdară a maţelor şi oaselor desenate pe aer. Omul-abţibild mânjeşte privirea atunci când o ia razna vrând să însemne ceva şi fără suport. Cum comunică oamenii-abţibild? În neştire. Geme eterul de vorbirile pe mobil, sms-uri şi e-mailuri. Cât sens, câtă noimă, câtă valoare sunt în această forfotă fără sfârşit? Bârfă, trivialitate, cozerie, prostie, obscenităţi, scabroşenii, banalităţi, stupizenii, spuma murdară a mării interioare are nevoie de high-tech, de înalta tehnologie, ca să prolifereze. Majoritatea celor care cetuiesc,

semesesc, parlesc pe mobil o fac nu pentru că ar avea ceva cât de cât însemnat de comunicat, ci pentru a utiliza pur şi simplu aceste medii electronice la modă, pentru a se afla în treabă. Uneori sunt întrebat: „Dom'le, da' matale n-ai greşit niciodată, n-ai făcut o predicţie proastă, n-ai avut o idee aiurea?". Ba da, iată una dintre ele. Am crezut că, odată cu avansul tehnologic, de tip calculator, de tip computer, se va schimba şi fiinţa umană. Am spus aşa: calculatorul este încarnarea, întruparea raţiunii, înseamnă eliminarea instinctelor primare, înseamnă eliminarea grobianismului, mitocăniei, xenofobiei, antisemitismului. Cum să fii xenofob, mă gândeam, în faţa clapelor computerului putând să dialoghezi pe internet cu oricine? O idee profund greşită pe care am avut-o cu ani în urmă. Între timp viaţa mi-a demonstrat că, dimpotrivă, şi când vom putea comunica prin raze laser şi microunde, microundele şi razele laser vor fi pline de mizerii din creierul uman.

Kiciul nu bate Iliciul

Serviciile secrete românești fac eforturi, sub privirea afectuoasă a președintelui Traian Băsescu, să obțină prerogative chiar mai tari decât ale fostei Securități. Motivul: hoardele de teroriști care ar amenința România. Periculoși și bine camuflați, atât de bine, încât nimeni n-a văzut până acum vreunul. În schimb, există ceva ce invadează România, ceva cât se poate de vizibil și înspăimântător care infectează însăși fibra ființei acestui popor – și nimeni n-a convocat Consiliul Suprem de Apărare a Ţării pentru asta. Acest invadator gros, hidos și zgomotos poate fi numit otevism. Căile lui de atac principale sunt mass-media și în primul rând televiziunea. Nesfârșitele show-uri cu lacrimi și fese, hohote și țâțe, fete de fier care joacă prost omenia, clovni imbecili care nu pot stârni decât râsul mecanic al aplaudacilor cu plată, ucigași, vindecători, vrăjitoare, escroci, demenți și, nu în ultimul rând, suporteri de fotbal urlând ca niște maimuțe antropoide, peste așa ceva ai cele mai mari șanse să dai când apeși butonul telecomenzii. Până și emisiunile de știri ale televiziunilor aflate în fruntea topului audienței se întrec în a promova minute în șir otevismul. Folosesc acest cuvânt deoarece, în expresia lor de vulgaritate maximă și pură, toate acestea se găsesc non-stop pe postul OTV, matca de unde grotescul, funambulescul, grosolănia, violența, prostia floridă, minciuna paranoică pleacă în fiecare noapte spre toate colțurile țării.

De prin anul 2000 încoace, România este supusă unui adevărat bombardament otevist. Așa a apărut, după generația nonconformismului soft PRO TV, generația hard OTV, frate și soră cu tinerii asociali din suburbiile pariziene. Tipul uman modificat astfel a influențat evoluția politică a României. Între 1997 și 2000, intelectualii au dovedit că nu pot învinge postcomunismul iliescian. Și atunci simplii cetățeni, mulți dintre ei tineri, s-au refugiat în vulgar, în trivial, în obscen. Scorul electoral extraordinar obținut în anul 2000 de apostolul vulgarității, C.V. Tudor, a fost primul semn. În disperare de cauză, mulți intelectuali l-au votat atunci pe Ion Nici Iliescu, sesizând, fie și subconștient, că liderul comunist e o jivină politică rece și crudă, dar

nu vulgară, nici dementă. După patru ani de guvernare post-postcomunistă, în care criptocomunismul s-a transformat în friptocomunism hulpav, în disperare de cauză, inteligheția și-a negat propria condiție și a votat o variantă mai controlată a vulgarității cevetudoriene: Traian Băsescu. Căpitanul Băsescu reprezintă victoria kitsch-ului afișat asupra kitsch-ului camuflat al comunismului rezidual – interiorul casei din Zambaccian a lui Adrian Năstase.

Din păcate deci, nu spiritualitatea, ci vulgaritatea din poporul român a reușit să sfărâme Partidul Comunist. Dar nu comunismul, reprezentat încă de Ion Nici Iliescu. Comunismul nu se reduce la corupție. În Cehia intelectualului Havel sau în Polonia părintelui Popiełuszko și a Papei Ioan Paul al II-lea, comunismul a fost învins întru spirit, întru duh; în România l-a dat jos, abia în mileniul trei, materia groasă...

Cât de sănătoasă politic se va dovedi o asemenea „soluție" vom vedea. Deocamdată, daunele produse corpului social sunt grave. Și pentru asta intelectualii trebuie să-și asume partea lor de vină: în mare majoritate, n-au fost în stare să se apropie de mase. Au avut nevoie de un Băsescu ca să-l învingă pe Năstase, unul dintre ei n-a fost capabil. Ce le rămâne de făcut: să încerce, implicându-se în politic și social, să ridice nivelul de simțire și gândire, nivelul moral și estetic al masei, milimetru cu milimetru, luptând tenace cu kitsch-ul. Și asta se face prin media, dar nu prin emisiuni „culturale" simandicoase, cu audiență aproape de zero văzută ca un titlu de glorie. Mesajul intelectualului autentic este în general valid etic și estetic, dar transmisia lui este mai mereu foarte proastă. El pur și simplu nu-și pune problema să fie receptat de cât mai mulți oameni, cu instrucție de toată mâna, și nu coborând în zona vulgarului, ci ridicându-i pe aceștia din mocirla multicoloră. O problemă de comunicare. Intelectualii acestei țări sunt datori, cred, să fie mai puțin preocupați de ceea ce Borges numea „cea mai grosolană tentație a artei, aceea de a fi un geniu", și să facă misionariat cultural media, dacă tot nu-l fac preoții ortodocși pe cel religios.

Altfel, viitorul președinte anticomunist al României s-ar putea să fie Gigi Becali.

Trei savanți: Iliescu, Băsescu și Elena Ceaușescu

„Au întinat cele mai nobile idealuri ale socialismului și comunismului științific”, striga Ion Iliescu la televizor, cu pumnul strâns, despre Nicolae și Elena Ceaușescu pe 22 decembrie 1989. Cuvântul *științific* era rostit de experimentatul activist și propagandist cu un scop cât se poate de bine calculat: N. și E. Ceaușescu au procedat neștiințific, ăsta a fost păcatul lor, de-aia mureau bătrânii de frig prin blocuri și copiii la spital, de-aia omul de rând al comunismului n-avea ce mânca și nici apă caldă să se spele, în vreme ce la televizor i se spunea să mănânce rațional, științific și să economisească apa de la robinet, metodele empirice sunt cele care au omorât atâția oameni în lagăre și pușcării. Vinovăția era astfel translatată de Iliescu din planul sinistrei imoralități funciare a comunismului, în cel al erorilor de „programare” socială – s-a greșit, tovarăși, mai sunt și lipsuri.

Asta nu însemna condamnarea comunismului ca sistem fundamental ticălos și cazul Ceaușescu putea fi eventual discutat la un simpozion științific...

16 ani mai târziu, președintele Băsescu pronunță același cuvânt: „Vreau o lucrare științifică, serioasă, care să facă dovada crimelor comunismului”, zice dl Băsescu. „Nu știu ce să condamn: comunismul sau numai crimele lui?”, se exprimă dilematic dl președinte. Exact același reflex ca și Ion Iliescu: cruzimea și ticăloșia sistemului comunist, suferințele groaznice pe care le-a provocat atâtor simpli cetățeni trebuie măsurate cu șublerul ca să fim convinși că ele au existat. Dl Băsescu vrea numărul de decibeli al strigătelor mute de durere și disperare. În ultimă instanță, zicerea dlui Băsescu este echivalentă cu acel cârâit „științific” la proces al savantei de renume mondial, Elena Ceaușescu: „Dovada, dovada!...”.

Că le-ar fi utilă celor mai tineri o prezentare științifică sistematică a comunismului românesc, nici o îndoială. Dar cei care au trăit sub comunism și încă nu au murit n-au nevoie de ea pentru a condamna această

monstruozitate ce le-a mâncat zeci de ani din viață. Altfel, la ce s-a mai făcut Revoluție în ’89? Cei aproape 1000 de români omorâți atunci sunt vinovați că n-au murit științific? Ce să facem, să dăm ceasul istoriei înapoi, să repunem în funcții CPEx-ul și guvernul Dăscălescu, câți or mai trăi, și să organizăm o dezbatere științifică? Crimele comunismului sunt un fel de infracțiuni de drept comun, sunt accidente sociale în stat? Nu au fost ele făptuite în mod sistematic, „științific”, chiar de către zisul stat comunist, cu concursul tuturor „organelor” sale?

Dar dl președinte Băsescu nu pare să fi simțit povara și umilințele comunismului. El s-a găsit în acea parte a sistemului care i-a permis să câștige 60000 de dolari în 1989 și acum fostul șef de reprezentanță comercială de la Anvers, devenit savant, are frământări de natură științifică...

Președintele piftiei patriotice

„Nu este posibil să merg la un meci în care înaintea lui s-au adresat asemenea jigniri unui om important din stat. Poate să nu îți placă, poți să nu fii de acord cu el. Îi spui lucrul ăsta în față, dar nu încerci să faci, prin declarații, ceea ce unul dintre patronii celor două cluburi a făcut." Jos pălăria! – mi-am zis, văzându-l pe președintele României cum reacționează astfel în fața mârlăniilor debitate de dl Gigi Becali la adresa premierului României. Cu atât mai mult cu cât, în ziua precedentă, dl Băsescu își exprima regretul că l-a numit prim-ministru pe dl Tăriceanu, afirmând însă, totodată, că oricine destabilizează politic România până la 1 ianuarie 2007 e un trădător. Și atunci „stabilizarea" cu fulgi cu tot a premierului de către președinte ce era, un autodenunț al trădătorului Băsescu?! Stupoarea provocată de această întrebare mi-a fost brusc atenuată de cuvintele citate mai sus, rostite de președinte cu glas ferm, vibrant și cumpănit, de bărbat politic chemat să fie un model moral pentru națiune.

Uite că domnul Băsescu încearcă să lupte ca un domn cu mahalagismul, cu neamprostia, cu puhoiul de vulgaritate agresivă care cade în capul României, promovează fairplay-ul, chiar dacă e în război cu Tăriceanu. E dispus să renunțe pentru asta la capitalul considerabil de imagine pe care îl aduce politicianului prezența în tribună la astfel de mari evenimente populare ca meciul Steaua- Rapid. Poate că ar fi fost suficient să meargă totuși, nu în tribuna VIP, ci pe un loc de spectator obișnuit, ca să nu văduvească meciul și pe microbiști de „panașul" prezenței prezidențiale, dar, oricum, gestul său este extraordinar pentru civilizarea României. N-o să-și imagineze niciodată dl Băsescu câte eram dispus să-i trec cu vederea pentru asta.

Stop-cadru. Flash. Blitz. Golden Blitz. Am văzut multe filme horror în viața mea de cinefil. Mi se va tăia respirația ori de câte ori îi voi revedea pe dr. Jeckyll transformându-se în mr. Hyde, pe Mama-Moarte arătându-ne fața ei adevărată în beciul din *Psycho* sau capul fetiței posedate de diavol mârâind și rotindu-se cu 360° în *Exorcistul.* Cam asta am simțit la vederea dlui

Băsescu ciocnind în miez de noapte cu dl Becali și hăhăind congestionat la Golden Blitz, în fața camerelor de luat vederi.

„La bucurie totul trece. Așa am vrut eu, să văd meciul la televizor", rânjește alesul poporului român la nedumerirea ziariștilor. „Cu reluări", hăhăie un mesean. „Da, cu reluări", hăhăie și dl Băsescu, un bun mesean, cum l-a definit patroana de la Jariștea. M-a dus gândul la pisicile care își înghit voma cu poftă.

În traducere, președintele spunea poporului român așa: „Ce, bă, m-ați crezut când am zis chestia aia morală cu nevenitul la meci? Păi, dacă sunteți fraieri, eu ce să vă fac?".

Horror înseamnă „groază". Groază, apoi rușine și milă pentru acest om și pentru noi toți.

Cum poate să arate sufletul cuiva capabil de asemenea fățărnicie, adică de a-și schimba fețele atât de rapid și cinic? Cum poate să arate sufletul unui popor care l-a ales și îl susține? Pentru mine, Steaua a câștigat, iar România, din cauza dlui Băsescu, a pierdut meciul unei națiuni. Vă puteți imagina ce ravagii a produs în conștiința colectivă a românilor, în special tineri, modelul Băsescu: demagogie ordinară, fraternizare cu insulta la nivel înalt, nouă ore petrecute în cârciumă, plecarea la volan, după consum de alcool, sub privirile protectoare ale poliției și sepepiștilor. Dar, dacă câștigi, toate astea se șterg, mai zice dl președinte. N-are importanță că minți, calci în picioare funcții și instituții ale statului, jignești, îți bați joc de tine și de o țară întreagă. Ai câștigat, ești un domn.

PSD a făcut mult rău acestui popor injectându-i pomeni, mituindu-l pentru a obține în schimb popularitate, putere și dreptul de a fura nestingherit. Băsescu folosește o metodă mult mai ieftină și mai eficientă: gâdilă tot ce e mai gros, păstos, bălos și lăcrimos în lăuntrul românului. Ceaușescu a umplut România de lumpenproletari industriali, pentru că altceva nu știa să conducă; dl Băsescu face tot ce poate ca să fie tartorul unui popor gelatinos, președintele unei piftii patriotice care tremură sentimental pe masă la Golden Blitz.

Accidente ușoare

Eram un pachet de nervi, ca întotdeauna când sunt nevoit să conduc prin acest București de coșmar în miezul zilei. Faptul că mi-am ciocnit Dacia cu un Opel Vectra a fost aproape normal. Ar trebui să mi se întâmple în fiecare zi.

Poliția Rutieră, Biroul de Accidente Ușoare, de pe B-dul Bucureștii Noi. Coadă și căldură, completăm declarații după modelul de la avizier. E mult de scris, trebuie să povestești accidentul, să faci schița. Ne preumblăm pe la mașinile lovite cu polițistul care constată avariile. Timpul trece și îmi vine să-mi dau palme, fiindcă tocmai ratam o întâlnire importantă. Când ne întoarcem în anticamera minusculă și cenușie a biroului, un polițist ne ia literalmente pe sus pe mine și pe „partenerul" meu de accident și ne bagă înăuntru. Omul m-a recunoscut și vrea să mă ajute să scap mai repede. Spun în două vorbe cum a fost, suflu în alcool-tester, cer să semnez, fără să mai citesc, că „nu am obiecții" și îl las pe un șofer de-al nostru, de la redacție, să ia actele. Când ies în fugă prin anticamera tăcerii sufocante, un tânăr de vreo 20 de ani îmi spune calm: „Dacă făcea asta, îl plesneați pe Băsescu, nu-i așa, domnu' Popescu?". M-am oprit descumpănit, dar tot plin de nervi: „Păi, ce să fac, nu eu am cerut să intru, ați văzut că m-a luat polițistul pe sus". „Da, dar trebuia să refuzați", îmi spune fără agresivitate puștiul, aproape sfătos. Mă uit la ceas, se duce dracului întâlnirea și după ce o reprogramasem, dar nu pot să plec. Printre cei 10-12 oameni, tineri și bătrâni care se înghesuie în cămăruță – așa cum se circulă acum prin București, ar fi nevoie de o sală de așteptare cât la Gara de Nord și de nu știu câte ghișee –, sunt câțiva cărora le-am luat-o înainte. Ceea ce mă atinge cel mai tare e liniștea lor resemnată. Nu mă urăsc, nu mă înjură, nu mă blestemă. O doamnă în vârstă, vizibil obosită și bolnavă, îmi spune: „N-o să se schimbe România nici peste 50 de ani de-acum încolo, domnule Popescu...". Altă femeie zice cu voce atonă, ca a polițistului constatator de avarii: „Ne țin aici de parcă am fi infractori...". Puștiul continuă să mă privească aidoma unui tată care își dojenește fiul.

Mă simt eu ca un infractor, ca autorul unui accident grav, cu morți și răniți. „Vă rog să mă iertați.” Am uitat și de întâlnire, și de tot. Nu pot să plec dacă acești oameni nu îmi acceptă scuzele. Le propun să mergem la polițist, anulăm actele și o iau de la capăt. Doamna în vârstă se uită la mine ca la un prost și îmi dau seama că are dreptate: nu-i poate ajuta cu nimic încercarea mea de a șterge de sânge morții și rănițiii și a-i ridica în picioare ca să pară vii. „Scrieți un articol, domnule Popescu”, mai spune doamna, fără nici o urmă de ironie în glas. Mă uit la toți cei din încăperea sordidă. Oamenii încuviințează din cap. Mă duc să-mi execut sentința.

Despre cireșe

Fiul meu cel mare are de scris un scenariu după *La cireșe,* de Ion Creangă. Ca să faci un scenariu, Tudore, trebuie să știi despre ce e vorba în propoziție. Creangă vorbește despre un furt? Despre condiția economică precară a minorului Nică al lui Ștefan a Petrei, care dorește să-și completeze o alimentație săracă în fructe și legume? Despre încălcarea proprietății private și dreptul la legitimă apărare al mătușii? Despre conflictul dintre generații? *La cireșe* e un text pentru copii?

Dacă am pus aceste întrebări, putem să dăm și un răspuns! Nică aleargă prin livadă după o fată cu părul negru fluturând în soare și vânt. Fata întoarce din când în când capul și râde. În dreptul cireșului încărcat, Nică uită de fată. Se suie în pom și cară la cireșe în gură și în sân. Tăietură de montaj. Cireșul, descărnat, nu mai are nici frunze, crengile sunt negre, soarele arde, nu mai bate vântul. În liniștea încremenită, Nică se dă jos din pom. Agitând un ciomag, asupra lui se năpustește o babă cu plete cărunte și trăsăturile mâncate de timp ale fetei cu păr negru. Și ea fuga, și el fuga, și ea fuga, și el fuga până când pun toată cânepa... palancă... la pământ...

Turnătorul popular și partidul-sculă

„Am colaborat cu Securitatea așa cum au colaborat milioane de români. Nu exista român care, lucrând la stat – și toți am lucrat la stat –, să nu fi colaborat, într-un fel sau altul, cu Securitatea.”

Până în momentul acestei ziceri, m-am uitat la dl Voiculescu ca pe Animal Planet la un varan cu platoșă, șopârloiul ieșit din mlaștină care inspectează un teren de vânătoare nefamiliar. De aici însă, am început să vorbesc singur. Carevasăzică, domprofesor, milioane de români înainte de ’89 făceam afaceri în străinătate, ne treceau prin mână milioane de dolari, purtam nume conspirative, eram arestați de Securitate pentru matrapazlâcuri cu valută și eram „salvați” de colonelul Blidaru. Toți scriam note informative despre colegi și ziceam că sunt buni. Toți făceam rapoarte „profesionale”, „pe probleme”, pentru Securitate. O adevărată Daciadă informativă. Dar, nu-ș’ cum dracu’, dintre toți, numai Dan Voiculescu a avut talentul de a deveni miliardar după Revoluție! Probabil ca să sugereze solidaritatea sa cu o țară de turnători de lux aflați acum în vacanță, turnătorul popular Voiculescu a apărut în tricou și blugi.

Manevra aceasta, de ascundere în ceață, „toți am colaborat”, e tipic securistă. Că dl Voiculescu a avut o colaborare consistentă, la nivel înalt, cu Securitatea era imposibil să nu fie adevărat, câtă vreme d-sa a „activat” din greu la întreprinderea Dunărea – dovezile nou-apărute confirmă o evidență.

Că au existat milioane de români care n-au avut nici o treabă cu Securitatea și alții care au refuzat să colaboreze cu ea – asta știe chiar și dl Voiculescu. Nu știu în ce măsură actualul conservator-șef a făcut poliție politică pentru că nu știu exact ce conțin dosarele pe baza cărora a judecat CNSAS. Dar ca să afirme dl Voiculescu „definitiv” că informările date de el la Securitate n-au făcut rău nimănui e o nouă probă de prostire în față – de unde știe domprofesor ce efecte au avut hârtiuțele date de el Securității? De unde știe cum au fost folosite informațiile livrate de el?

E bine că varanul a fost silit să iasă în câmp deschis și să dea explicații. Fiecare dintre compatrioții lui întru

Securitate poate să-l vadă, să-l audă și să-și facă o părere. Dar ar fi o jalnică iluzie să crezi că „demascarea” domnului Crescent e un epocal început al limpezirii morale a României.

Dosarele „noi” pe baza cărora e acuzat acum sunt vechi, au fost ținute la păstrare. Ele au explodat acum pentru că magnatul Voiculescu a avut un puseu suplimentar de grandomanie: a vrut să fie vicepremier. Varanul, când îl doare capul, iese la drum.

Scrisoare către fiul meu

„Aveți o ziaristă de c...t, ar trebui să o dați afară. Vă dați seama că nu a fost singura ce știa de această întâmplare cu subiectele, alții au preferat să fie domni și doamne și să închidă ochii și să nu distrugă viața la zeci de mii de tineri.” (Paul Daniel) „Sunteți româncă? Ați distrus mii de suflete azi... Rușine să vă fie!!!” (Andreea) „Doamna Melania, să nu vă mire dak o să vă întâlniți cu un elev și acesta o să vă scuipe în față.” (Un elev revoltat) „Ești o cățea care vrea rău tuturor elevilor.” (Laura) „Fă, dak te prind pe stradă să moară familia mea de nu te omor cu mâna mea.” (Cata) „Mai mult rău a-ți (sic!) făcut! Rușine!” (Adina) Sunt doar câteva din postările pe site-ul *Gândul* apărute în urma acțiunii jurnalistei Melania Vergu de deconspirare a ceea ce o grămadă de oameni, elevi, profesori și părinți, știau foarte bine: că subiectele de la bac sunt de vânzare pe stradă. Mulți dintre cei care o blestemă pe ziaristă și strigă că trebuie „aranjată” (i se dau adresa și nr. de telefon pe net) sunt elevi. Ieri la Colegiul Național „Tudor Vianu”, liceeni, mândria țării, au aruncat cu o sticlă de suc după un alt reporter al *Gândului,* l-au huiduit și i-au strigat: „Și, dacă aveam subiectele la română, ce?”.

Crescute în cultul hoției, minciunii și tupeului, având-i ca ideal pe Gigi Becali, pentru că „e șmecher și are bani”, și pe Monica Gabor, pentru că „e mișto și are bani”, aceste mici brute în devenire vor să-și facă intrarea în viață printr-un furt netulburat. Și consideră asta „normal”, iar cel care rupe hora șpăgii trebuie bătut crunt.

Trăim în țara luptei anticorupție, în care cică poporul vrea dreptate și pedepsirea vinovaților. Iată însă că mii dintre vlăstarele zisului popor se simt în balta corupției ca porcul la zăduf: niște profi au vândut subiectele, câștigă și ei un ban, noi le-am plătit cu banii jos, așa scăpăm și noi de rahatul ăsta de bac, nu ne mai freacă babacii ridichea, toată lumea mulțumită, deci care-i problema?

Problema... Nimeni n-a scris pe site ce s-ar fi întâmplat cu celelalte mii de elevi, cei care n-au

cumpărat subiectele și voiau să concureze cinstit, cu forțele lor, dacă potlogăria n-ar fi fost dezvăluită. Nimeni n-a descris ce e acum în sufletul lor. Problema... Ce vor ajunge mai târziu elevii care învață acum, ca o încununare a patru ani de liceu, că în viață nu contează limba română, matematica, istoria sau geografia, nu contează să-l poți deosebi pe Ion de Titu Herdelea, deși vrei să te numești român și tânăr intelectual, important e să știi cum să furi startul fără să fii prins?

Tot acest scandal nu ar fi fost posibil dacă actul de corupție nu ar fi fost înfăptuit de unul sau mai mulți adulți, oameni ai școlii, cu funcții de maximă răspundere în sistemul educațional.

Dacă în cazul ziaristului de la *Adevărul* care a intrat în posesia testelor naționale s-au probat indolența și insecuritatea din Ministerul Educației, în cazul de față rezultă ceva și mai grav: corupția de grad zero din educație.

În mod firesc, te gândești la cei câțiva profesori de la SNEE care fac subiectele de examen ca la niște supremi păzitori ai blazonului meseriei de dascăl, ca la zei-gardieni ai focului sacru, aflați mai presus de orice tentație și bănuială. Și, când colo, e vorba de niște tarabagii care vând la negru onoarea școlii românești, câtă o mai fi... Cu justificată mândrie și vie satisfacție, elevii pot să spună: „Școala ne-a învățat să trișăm!”.

Toți acești elevi de școală nouă aveau 1 an la Revoluție. Ei nu mai au treabă cu comunismul, sunt produsul pur al Tranziției noastre, părinți și profesori, către sinele nostru putred. Noi am construit această Românie în care ne silim copiii să trăiască.

Scriu toate astea și pentru fiul meu care tocmai a dat bacul la limba și literatura română. Încerc să-i spun că tatăl lui n-a obținut niciodată nimic altfel decât prin muncă grea, că poți să falsifici un examen, două, nouă, dar nu faci decât să amâni examenul ultim, pe care-l dai cu viața, care te poate trânti de nu te vezi, cu tot cu copiuțe, șpăgi sau pile. Că, spre deosebire de comunism, unde puteai să pregătești masa câinilor vegetarieni prin vreo funcție călduță, ca „băiatul lui tata”, acum măcar atâta s-a schimbat: mai devreme sau mai târziu, trebuie să demonstrezi că ești bun la ceva, că știi să faci ceva

bine. Altfel, toate diplomele obținute cu 500000 de lei bucata sunt bune de tăiat în loc de frunze la câini.

În spatele vorbelor pândește însă un gând: oare, dacă mă va asculta, deși are mâinile, picioarele și creierul tefere, fiul meu nu va deveni un handicapat, un pierzător în lumea vremurilor ce vin, pe care eu nu o mai înțeleg?

Eșielomul

După ce președintele Băsescu a tras șocul Volkswagenului personal în dimineața nopții de gigișpriț de la Golden Bliț, am zis că pentru prima dată mă adie gândul de a nu mai vieți în România. Sentimentul ăsta n-au reușit să mi-l stoarcă nici chiar anii din urmă ai dictaturii. Nu știam nici eu de ce. De ce epoca de plumb a ceaușismului târziu mi se pare mai ușor de suportat decât ce trăim acum? Încerc să răspund.

În România de azi nu mai sunt torturați și condamnați politic oamenii, ci cuvintele. Torționarii cei mai cruzi sunt politicaștrii noștri care patinează fără istov pe sticla televizorului și pe formele și sensurile cuvintelor limbii române până le umplu de sânge. Înainte de ’89 îmi chinuiau timpanul doar Nicu și Savanta, acum cohorte de vorbeți, orbeți ai limbii, schingiuiesc și prepozițiile în direct. Masacrele textuale mă impresionează aproape ca execuția în masă a unor oameni nevinovați și lipsiți de apărare. Însă ceea ce mă face uneori să-mi doresc să zac tot restul vieții pe o plajă din nordul Africii este soarta unui cuvânt anume, unul singur, și a noimei lui.

Mai știe cineva în țara asta ce înseamnă *serios*? A fi serios? A lua în serios? Acest cuvânt a fost tuns chilug, bătut cu vergile, îmbrăcat în pânză de sac și abandonat într-o barcă, în largul mării, fără o pâine, o sticlă cu apă sau măcar o lumânare. Și nu numai vorbeții de pe ecran au făcut asta, ci și majoritatea românilor.

Dacă un om încearcă să fie serios în România publică de azi, are toate șansele să fie persiflat și respins ca încuiat, încrâncenat, înverșunat, constipat, crispat, inchizitor, procuror, mutră neagră sau, mai rău, plictisitor, neinteresant. Fiecare dintre aceste cuvinte înseamnă o falsificare cu rea conștiință a noimei cuvântului *serios*.

A fi serios, a lua lucrurile în serios nu înseamnă, de pildă, a nu avea umor. Dimpotrivă, umorul autentic, ironia inteligentă pot fi forme maxime de luare în serios a unei teme sau persoane. Ironia cea mai crudă poate să exprime chiar iubire. Nu hazul, ci bășcălia, mișțocăreala, caterinca, garagața sunt operațiile intelectuale care

lipsesc omului serios și îl condamnă în ochii publicului din ce în ce mai iubitor de personaje „haioase”.

A fi serios nu presupune a fi inflexibil până la inuman. E destul să ai câteva principii pe care să le aplici rațional și consecvent în ceea ce făptuiești, nu să cauți sau să inventezi mereu alte „principii” pentru a-ți justifica faptele. Sau să fii „principial” numai în legătură cu alții, nu și cu tine însuți și gașca ta.

Pe scurt, una-i una, alta-i alta și nu spui azi una și mâine alta.

A lua lucrurile în serios înseamnă a nutri considerație și respect fără rezerve față de realitate. Înseamnă a nu întoarce capul, a nu te cufunda în alcool, bancuri deocheate și cântece de petrecere, atunci când ai în față suferința și mizeria umană.

Seriozitate înseamnă a nu acuza pe nimeni fără probe. A nu arunca vorbe în vânt. A-ți asuma greșeala, atunci când ești vinovat, și a plăti pentru asta. A te simți responsabil nu numai pentru tine, ci și pentru cei din jur. A-ți respecta cuvântul dat.

Mai sunt cu siguranță și alte atribute ale acestei stări de spirit. Le știu și le pot adăuga celor de mai sus tot mai puținii handicapați care cred în ele. Căci, pe lângă surghiunirea seriozității, în România se petrece sincron înălțarea pe tron a neseriozității. *A fi neserios* a devenit sinonim cu a *fi om.* „E și el om.” În afară de oameni, în România trăiesc astăzi, ca rasă dominantă, eșieloamenii. Supraomul nietzschean și omul nou ceaușist sunt făcuți țăndări de eșielomul carpato-danubian al începutului de mileniu. Cutare, de meserie președinte, după ore în șir petrecute în cârciumă, se suie la volan. Eșielom. Altul, prim-ministru, răzgândaci la bază, încalecă ditamai motocicloanța, o scapă de sub fund, o lasă să lovească mașina unui cetățean nevinovat și pe urmă se duce la guvern în pantaloni scurți, purtându-și ghipsul de parcă ar fi luptat pentru pace în Irak. Eșielom. În Irakul din care voia să retragă trupele peste noapte ca să-i rupă picioarele președintelui eșielom. Iar dacă ai obiceiul să lovești oameni, să înjuri îngrozitor, să insulți și să jignești cum respiri, să strigi că oricine poate fi cumpărat, atunci înseamnă nu numai că ești eșielom, ci că ești și cel mai sincer, iar omul serios,

care vorbește civilizat, nu poate fi decât un prefăcut, un mincinos.

Recunoaște-ți câteodată greșelile, dar nu plăti niciodată pentru ele, fură, dar dă „dreptul” cui trebuie și mai ridică și câte-o biserică, compătimește-i pe săraci din înălțimea jeepului, dă din gură, dă din mâini, holbează ochii, mai bea ceva cu poporul, trimite soldați români să moară de parcă i-ai făcut tu, continuă să minți dacă lumea asta vrea să audă, ai turnat la Securitate pentru că ești și tu om, de fapt toți am turnat, nu-i așa, iertați-mă și iubiți-mă, căci toți suntem români, adică eșieloameni.

Neseriozitatea conducătorilor politici, a liderilor de opinie „de succes”, a persoanelor publice în general este azi prețuită și premiată de înspăimântător de mulți români, ca o justificare pentru propria neseriozitate. E o relație de strânsă complicitate între stăpâni și supuși, de o intimitate și o forță pe care creatorul formulei „strâns uniți în jurul Partidului și Secretarului său General” nici n-a visat-o.

Dacia Felix

— Hai, bre, nea Popescule, să-ți fac mașina, ți-o fac știoc, meserie, nici n-o mai cunoști.

E destul de colorat, dar n-are trăsături de țigan. Burta-balon îi țâșnește peste șnurul nădragilor stacojii scămoșați. Adidașii sunt două șalupe călăfătuite cu noroi uscat. Poartă în schimb un tricou Nike fără mâneci, nou-nouț, ultimul răcnet, parcă dat jos de pe Rafael Nadal.

De când i-au căzut prima dată ochii pe mine, m-a luat la per tu.

— Io p-a mea am aranjat-o dă sperie Mercedesu'. I-am tras o vopsea metalizată, i-am pus geamuri fumurii și retrovizoare electrice, cu căldură. Scaunele i le-am îmbrăcat în piele de n-are nici Becali la Maibac.

Nadal nu înțelege când îi spun că pot să merg și-așa cu Blanșeta mea. Bate drăgăstos cu palma în aripa stângă.

— Cum să mergi, domne? Păi, ce, cu mașina, mergi? Nu mergi, domne, dovedești. Dovedești cine ești. Păi, ești matale om de Dacie berlină, așa, despuiată?

Întreb timid, uitându-mă la ceas și rotind în palmă un mâner de rachetă, el ce mașină are.

— Cum ce? Tot Dacie, nea Popescule, bineînțeles. Oamenii cinstiți din țara asta are Dacie. Numa' hoții umblă cu bemveu', cu opelu', cu gipanu'. Noi, ăștia cu Dacie, e bine să ne avem ca frații. D-aia ți-o și fac, ieftin de tot, ai să mă pomenești. Îți pun calculator pă ea, ușili ți le-nchid pă toate cu telecomanda, băgăm și abeies, și gipies, și servodirecție.

O clipă am viziunea unei Dacii cosmice, care decolează în trombă, ca Millenium Falcon, din fața unui polițai uluit. Încerc să îi explic lui Nadal că eu nici ventilatorul cârâitor al Blanșetei nu-l pornesc vreodată, pentru că îl consider dăunător ființei umane. În schimb, mi-ar trebui într-adevăr o minimă protecție, în Dacie n-ai așa ceva, dacă te ciocnești cu un 4x4 sau cu o limuzină adevărată, nu te mai descarcerează din table nici cu miliția.

— Domne, nea Popescule, păi ce-i problemă!? aproape se tânguie Nadal în vreme ce tot felul de inși, cu rachete sau fără, intră în baza la care el cică e paznic. Îți

bag bare de protecție în uși, îți pun erbeguri și în față, și lateral, centuri de siguranță cu prindere în trei puncte, ți-o fac de poți s-o calci cu tancu'...

Probabil că pe toate astea le-a pus deja pe Dacia lui. E cald.

— Nu e mult, domne, dacăți spun, cu douăzeci-dooșcinci de mii dă euroi ne-am scos.

20-25 de mii de euro din salariul de paznic. Cred că sunt peste 30 de grade, curge apa pe Nadal ca din cișmea.

— Vrei și radio cu sidiuri, cu antenă p-afară, dolbi, mânca-ți-aș, să face, nu-i problemă.

N-aș fi crezut că oamenii cinstiți, ca fratele meu Nadal, o duc așa de bine prin capătul ăsta de București unde, dincolo de zgura terenurilor, încep niște bălți sălbatice și puturoase. Îl întreb, de data asta hotărât, așa, ca între frați: dacă tot are atâta bănet, de ce nu-și ia totuși o mașină nouă, ca lumea, hai, nu Mercedes, dar un Volkswagen sau un Ford, orișicât?

E prima dată când nu mai răspunde imediat. Se uită melancolic peste bălți.

— Domnu'... Io am ambiție, domnu', io nu sug ciorapii la ăștia care-a venit peste noi de-afară, nici la engleji, nici la nemți, nici la americani... Io fac Dacia mea dă merge cu satelitu', da' tot Dacia să rămână, că noi, românașii, am făcut-o, care nu te gândești, nea Popescule, că nu degeaba i-a zis Ceaușescu așa, că noi am fost daci când dă americani nici nu s-auzise...

Avea dreptate, nu mă gândisem. La plecare, Rafa Nadal mi-a scos cu blândețe vreo șase câini care se tolăniseră sub Blanșeta cu boturile căscate ca la țâțele mamei lor.

Sfântuleții mărturisitori

Purificare morală. Sunt cuvintele care m-au făcut să rânjesc încă de la începutul campaniei „Votci curate”, în urma căreia ziariștii-turnători la Securitate care se toarnă acum pe ei înșiși se îmbrățișează apoi cu ochii umezi, aidoma alcoolicilor anonimi ce simt nevoia unui congres. Își scriu editoriale de încurajare unul altuia, fac schimb de timbre, se masturbează în colectiv, se înfrățesc în disprețul față de mediocrițile care, pur și simplu, n-au turnat. Bineînțeles, nimeni n-a făcut nici un rău nimănui, toți au fost siliți de Securitate să devină ciripitori și au turnat numai de bine, mai să crezi că Securitatea asta a fost un fel de cenaclu prin corespondență. În curând ei vor scoate un ziar de profil, de fapt el există deja, sub lozinca: „Turnători din toată presa, uniți-vă!”. Sfântuleții mărturisitori ai acestei noi panarame morale a nației își arată șancrul moale rezultat din contactul tineresc cu Securitatea așa cum cerșetorii profesioniști îți bagă sub ochi plăgile sau piciorul dat peste cap: sunt o victimă a sorții crude, fie-vă milă de mine, compătimiți-mă, miluiți-mă, că altfel vă ia mama dracului. Alții sunt mai direcți: pretind scuze întregii Românii pentru faptul că am fost turnător! Prin preajma mărturisitorilor s-au ivit alte făpturi de hârtie, și mai gureșe: refuznicii. Ăștia se apucă să povestească, fără să-i întrebe nimeni, cum le-a propus Securitatea să-i violeze și ei au refuzat – cu toate că respectivii bat spre căruntețe, îmi amintesc de câte un coleg de liceu care se lăuda brusc că, deși a fost al șaptelea la o poștă, n-a luat sifilis.

E un spectacol care mă face să regret în anumite momente că n-am rămas inginer de calculatoare. Căci e vorba de o ecuație morală cât se poate de liniară, dincolo de toată această gălăgie murdară. A fi fost turnător presupune o înclinație de caracter către lașitate, a trișa și lovitul pe la spate. Securitatea a racolat prin șantaj pe cine era șantajabil – pe cine nu, nu. A nu fi colaborat cu Securitatea nu reprezintă un merit public – e o chestiune personală. Orice om aflat în contact cu poliția politică, dacă era om, mărturisea în 1990. Toate „autodemascările” de acum nu fac doi bani – după 16

ani de tăcere nu mai există nici un „turnător bun”, există doar impostori plini de tupeu. Meseria jurnalistului este adevărul. Nici un cuvânt scris sau rostit de un „ziarist” care a putut să ascundă publicului atâta vreme o asemenea informație nu mai este adevărat. Și ați văzut până acum vreun ziarist care, fie și târziu, să-și mărturisească legăturile cu Securitatea ca pe un păcat și o minciună a vieții trăite în acest păcat, să se căiască și să ispășească prin retragerea din presă și din viața publică?

Dacă, stimați cititori, spectacolul mizeriei umane din presă vă dezgustă, mai așteptați puțin – vin dosarele politicienilor. Să vedeți acolo ce artiști în a-și vomita trecutul cu spasme și a-l înghiți pe urmă cu delicatețe până la ultimul strop.

Striptiz pe invers

Cu câțiva ani în urmă, doamna Monica Octavia Muscă s-a pozat ieșind din baie, îmbrăcată într-un prosop, în felurite poziții de starletă sexy, în revista *Plai cu boi.* La vederea picioarelor umflate, combinate cu părul cărunt și ridurile celor 50 de ani pe care femeia Mona Muscă îi avea deja, am trăit o senzație greu de descris, ca și cum aș fi văzut-o pe sora mea mai mare, ca să nu zic mama, Dumnezeu s-o odihnească, într-un bar de noapte cu program de striptiz. Toată imaginea de doamnă profesoară distinsă, cu ochelari, de „femeie serioasă" de „modă veche", activistă socială, mamă și soție exemplară se făcuse țăndări. N-am să relatez discuția privată pe care am avut-o atunci cu doamna Muscă, menționez doar că am trecut peste acest „accident" grotesc și am continuat să investesc moral în politicianul Mona Muscă, în ascensiunea căruia am avut, cum spune chiar doamna Muscă, un anumit rol. Am fost alături de ea în campania electorală, am înțeles și am prețuit demisia de onoare pe care și-a dat-o din toate funcțiile deținute în guvern, parlament și PNL. Și n-am regretat, până joi seară.

În sufocanta seară de august am văzut-o pe doamna Muscă, și nu pe hârtia lucioasă a altei reviste *glossy,* ci chiar pe sticla televizorului, evoluând la bara unui local de noapte, dar nu dansând pe dezbrăcatelea, ci îmbrăcând peste slip și sutien, în ritmul mișcărilor obscene ale unui striptiz pe invers, niște pantaloni de trening, două-trei pulovere, o haină de blană și înfundându-și finalmente pe cap, în strigătele mute ale publicului, o căciulă rusească cu clape. Nu înțelegeam atunci cum de nu i-a fost jenă să apară semidezbrăcată, acum am înțeles, în fața tupeului jalnic și încremenitor cu care a încercat să-și acopere pe toate părțile goliciunea interioară.

Doamna profesoară Muscă spune că a semnat fără să ezite angajamentul cu Securitatea. Iată ce-a semnat: „Prin prezentul înscris mă angajez în fața organului de stat să nu divulg nimănui, nici chiar familiei mele, problemele ce s-au discutat cu persoana mea". Vasăzică: vine un tovarăș maior de la Securitate, nu de la gărzile patriotice, pe care-l vezi pentru prima dată în viață, și te

pune să-ți iei un angajament scris în care îți implici familia, părinții, soțul, fetița pe care doamna Muscă o avea. Te angajezi să fii ascuns față de oamenii cei mai apropiați ție, să-ți construiești o existență paralelă, cu consecințe imprevizibile. Ce se întâmplă unuia sau mai multor membri ai zisei familii dacă informatoarea Dana se scapă și le spune ce nu trebuie? Vor fi și ei supravegheați de Securitate fără să aibă habar? Cum a putut dna Muscă să amaneteze fără ezitare viitorul copiilor ei unei instituții despre care ea însăși zice că a fost odioasă?

Din dorința nestăvilită de a face pace între studenții iranieni și cei irakieni – declară dna.

Pe lângă bombasticismul hilar al unei asemenea justificări, ea este și stupidă: dacă într-adevăr dorea să informeze în legătură cu vreun pericol, dna Muscă se putea adresa conducerii facultății, cum zice că a și făcut, miliției sau chiar direct Securității, ca orice cadru didactic sau simplu cetățean responsabil, nu era nevoie nicidecum pentru asta de un angajament secret, cum politicos, dar ferm a observat Adrian Ursu, un jurnalist care ar putea să-i fie fiu dnei Muscă. Un angajament pe care, așa cum scrie la dosar, Securitatea nici măcar nu-l dorea cu orice preț.

Îl dorea însă din tot sufletul doamna Muscă, pe atunci Nicoară, pentru un motiv lesne de ghicit: abia apucase un post de asistentă suplinitoare pentru anul pregătitor al studenților străini de la Facultatea de Filologie Timișoara. Poziție șubredă, dar foarte promițătoare: se ajungea greu să predai la studenții străini, zonă universitară „de lux” și mănoasă. Securitatea avea grijă de oamenii ei: odată angajamentul semnat, pericolul ca tânăra asistentă suplinitoare să ajungă să-i învețe limba română pe românașii sărăntoci din Sacoșu Turcesc, jud. Timiș, dispărea aproape complet. Prin urmare, dna Muscă nu cred că ținea neapărat să facă poliție politică, dar voia cu tot dinadinsul să-și asigure postul.

Dacă dna Muscă ar fi dat această explicație, aș fi încercat să înțeleg: am trăit timpurile acelea și nu practic vânătoarea de vrăjitoare, pe care o identifică la București Agenția France Presse și cotidianul *Le Figaro.* Dar dna Muscă înțelege să practice aruncarea de (citez cum au

tradus fără ezitare AFP și *Le Figaro* ce-am declarat) *„la merde dans le ventilateur”.* Adică „Nu cred că cineva ar fi fost în stare să spună *nu”;* „Oricine dădea mâna cu un străin pe stradă trebuia să informeze”; „Mi s-a părut un angajament banal”. Toți românii au colaborat, dacă suntem vinovați, suntem toți, deci toți suntem inocenți. Unde-am mai auzit noi asta de curând? Păi, la unchiul Felix-Voiculescu, care, iată, și-a găsit enigmatica Otilie, pe care o cheamă Dana.

Spuneam că nu cred că dna Muscă voia să facă neapărat poliție politică, ci să se „descurce”, dar mă ia durerea de cap când o aud repetând în neștire: „N-am făcut poliție politică nici o secundă”. De unde știți, stimată doamnă, ce-ați făcut și ce nu? De unde știți cum interpreta și ce făcea Securitatea cu informațiile pe care i le dădeați? De unde știți ce li se putea întâmpla unor studenți străini implicați politic? Ați auzit de Carlos Șacalul, ucigașul amic al Securității române, de generalul Pleșiță, care a recunoscut cu mândrie operațiunile de asasinare a unor persoane incomode, români și străini, în țară și peste hotare?

Cât despre minciunile și aburelile gen „n-am avut nici un fel de legături cu Securitatea”, „nu-mi mai amintesc dacă am semnat vreun angajament”, debitate până în ultimul moment, ce să mai zic? Cu vreo șase luni în urmă am întrebat-o, nu întâmplător și nu cu rea intenție, pe dna Muscă dacă n-are vreo problemă cu Securitatea. A negat cu o voioșie pe care mi-o amintesc acum cu o vagă tristețe...

Doamna Muscă a trecut, până mai ieri, drept un model de moralitate într-o politică românească de mlaștină. Va rămâne în continuare? Pentru unii, nu puțini, da. Dna Muscă se pliază foarte bine pe duplicitate, pe cârdășia întru fățărnicie și uitare, pe admirația prostească pentru cei ce fac audiență la televizor, indiferent cum, de care dau dovadă prea mulți români. Alții însă se vor simți trădați și umiliți, pentru că au crezut cu disperarea ultimei șanse în „doamna profesoară”. Ce va fi cu cei tineri, cu elevii, cu studenții, cu „copiii”, cum îi numea dna Muscă? Reproduc cu groază ce-a declarat *Evenimentului Zilei* Cristian Ghinea, comentator la *Dilema Veche,* un „copil” de vreo 25-30 de ani pe care îl credeam deștept și echilibrat:

„Electoratul PNL e unul pretențios, dar Mona Muscă a făcut un foarte bun exercițiu de *damage control”* prezentându-și dosarul, care nu e așa de condamnabil, într-o conferință de presă spectaculoasă. Chiar dacă e momentan afectată, talentul, popularitatea și capacitatea de a gestiona situații delicate îi vor permite Monei Muscă să treacă repede peste această perioadă”.

Dacă aș avea acum vârsta lui Ghinea, aș spune probabil și eu ce spuneau mereu colegii mei de facultate și eu nu voiam să aud: sănătate și să ne vedem în State!

Prea târziu și prea devreme

Deși dosariada a lovit în plex și inși „puri și duri” care își fabricaseră un titlu de glorie din a mă denigra sălbatic în campania electorală și a cere apoi reducerea mea la tăcere ca pesedist, năstăsist, comunist, n-am nicidecum sentimentul că s-a făcut dreptate. Dacă aceste dezvăluiri aveau loc în 1990 era altceva. Atunci, un soi de undă de șoc morală străbătea România, conștiința ticăloșiei totalitare era încă vie, poporul român traversa scurtul moment de curaj, rar întâlnit în istoria lui, de a se privi în față. Cazurile individuale de relație cu Securitatea s-ar fi putut înscrie într-o noimă morală, ar fi atras după ele punerea în lumină a rolului malefic al nomenclaturii de partid și al trepădușilor ei nemiloși, conturând în văzul întregii țări chipul hâd al Sistemului, rămas în penumbră până în zilele noastre. Zile în care Sistemul nici gând să fie demascat, dimpotrivă, e sulemenit și pus să rânjească protector și patriotic. Așa cum anticipam pesimist acum câteva luni, nimeni dintre cei strânși cu dosarul nu s-a recunoscut vinovat, nu și-a recunoscut arivismul, minciuna, fățărnicia, pactul cu diavolul, dimpotrivă, toți strigă că n-au făcut nimic și nimănui rău colaborând cu Securitatea. Mesajul indirect și insistent transmis astfel opiniei publice e că Securitatea nu era așa de rea. Deci nici Partidul și nici Ceaușescu. Turnătorii colaborează și acum perfect cu Poliția Politică întru salvarea Sistemului. Nu întâmplător dna Mona Muscă e apărată grijuliu de C.V. Tudor, col. Merce, gen. Pleșiță... Faptul că dna Muscă a schimbat acum macazul, după ce s-a speriat, potrivit propriei declarații, de reacția fără menajamente a presei, și zice că i s-a luat ceața de pe ochi și regretă nespus că a semnat angajamentul și notele informative nu face decât să-mi accentueze gustul amar.

Mult prea puțini sunt cei care doresc cu adevărat explicarea trecutului dureros al acestei țări. Dosarele sunt marfă pentru manevrele politice ale momentului. Diverși politicieni încearcă să câștige capital electoral din pelerinajul la CNSAS al altora. Se aruncă pe piață liste și acuzații, CNSAS însuși conține personaje la care te ia capul când te gândești că împart morala și dreptatea după „enteresele” lor de partid și personale fără măcar

să-și motiveze votul. Totul se transformă într-un show alimentat în buclă de presă, în care publicul vrea să vază cui i se mai găsește vreo eczemă în biografie, ca să poată zice cu mirare excitată: „Și ăla, domne?!”. Aceasta este așa-zisa asanare morală a României...

Deci e prea târziu. Dar e și prea devreme. Ciorba românească a anului 2006, în care ne giolăim cu toții, nu poate fi trecută prin sită. Ea conține capete, gheare, gâturi, târtițe, tot tacâmul nației. Ar trebui mai degrabă să ne concentrăm asupra închegării acestei ciorbe măcar într-o piftie, cu ocazia sărbătorilor Crăciunului din acest an.

Ideea că România trebuie să se curețe în câteva luni de toate blenoragiile, sifilisurile și SIDA comunismului, ca să se prezinte ca o fecioară, dalbă mioară, în fața virtuosului flăcău Bruxel, mi se pare încă un cășunism din lungul șir postdecembrist. Cu atât mai mult cu cât Bruxel nu i-a cerut nici Wassermannul...

Dacă nu s-a făcut în 16 ani, autodezvirginarea noastră morală ar mai trebui amânată încă vreo 25-30. Atunci, când cei mai mulți dintre cei care am trăit adult comunismul vom fi în pământ sau la azil, toate acestea nu vor mai fi decât istorie rece în pixeli de computer. Iar oasele păcătoșilor pot fi scoase din mormânt și date la câini sau biciuite și pisate cu ciocanul, cum obișnuia Inchiziția. Deși nici asta, dacă se va întâmpla să mai fac umbră pământului atunci, nu cred că mă va face să mă simt „asanat moral”.

Satană în sutană

Iustin Marchiș, Andrei Andreicuți, IPS Teodosie... Mă uit la înaltele și cinstitele fețe bisericești care se perindă pe ecranul televizorului justificându-și, care mai de care, lucrarea înfăptuită întru Domnul împreună cu Securitatea. Dacă aș fi credincios, m-aș cruci. Oamenii lui Dumnezeu vorbesc exact ca niște politicieni prinși cu mâța sugrumată în sac. Aceleași texte mirene și viclene: „numai pentru probleme de interes major", „antiterorism", „siguranță națională", „am fost amenințat", „n-am făcut rău nimănui". Dincolo de vorbe, teribilă mi se pare liniștea de pe aceste fețe care nu par a avea nimic sfânt în afară de barbă. Nici o tulburare, nici o sfâșiere, nici un chin – nici măcar îndoială. Iar când părintele Marchiș joacă fariseic regretul („Mi-a părut rău, am cerut iertare că am vorbit cu Securitatea"), parcă întrezăresc rânjetul pe dinăuntru al unui pui de Satană.

Președintele Băsescu recomandă judecarea cu blândețe a preoților-turnători, căci Biserica „a trebuit să supraviețuiască" în vremurile grele ale comunismului ateist. Ca mai mereu când e vorba de chestiuni morale esențiale, dl Băsescu greșește. Preoții sunt poate singura categorie socială unde colaborarea cu Securitatea e de neînțeles și de neiertat. Pot să înțeleg, deși nu aprob, dorința unei tinere asistente-suplinitoare de a nu ajunge să predea prin vreun fund de țară – și de aici compromisul. Pot să înțeleg, deși nu aprob, că un sportiv care și-a câștigat pâinea și gloria dând cu racheta sau cu piciorul în minge a turnat fără mari apăsări ca să poată juca afară. Pot să înțeleg, deși nu aprob, că pentru un comandant de navă era în fișa postului „să vadă Securitatea la față", cum zice dl președinte, sau să fie Securitatea însăși. Biserica însă este singura instituție divino-umană din societatea omenească. Singurul angajament pe care îl poate avea un preot este jurământul de credință față de Biserică. Preotul nu poate sluji decât pe Dumnezeu Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh. În acest caz, nu mai e de discutat dacă a făcut poliție politică sau nu. Simpla semnătură pusă pe un angajament – și mai ales pe unul secret – cu o instituție a

statului – și mai ales cu una militarizată – îi anulează purtătorului hainei lui Iisus calitatea de preot. Angajându-se să nu mărturisească nimănui această legătură, el săvârșește cu voie păcatul minciunii. Sufletul lui nu mai e curat ca lacrima, nu mai poate aparține lui Hristos, o bucată din el e dată Satanei. Și diavolul nu e numai Securitatea, e și înlăuntrul preotului. Cum mai poate fi numit părinte și cel mai umil popă de țară care a făcut asta, darmite un episcop sau un mitropolit? Cum mai poate el să le predice credincioșilor și să primească spovedaniile lor? Nu poți să slujești și lui Dumnezeu, și lui Mamona, spune Sfânta Scriptură.

La ce biserică se gândește președintele Băsescu când vorbește de supraviețuire? La bisericile de piatră sau lemn, la slujbele de nuntă, botez și înmormântare, la datul cu pământuful prin casă de Crăciun și de Paști. Astea sunt bine mersi. Dar oare datoria sfântă a preoților nu era să țină aprinsă flacăra Bisericii nevăzute a lui Hristos? Să apere de brutalitatea atee grăuntele de Dumnezeu din fiecare? Să lupte pe viață și pe moarte cu Diavolul, nu să se facă frate cu el ca să treacă tot felul de punți? La vremuri grele, Biserica trebuie să dea unei țări oameni pe măsură.

Dintotdeauna Biserica Ortodoxă Română, până la tronul ceresc al lui Dumnezeu, s-a tolănit cu mulțumire pe lângă scaunul puterii lumești. I-a plăcut să se amestece cu conducerea statului, să facă politică, să se aleagă cu profit. Nici când zisul stat s-a transformat în iadul roșu preafericiții nu și-au putut schimba năravul. Nu-i cred pe ierarhii care declară că, în anii ’70 și ’80, au fost amenințați și siliți de Securitate să colaboreze, bănuiesc că au semnat și colaborat fără mari frământări, ca de la uniformă la uniformă.

Nu doresc răspopiri în serie pe teritoriul României. Nu cred că e nevoie ca preoții-turnători să fie huiduiți sau blestemați. Se poate merge însă cu adevărat înainte fără recunoaștere și fără căință?

România dosariadei arată ca un camion de circ împotmolit în noroi. Șoferul accelerează, încearcă înainte, pe urmă se aruncă înapoi băgând marșarier, face balans, rotește volanul pe loc, iar roțile patinează din greu, fără să înainteze un centimetru, dar aruncând trâmbe de noroi în toate părțile. Poate că ar lua-o din loc

într-un târziu dacă Biserica ar avea tăria să rostească peste țară un „Doamne, Dumnezeul meu, iartă-mă...” și să vină, dezbrăcată de veșmintele strălucitoare, la spovedanie în fața românilor care cred în ea.

Torpile morale

Dumneavoastră nu sunteți om, domnule Popescu? N-ați avut niciodată un moment de slăbiciune? Aceasta e întrebarea ce revine în unele comentarii iscate de textele scrise de sussemnatul în ultima vreme despre cazurile de colaborare cu Securitatea. Nu înțeleg această întrebare decât ca retorică – mai e nevoie să răspund că am avut și am astfel de momente? Unul îl traversez chiar acum: una e să scrii despre persoane cu care ai avut relații mai mult sau mai puțin profesionale și alta e să afli din ziarul *Cotidianul* că un prieten, un om pe care îl cunoști de 20 de ani și îl prețuiești, a turnat clar și gros la Securitate începând din ultima clasă de liceu. De Sorin Antohi mă leagă tinerețea cenaclistă, pasiunea pentru utopie, mizeria, încordarea, însuflețirea nebunilor ani ’80, mă leagă amintirea dragului nostru prieten mort Dan Merișca. Sorin e unul dintre oamenii cei mai culți și mai inteligenți pe care îi cunosc, având și bunul-simț de a nu face caz de aceste calități, pe care le deghizează adesea în ironie. Cu aproape trei luni în urmă, într-o discuție despre starea învățământului românesc, interlocutorul meu politic mi-a replicat: „Bine, sunt de acord în bună măsură cu ce ziceți, dar om pentru postul de ministru al Educației, capabil să facă ce propuneți, aveți?”. Am rămas pe gânduri. Într-un târziu am spus: Sorin Antohi. Dar nu știu dacă ar accepta. După un timp, primesc un telefon: „Domnule, ne-am interesat de acest Antohi de care vorbeați. Păi, are...”. Am auzit ce știe acum toată lumea și mi-a căzut tavanul în cap.

Întotdeauna am spus că n-am nevoie de CNSAS ca să știu dacă un om a făcut sau nu pactul cu dracul. Pe Sorin nu l-aș fi crezut în stare. Nu l-aș fi crezut în stare pe acest remarcabil eseist să compună „note informative” către „tov. maior Gorun” fără a fi sufocat de ridicolul textual crud al situației. Nu l-aș fi crezut în stare să țină în pântec atâta vreme acest avorton mumificat, ca să-l chiureteze taman acum, aruncându-ni-l pe masă în putrede și jalnice bucăți. Așa-zisa „confesiune a marelui cărturar”, vărsată, melodramatic, în presă acum, când darea lui în fapt era iminentă, nu este decât o ultimă dovadă de fățărnicie cu care Sorin

Antohi își tratează publicul, prietenii și pe sine însuși. Singurul lucru decent care îi mai rămăsese de făcut era să declare scurt „Am fost turnător” și să-și vadă de scris. Rămânea de văzut dacă publicul îl mai accepta sau nu.

Sorin Antohi este un reprezentant intelectual de vârf al generației din care fac parte. Căderea lui morală neașteptată, dureroasă, dezgustătoare, ireparabilă mă lovește și pe mine. S-o fi gândit Sorin vreodată în toți acești 16 ani că e aidoma unui terorist sinucigaș ce poartă pe sub surtuc și cravată un corset cu dinamită și că va veni momentul în care va arunca în aer societatea civilă, intelighenția, dându-le totodată prilejul să se bată cu pumnii în piept și să zbiere „Vedeți, nu v-am spus eu?” tuturor vadimeilor din țara asta?

Comentariile, scrisorile, luările de poziție din ultima vreme ale zisei societăți civile intelighente, nevoită să facă față unor dezvăluiri greu suportabile, se încheie invariabil cu: „Bine, cutare de-al nostru a turnat, dar ce facem cu mult mai periculoșii ofițeri recrutori, cu securiștii din Parlament, cu foștii activiști comuniști care comandau atunci și care acum ne sfidează?”. Cum rămâne cu C.V. Tudor, Ilie Merce sau gen. Pleșiță? – zice dl Liiceanu, considerând notele informative semnate de preotul Iustin Marchiș „o glumă” în raport cu activitatea celor trei.

Mi se pare o autoamăgire justificativ-compensatoare. C.V.T., Merce sau Pleșiță n-au pledat niciodată pentru valorile societății capitaliste libere și deschise. Ei au fost votați și acceptați de o parte a publicului actual pentru recursul fățiș la comunism și securism – „Lăsați securiștii să vină la mine!”. Dacă vor putea fi incriminați prin lege pentru poliție politică – ceea ce mi se pare greu, dacă nu imposibil –, asta n-ar avea decât consecințe juridice sau administrative. Moralmente, inșii de felul acesta sunt inatacabili, nu pot pierde susținători în nici o situație legată de fostul sistem comunist. În schimb, torpile morale ca aceea a lui Sorin Antohi sunt cu mult mai distrugătoare, lovesc sub linia de plutire și îi lasă cu ochii în gol pe cei ce luptă pentru binele pe care mai cred că-l pot deosebi de răul ce ne înconjoară. Sper ca Sorin să înțeleagă măcar atât și măcar acum.

Amenda Becali

De o vreme încoace, programul care numără accesările pe site-ul *Gândul* pentru fiecare articol din ziar pare defect sau măsluit: oriunde apare numele lui Gigi Becali, la Sport, Politic, Economie, Societate, Cultură, vizitatorii dau năvală cu miile. Atenție, nu e vorba de televizor, e vorba de litere și cuvinte, scuze din acelea care, strânse sub formă de cărți, îi dau, după propria declarație, dureri de cap domnului Becali. Fără ajutorul vocii sale răşchetante, fără gesticulația de „maimuță electrocutată" *(apud* C.V. Tudor), fără privirea de profet al mileniului și miliardului, numai cu numele, Gigi Becali face audiență.

Computerul nu e defect și nu minte: recentul sondaj CURS comandat de revista *Banii noştri* confirmă popularitatea crescândă a vârfului de atac al lui Dumnezeu. Faptul că numele Becali a fost dat mai la coadă, din câte aud, într-un alt sondaj, pus cu mâna ca să scoată niște morți istorici ca mari români, e o dovadă poate și mai puternică. Ascensiunea lui Gigi Becali este ultima fază a căderii în timp a României. După 16 ani, cei uciși în Piața Universității în noaptea de 21-22 decembrie capătă în fine o noimă pentru jertfa lor: au murit pentru ca acolo Gigi Becali să se poată sui noaptea pe capota Maybachului și să dirijeze România.

Un intelectual intelighent ar zice că Gigi Becali reprezintă înălțarea la cer a iraționalului pe ruinele ideii morale. „Du-te, bă, de-aici, nu vezi că ești prost?", i-ar replica însuși don Gigi. Și tot el ar continua: „Gigi Becali, băi băiețică, e o amendă. Așa, ca la miliție. Ce o amendă, un chitanțier întreg, bă".

În 16 ani, în România s-au încercat și s-au ratat toate formulele politice pe care ni le aminteam din perioada interbelică: țărănism, democrație creștină, liberalism, social-democrație, comunism naționalist și internaționalist. O singură secvență n-o retrăisem: Garda de Fier, legionarismul, ultranaționalismul mistic. Gigi Becali o reface acum cu nonșalanță, nu ca pe un amendament, ci ca pe o amendă.

Toți politicienii de vârf de după '89 s-au căznit să simuleze raționalitatea și intelectualismul în adresările

lor către popor. Amintiți-vă de Petre Roman, star politic în ’90-’91 pentru că vorbea câteva limbi, era prof. univ. și arăta ca un gigolo intelectual. El a fost votat ca reacție la primitivismul și incultura hârâitoare ale lui Ceaușescu. Iliescu și Constantinescu s-au străduit să vorbească „frumos”, „științific”. Băsescu, după ce a câștigat alegerile cu ziceri de „băiat de comitet” scăpate la momentul potrivit, încearcă și el acum să-și construiască o vorbire de prezident. Ar cam trebui să se grăbească sau să renunțe, pentru că dl Becali s-a așezat gospodărește într-un discurs de factură ceaușistă, primitiv, irațional, sfidător, antiintelectual, cu care, la 16 ani de la moartea dictatorului din Scornicești, are mare succes.

De ce? Pentru că intelectualismul politic s-a dovedit o fandoseală mincinoasă și păguboasă.

Dar, mai mult ca orice, politicienii români postdecembriști au vânat ideea morală. Toți au vrut să apară în ochii publicului, dacă nu săraci și cinstiți ca Ion Iliescu, măcar ca oameni cinstiți. Toți au tunat și au fulgerat împotriva corupției, nu c-ar fi avut ceva personal cu ea, ci vrând să sugereze cât de corupți și drepți sunt ei de zbiară așa. Și aici, gânditorul din Pipera le-a mai ars o amendă la capitalul politic, să-i usture. Despre *Etica* lui Becali, care ar putea ajunge mult mai faimoasă pe teritoriul României decât cea a lui Spinoza, în numărul de mâine.

Codul lui nea Gigi

Toți liderii postdecembriști ai României s-au sforțat să explice maselor cum și-au făcut banii, casele, terenurile. Gigi Becali expediază totul fără complexe, într-o singură propoziție: „Dumnezeu mi-a dat”. Și culmea este că pentru mulți asta e o îmbogățire cu just temei. Adrian Năstase măcar a rămas mai pământean, a deshumat-o pe mătușa Tamara ca să se justifice. Rezultatul: opinia publică l-a făcut bucăți. În cazul lui Becali însă, nimic nu contează: nici afacerile cu MApN, nici schimburile de terenuri, nici vizitele la Parchet. Averea lui uriașă nu enervează. Explicația fenomenului stă în înțelegerea atitudinii anticorupție a unei bune părți a populației. Adrian Năstase a fost pedepsit nu atât pentru că ar fi furat, cât pentru imaginea lui de hapsân, de îmbuibat care nu dă nimănui nimic. Furtul nu e neapărat un păcat capital pe aceste plaiuri, dimpotrivă, există un soi de admirație aproape mistică pentru cei care înșală statul. A nu împărți prada însă este de neiertat. Ciordeală să fie, dar să luăm și noi, acesta este codul secret al eticii și echității României capitaliste. Iată de ce Gigi Becali nu s-a pierdut în explicații privind proveniența avuției sale și a dat în schimb bani pentru casele inundaților, pentru biserici, pentru săraci. Imaginea magnatului din Ghencea împărțind în stânga și în dreapta șomoioage de euroi din buzunar sau din punga de plastic se poate dovedi mult mai puternică decât pomenile electorale ale guvernelor, căci omul simplu gândește așa: ăștia îmi scot ochii cu te miri ce și mai nimic de la buget, adică tot de la mine, oare cât or fi furat de se calicesc așa? Pe când Gigi dă din banii lui, e generos, e omul lui Dumnezeu. După 16 ani de la Revoluție, Becali e pe cale să realizeze o legendă populistă de forța celei a lui Adrian Păunescu, care „dădea butelii la oameni”.

După 1989, conceptele etice au dispărut aproape complet din formulările oficiale. Codul eticii și echității socialiste, altruismul, devotamentul, cinstea, puterea de sacrificiu, toate reperele propagandei comuniste s-au dezintegrat fără să fie înlocuite cu nimic. Ora de dirigenție a României a fost scoasă din programă

deoarece elevii făceau băşcălie şi fumau în ultima bancă. A rămas un spaţiu amoral, al descurcării cu orice mijloace, al şmecheriei, al succesului ca unic criteriu moral: ai bani, ai relaţii, ai merţan, ai vile, eşti pe sticlă – rezultă că eşti bun; n-ai nimic din toate astea – eşti prost. Românii nu se mai împart în buni şi răi, ci în buni şi proşti. Răul a devenit o categorie etică neinteresantă, marginală.

Pe acest teren a înflorit Gigi Becali. Coborârea lui cu elicopterul la Maglavit, întâmpinat de norod, este întruchiparea adevăratului *Romanian Dream*: fotbal, Dumnezeu, bani, Maybach, înjurături, pomeni, totul nemânjit de intelect şi aşezat sub semnul miracolului.

Nu al muncii. Gigi Becali nu îi ameninţă pe români cu munca grea sau cu pusul burţii pe carte dacă va ajunge el preşedinte. Atunci tot românul o să prospere, ca popor ales, prin voia lui Dumnezeu. Eventual, ne vom transforma cu toţii în suporteri cu o leafă bună ai echipei Steaua, iar Ghencea va deveni un mall compus din stadion, preşedinţie, catedrală şi cârciumi, unde preşedintele Becali îl va invita el la şpriţ, în amintirea vremurilor de altădată, pe fostul preşedinte Băsescu.

Nu râdeţi. Multă vreme am crezut că intrarea în Europa va face imposibil acest tip de coşmar românesc cu rădăcini adânci în pământul patriei. Acum nu mai cred. M-am înşelat, aşa cum m-am înşelat crezând că noile generaţii de computere vor arunca în grotesc mizeriile din creierul omenesc. Pe internet circulă acum lături şi resturi contorsionate ale umanităţii ca pe un râu umflat de ploi, iar noi nu vom scăpa de plastilina unsuroasă din care suntem făcuţi nici dacă ne integrăm în sistemul solar.

Ieșirea din căcat

Ilie Năstase a fost un jucător de geniu. El a creat secvențe în tenis care vor rămâne în istoria acestui sport ca o colecție de tablouri rare. Ce n-a știut și n-a putut Ilie a fost să câștige când juca prost, când nu era în formă. Când juca bine, Ilie juca extraordinar, când juca rău, trântea meciul de te lua durerea de cap.

Andrei Pavel este un mare talent. Chiar dacă nu a atins vârfurile de performanță ale lui Năstase, el le-a făcut românilor un dar extrem de prețios, valorând cât lobliftul și smeciul pe rever ale lui Ilie.

În căcat – este exact cuvântul rostit la televizor de marele jucător pentru a descrie situația în care s-a aflat un set și jumătate în fața coreeanului H.T. Lee. Prin comparație cu puternicul și agilul asiatic, mai tânăr ca el și aureolat de recenta victorie în fața lui Ljubicic, Pavel părea un jucător uzat, ofilit, mereu cu un pas în urma mingilor ascuțite ale lui Lee. Mi s-a strâns inima văzând cum începuse și cum curgea meciul. La 6-4 și 4-2 pentru Lee, l-am văzut pe Pavel cum se uită disperat spre tribună. De acolo a venit un suflu extraordinar, o rafală de încredere și iubire mai puternică decât ploaia. Andrei a strâns din dinți. A adunat minge cu minge, muncind din greu, cu umilință îndârjită, ca un miner al zgurii, s-a chinuit literalmente, până la durere, nu ca să joace el spectaculos, ci ca să „taie" jocul coreeanului. N-a contat faptul că oricum adusese două puncte echipei României, n-a contat vârsta, n-a contat oboseala, n-au contat spatele și umărul șubrede. Andrei a vrut, ca de atâtea alte ori, să-și facă datoria față de România până la capăt.

Și a reușit. L-a „întors" pe coreean și pe urmă l-a dat peste cap cu o ușurință de tânăr mare jucător avid de victorie. Andrei Pavel a arătat unei României întregi și în primul rând tinerilor din țara asta cum se iese din căcat. Mă întreb câți vor fi înțeles și vor ține minte lecția pe care ne-a dăruit-o acest om, înainte de orice, profund serios.

Pe vremuri comunicarea era intermediată. Cei aflați în dialog se raportau la entități culturale coerente și consistente. Gândiți-vă la scena lecturii ziarului Vocea Patriotului Naționale *de către Ipingescu și la*

explicațiile pe care i le livra lui Jupân Dumitrache: mă înțelegi, sufragiu, universale, mănâncă sudoarea poporului, bate în ciocoi. Dincolo de hazul inalterabil al scenei să observăm un lucru: cei doi caraghioși sunt de fapt foarte serioși. Citesc ziarul cu sfințenie, ca pe Biblie. Litera tipărită pe hârtie proastă e literă de lege și chiar și ce nu se înțelege trebuie să primească obligatoriu o desluşire. Vă amintiți confuzia între mănâncă și mancă de la Constituțiune și Ipingescu se străduieşte să explice cum mancă sudoarea, cum mănâncă, nu abdică de la litera de lege a gazetei, a jurnalului.

România modernă s-a înălțat pe ziare la sfârșit de secol XIX. Acum Vocea Patriotului Naționale *a murit. Cititorii-abțibild nu mai au nevoie de ziare de idei făcute de ziariști profesioniști, ei inundă internetul cu propriile afirmații, panseuri, poezele, se mărturisesc, dau în gât, se văicăresc, înjură, se gâdilă unul pe altul la tiroidă, by-passează reperul cultural ca element al comunicării, transformând totul într-o ciulama informațională care le ține loc de cunoaștere de sine și de celălalt.*

Marinarul și dolarul

Colaborând, potrivit CNSAS, cu Securitatea doar ca Prietenă a Omului, dl Traian Băsescu a întâmpinat Revoluția din ’89 cu 60000 de dolari la ciorap.

Mă întreb, dacă ar fi colaborat cu Securitatea ca Poliție Politică, dl Băsescu îl ajungea la dolari pe dl Felix Voiculescu?

Unde sunt victimele?

Avem, carevasăzică, turnători și turnătoare. Avem foști ofițeri de Securitate la vedere în parlament și în partide. În așteptarea unor noi nume care să fie aruncate pradă ecranului și paginii de ziar, vorbim de amețim despre cât de malefică a fost Securitatea. Însă lipsește ceva care să închidă cercul: de ce nu invadează ecranele zeci, sute de oameni care să relateze cum au avut de suferit de pe urma Securității? Descrierea răului n-o pot face turnătorii, care zic cu toții că au fost patrioți și/sau n-au făcut rău nimănui. Ofițerii cu atât mai puțin. Și atunci, unde sunt victimele?

Șacalul și pisica

E insuportabil să o mai văd pe dna Mona Muscă pe diverse canale – arată ca o pisică grizonată lingându-se cu sârg prin părțile rușinoase. Dar verdictul CNSAS în cazul generalului Pleșiță – „A făcut poliție politică”. Punct. – m-a făcut să tresar. Păi, potrivit CNSAS, și Mona Muscă „a făcut poliție politică”. Punct. Adică o profesoriță, fie ea fățarnică și dornică de parvenire, care a turnat și a tăcut a făcut același lucru ca ucigașul oficial al Securității, cel ce, potrivit propriei declarații, a comandat, împreună cu Carlos Șacalul, asasinarea a zeci de români?

Morala pastei de dinți

Într-o țară ai cărei locuitori, așa cum anunță Asociația Stomatologilor, se spală pe dinți de șase ori mai puțin decât ar fi normal, într-o țară ai cărei locuitori se spală pe cap mai rar decât bulgarii și rușii, folosesc săpun puțin și prost, consumă anual cu 50% mai puțin detergent decât un cetățean UE, are vreo noimă să vorbim de „purificare morală”?

În cap și în inimă

Pe 31 mai 2002, la Hamburg, urcam împreună cu Anna Politkovskaia podiumul de premiere al Fundației Zeit. Premiile Gerd Bucerius ale celebrei fundații le erau acordate unor ziariști din Est pentru „jurnalism curajos". Deși cu doar doi ani mai tânără decât mine, Anna avea un cap de adolescentă încărunțită, vorbind limpede și trist, ca Ivan, copilul trecut prin infern al lui Tarkovski. Când am aflat că a fost omorâtă sâmbătă, am fost sigur că au împușcat-o în cap. Greșeam: primul glonț l-a primit în inimă.

Moartea și prisosul

În 1990, pe vremea lui Ion Iliescu, s-a strigat în stradă: „Moarte intelectualilor!”. Sinistru, dar, dacă cineva îți dorește moartea, rezultă că însemni ceva pe lumea asta. Acum, în epoca Becali, când îl ascultă la televizor pe Gigi Maglavit și îl vede înălțându-se în sondaje până la cer, intelectualul se simte de prisos și îl bate gândul să-și pună singur capăt zilelor.

Dracul chior

Potrivit legii CNSAS, sfinții părinți ai Bisericii Ortodoxe Române pot fi cercetați în privința legăturilor cu Securitatea. Deci admitem că înaltpreasfinţiile lor ar fi putut să bată palma cu dracul. Potrivit legii Agenției Naționale de Integritate, aceiași purtători de cuvânt ai lui Dumnezeu nu pot fi controlați la averi. Deci nu admitem că înaltpreasfinţiile lor ar putea să pună geana pe ochiul dracului. Pe cale de consecință, rezultă că, în viziunea Parlamentului României, popii cu funcție pot păcătui doar cu dracul chior.

Tragerea pe roată

Marți seară, le-am însoțit la Spitalul de Urgență pe Emilia și Anda, două din cele șapte victime lovite pe zebră de cimpanzeii cu covrigul în mână grăbiți să prindă miracolul creștin promis de Gigi Becali pe Ghencea. Girofarul cu sirenă urla ca la bombardament, bietul șofer de pe ambulanță claxona în neștire, clipea din faruri, făcea semne în disperare cu mâna, în vreme ce Anda, cu bazinul și femurul zdrobite, gemea încetișor. La volanul gipoaielor și limuzinelor strălucitoare, cimpanzeii setoși de sânge nu numai că nu se dădeau la o parte, mai și tăiau calea ambulanței, ca și cum ar fi vrut să le mai tragă o dată pe roată pe Anda și Emilia, să termine treaba colegului lor de trib.

Ţambalagii simfonici

Spuneam că Varujan Vosganian n-ar fi trebuit trimis la Bruxelles. Ei, uite că m-am răzgândit, sunt român, ce, n-am voie? Acum cred că dl W ar fi reprezentat foarte exact România la UE.

Ce aducem noi Europei în care stăm să intrăm, în afară de pământ bun de cumpărat, proprietăți imobiliare și forță de muncă ieftină? Care e sunetul original al României în concertul de la Bruxelles al națiunilor europene? Imnul UE este finalul simfoniei a IX-a, *Odă bucuriei,* de Ludwig van Beethoven. Sunetul european al României pot fi câteva acorduri din simfonia a III-a, *Eroica,* a titanului de la Bonn, interpretate la orgă dă pept și pian cu ciocănele.

I. *Papagalo maestoso.* Vosganian face declarații presei zâmbind înțelept și superior. Zice că or să-i dea Finanțele, dar el s-ar simți mai bine la Cultură. „Liberalul" Vosganian, până mai ieri membru marcant al unui minuscul partid „de dreapta" care propunea ghetoizarea țiganilor, finanțat de S.O. Vântu, pleacă la Bruxelles ca și cum ar fi fost până acum cel puțin negociator-șef sau ministru de Externe. Băsescu și Tăriceanu se felicită pentru troc, fiecare fiind convins că l-a tras în piept pe celălalt.

II. *Grave moderato, grave sughițato.* Barroso îl bagă în ședință pe Vosganian și-l scoate fără aer în plămâni.

III. *Vivace con clanța.* Unul, Turcu, un securist fugit în '89, condamnat la moarte și care se simte foarte bine, pe scurt un Pacepuț, zice în *Jurnalul Național* că Vosganian a fost securist. Pacepuțul dovadă n-are, dar își aduce aminte că i-a spus lui alt securist. Amintirile Pacepuțului devin pe loc dovadă, confirmare pentru *Ev Zilei,* disperat că scapă „pontul".

IV. *Sostenuto marțafone.* Vosganian vine pe ecrane, se bate cu pumnii în piept pentru onoarea lui nereperată și zice că-i dă pe toți în judecată. Cele trei chile de mastică prima vin un ceas mai târziu, când comisarul Marțafone iese la sediul PNL și se cere la vatră.

Tăriceanu, relaxat, caută alt comisar, ca și cum și-ar schimba motocicleta, Băsescu zice că de acum se

implică, de parcă n-ar fi fost în troacă până în gât.

Ce rămâne din toate astea în tezaurul folcloric al nației? Un securist român vrea să dărâme un politician român cu străvechiul procedeu „avem acte care dovedește că dânsul e spion imperialist, dar nu putem să vi le-arătăm, că e secrete, aveți încredere în noi”. Victima face întâi gălăgie și pe urmă se retrage cu voce mică. Aha, deci e clar că l-a prins cu ceva, i-au pus niște hârtii pe masă, de-aia se dă armeanu’ lovit – e interpretarea rapidă și majoritară a situației. Din acest moment, prin inestimabila contribuție a călăului Pacepuțu, victimei Marțafone și unei anumite părți a presei din România, se poate spune orice, despre oricine, cu condiția ca acela care vorbește să fie „de încredere”, cum zice Marius Tucă. Eu, de pildă, aș putea să-l consider „de încredere” pe Emil Constantinescu și atunci rezultă că Traian Băsescu a fost securist, căci așa afirmă fostul președinte.

Ţambalagismul simfonic, colaborarea filarmonică dintre victime și călăi întru botezarea în căcat a României europene, iată marca autentic românească pe care UE va trebui s-o înregistreze alături de țuică și telemea.

Purificare morală turbo

După luni de zile de campanie antisecuristă pentru purificarea morală a României, se pare că nu mai e nevoie să pierdem timpul cu CNSAS, nici cu tonele de dosare: e suficient să se alcătuiască un Comitet al foștilor cotoșmani securiști care, cu gene ostenite, de feline sătule, să dea încet din cap „da” sau „nu”, în vreme ce suntem plimbați cu toții prin fața lor cu mâinile la ceafă.

Execuția dictatorului, procesul poporului

În orice societate există criminali. Pe măsură ce societatea evoluează, ei nu se împuținează, devin doar mai sofisticați. Când însă un criminal ajunge să conducă o țară vreme de decenii, atunci nu mai poate fi privit ca un accident social. El reprezintă o zonă din subconștientul colectiv al acelei națiuni pe care ne e târșă s-o recunoaștem. Poți nu doar să spânzuri un dictator ca Saddam, în stil irakian, „din scurt", cu o cădere de doar câțiva cm, ceea ce lungește chinul, poți să-i fierbi carnea până o dizolvi, poți să-i pisezi oasele în concasor și să arunci totul la canal, nu vei șterge pata întunecoasă și rece de pe creierul nației care l-a născut și l-a crescut, mai ales când tribunalul e pus de ocupantul american. Execuția unui dictator fără procesul de conștiință al poporului său e cel puțin degeaba. Toate eșecurile politice la nivel înalt din România post-'89 se datorează, nemărturisit, faptului că respectivii nu semănau îndeajuns cu Nicolae Ceaușescu.

Mortul agitat

Într-o cârciumă, un ins îi dă un cap în gură tatălui altui ins. „Dai în tata, mă? Ia, ai curaj să mai dai o dată?” Caftangiul îi mai scoate trei dinți tătânelui. „Hai, tată, să mergem, cred că ăsta e beat”, zice odrasla. În dublu rol, odraslă plus tătâne, Adrian Năstase. Când ai luat-o în figură în mod repetat de la șefii haitei, tu, fosta căpetenie, când au ajuns și cățelandrii care vânează resturi să te ia la mursecat, când, după luni de zile de la ultima ieșire în public, convoci o conferință de presă extraordinară, nu poți s-o faci decât ca să-ți anunți demisia din partidul „ticăloșit”, sub lozinca „Voi nu mă meritați!”. Nu ca să zici „Ia mai dați, brutușilor, încă o dată” și să fii tratat cu nepăsare vag amuzată, ca un mort agitat. N-am crezut niciodată în poveștile cu Năstase homosexual, dar cu siguranță politicianul Adrian Năstase nu e bărbat.

Mea culpa

Unde era Cristian Tudor Popescu când Liviu Turcu vorbea la Europa Liberă despre foamea, frigul și frica din casele românilor? – întreabă Mircea Dinescu. Eram, domnule Dinescu, acolo unde erau milioanele de români care n-au intrat în Partidul Comunist, n-au colaborat cu Securitatea, n-aveau notorietatea și relațiile externe ale poetului Mircea Dinescu ca să poată protesta cât de cât eficient, așa că au încercat să muncească cinstit și să-și păstreze demnitatea în înspăimântătorii ultimi ani ai regimului Ceaușescu – eram în România. Mă fac vinovat, împreună cu aceste milioane de români, de faptul că n-am îmbrățișat o carieră de securist și că n-am fugit din țară în ’89, la spartul târgului, ca să vorbesc la Europa Liberă. Recunosc greșeala și o regret, pentru că am ratat astfel șansa de a mă bucura astăzi de respectul pe care Mircea Dinescu îl arată luminoasei figuri a dr.-ului Turcu.

Testul zeghei

Nu știu ce a fost și ce este mai greu de privit, trufia cu care Adrian Năstase scruta lumea în culmea puterii sale și care i-a fost fatală sau figura aproape lichidă, de utecist cărunt care-și plânge acum de milă în vreme ce este epurat de organizația de bază. Când presiunea crește, unii politicieni se rup, alții încep să curgă. Iar alții rezistă până la capăt: Nicolae Ceaușescu. Încerc să mi-l închipui pe dl Năstase în unul dintre cei 15 ani de pușcărie care-l pasc, în zeghe și cu gamela în mână – nu reușesc. Când vrem să hotărâm dacă votăm un candidat, încercăm să ni-l imaginăm în postura de președinte; propun să-l plasăm mental de-acum și în curtea închisorii sau cu spatele la zid: să vedem, ar avea față?

Singuri în România

„Doamne, ăștia sunt nebuni, n-au nici un spate!” Asta șoptea un intelighent român cu vagi aere disidente acum 19 ani, când niște simpli muncitori din Brașov strigau lumii întregi că românii nu sunt toți animale de povară sau de circ. Brașov, 15 noiembrie 1987, înseamnă unul dintre puținele momente din istoria românilor când norodul a tresărit să fie neam, iar soarta noastră a semănat o clipă a destin. Zilele acestea, președintele Băsescu se pregătește să înfiereze comunismul într-un cadru festiv, pe baza unui dosar cu șină de 600 pag. produs de comisia Tismăneanu. Probabil de aia n-are timp nici anul ăsta să se ducă la Brașov, să onoreze aniversarea revoltei anticomuniste a muncitorilor de la „Steagul Roșu”. Dl Băsescu varsă lacrimi pe la comemorări de holocausturi, dar n-a simțit o dată nevoia să spună o vorbă despre noiembriștii brașoveni. Nici un membru al guvernului, nici un parlamentar nu-i bagă în seamă. Sunt la fel de singuri în România ca atunci.

Piticul monstruos

Nu pot să afirm că Adrian Năstase este vinovat. Sunt sătul de toate strigăturile date și luate drept sentințe care infectează de la o vreme presa românească. Există totuși o Justiție în țara asta, s-o lăsăm să-și facă datoria și după aceea discutăm. Citesc însă desfășurătorul cumpărăturilor din China ale familiei Năstase. Mi se lipesc de creier piticii de grădină. Dl Năstase spune că au fost adăugați în falș pe listă. Efectul e colosal, îmi dau palme, Ilf și Petrov, Eugen Ionescu și Teodor Mazilu la un loc: deci piticii sunt puși cu perfidie să-l compromită, dar pământufurile de șters mașina? Dar prăjitoarele de pâine? Dar vasele de closet? Dar plăpumile? Dar brazii de Crăciun, dar florile și legumele artificiale?

Toate lucrurile astea, inclusiv un pitic monstruos, s-au găsit în mintea premierului de aproape doi metri al României în vreme ce parafa intrarea României în NATO. Armurile și bideurile, coifurile și chiuvetele chinezești îl bântuiau pe când concura la președinția României. Iar celor care râd mirându-se teatral de această mostră gigantică de stil original carpato-danubian, pe lângă cel brâncovenesc, grotescul românesc, le amintesc că acum doi ani Adrian Năstase a reprezentat aproape jumătate de România.

Muzeul figurilor de ceață

„Auzi, spune-mi și mie, *off the record,* care e motivul pentru care ai făcut chestia asta?” – cam asta m-au întrebat destui dintre cei care m-au sunat după ce mi-am depus demisia, unii dintre ei nici proști, nici rău intenționați. Vasăzică, pun pe hârtie aproape tot ce mă doare în legătură cu presa în care muncesc, lucruri grave, dureroase, petrecute sub ochii tuturor și acumulate sumbru în ultima vreme, iar distinșii colegi mă întreabă: „Hai, pe bune, care-i chestia?”. Adică: te-ai înțeles cu cineva, vrei să împingi în față pe cineva, vrei să-ți rebrenduiești imaginea, a vorbit Geoană cu Sârbu să candidezi la președinție, te-a presat Băsescu să-ți dai demisia? Întâi m-am enervat, pe urmă am stat și m-am gândit. Tot peisajul public românesc e inundat de discursuri la două capete, la trei cozi, de altruisme scoase din burtă, cu clanță, cu tupeu, cu mâna pe inima de sub portofel. Un muzeu al figurilor de ceață. Și, atunci când în țara Pseudonia apare și o vietate zburlită numită adevăr, în loc s-o privească în ochi și s-o pipăie, oamenii încearcă să-i modeleze statueta din ceață.

Șicul morții

Premierul Tăriceanu s-a dus cotonog și vine cangur de la Paris, președintele Băsescu și-a depanat șalele la Viena. Lumea bună din țara asta își ia vile și pământuri în Occident, își face concediile la Mediterana, își trimite odraslele să învețe la Oxford și la Harvard. Iar când are rateuri la organism, fuge de îmbrățișarea Celui de Sus tot în Vest. Un singur lucru n-am auzit până acum să facă hailaiful românesc: să-și cumpere mausolee sau măcar cavouri în cimitirele Occidentului. Nu e scandalos ca un hoit purtat o viață cu Mercedesul, dat cu parfumel London • Paris • New York, curarisit la cele mai bune clinici de afară, în loc să fie depus în Cimitirul Central al Vienei sau în Père-Lachaise-ul Parisului, să fie băgat în pământul bălegos al României?

Fecioara din Pleșcoï

Adrian Năstase a apărut la televizor ca să-și comemoreze înfrângerea în alegerile de acum doi ani. Bineînțeles că Băsescu a mers la cacealma cu frauda electronică, dar astăzi se vede că PSD și-a meritat înfrângerea chiar prin astfel de diversiuni. Ca în *Ascensor pentru eșafod,* unde criminalul scapă nepedepsit pentru crima lui, dar e pedepsit pentru alta, nefăptuită. A fi fost într-o relație oarecare cu posibilul pușcăriaș de acum Adrian Năstase este pentru portocalele negre, țuțerii năuci ai lui Băsescu, un motiv suficient de ardere pe rug. Iată însă că fecioara din Pleșcoï, Ioana d'Arc a regelui Băsescu, a luat bani de la „mafia personală" a lui Năstase, ca să piardă procese. Pe dna Udrea însă n-o s-o ardă nimeni, cel puțin nu pe rug. Iar președintele Băsescu nu va pierde nici un procent din încrederea populației. La noi, codul genetic e mai tare decât codul etic.

Papa Băsescu

Că președintele Băsescu este un vizionar și că NATO se conduce în navigația pe apele zbuciumate ale oceanului mondial după premonițiile încercatului căpitan, nu m-am îndoit niciodată. Am înțeles în fine de ce dlui președinte nu-i ajung 60-70% din încrederea românilor, vrea peste 100%: fiindcă, după ce nu va mai fi președintele României, vizează postul de secretar general NATO. Dar nu mă gândeam că pe dl Băsescu l-ar putea interesa să bea de Crăciun direct dintr-o sticlă de șampanie în piața Sfântul Petru, în fața credincioșilor. Spre deosebire de greoiul Benedict, care abia acum s-a gândit să viziteze Turcia, dl Băsescu ne reamintește că d-sa a fost încă de anul trecut la Istanbul și a declarat Sfânta Sofia monument al ecumenismului, al dialogului între religii. Ce-a omis dl președinte e că dialogul respectiv s-a purtat între iataganele turcilor și gâturile creștinilor și s-a încheiat cu facerea marii biserici moschee.

Ziua României vii

Elicopterele militare zgâlțâie geamurile Casei Presei. Iar defilăm de 1 Decembrie. Iar trebuie să ne simțim patrioți, solemni, pătrunși. Cum să facem ca Ziua Națională a României să fie pentru fiecare român o sărbătoare asemănătoare măcar cu ziua lui de naștere? Am o propunere: mai întâi s-o numim simplu Ziua României, fără *Națională,* așa, ca Ziua Andreei sau Ziua Mariei, căci România e un stat-femeie. Apoi să scoatem din discuție cele patru zile Naționale de până acum (24 ian., 10 mai, 23 aug., 1 dec.), zilele de 13 (în primul rând 13 iunie), precum și orice alte zile cu semnificație politică, socială, istorică, religioasă. Să căutăm cea mai goală de trecut zi din an a României. Și pe aceea s-o hotărâm Ziua României. Să zicem 27 iulie. O zi a României Vii, în care putem vorbi fără să ne simțim obligați despre 1 Decembrie și 23 august, despre eroi și morminte, dar și despre prietenii și copiii noștri, despre noul Cod rutier, despre Mihai Viteazu și Hagi, despre vin și sarmale, despre ce ne doare și ce ne așteaptă, despre tot ce a însemnat și înseamnă viața de român. Și cred că într-o astfel de zi n-or să ne mai enerveze atât de tare măgăriile autonomiste ale UDMR.

Sala de cinematograf, ca să nu mai vorbesc de teatru, era odată un spațiu privilegiat. A vedea împreună în întuneric un film de Tarkovski însemna a pătrunde unul înlăuntrul celuilalt, a ne întâlni în a treia dimensiune, în adâncul umanului, singurul nivel al ființei unde comunicarea înseamnă a înțelege și a simți împreună. Pe atunci aparatul de filmat nu era la îndemâna oricui. Astăzi oricine poate face un film cu mobilul, îl pune pe blogul său și puțin îi mai pasă de Tarkovski. Cine mai discută în contradictoriu despre o carte, cine se mai ceartă sau se împacă cu prietenul sau prietena pornind de la un text esențial? Ceva totuși se face. Omul-abțibild are o obsesie: a se filma pe sine. Vedeți cu câtă frenezie persoane care își permit – și sunt destule care își permit – să-și cumpere camere digitale din ce în ce mai miniaturale și mai performante se filmează pe sine, cuscrii, câinele, nunta, darul, botezul și toate astea și le reproiectează, după aceea, cu mare plăcere de n *ori. Sigur că visul lor, nirvana abțibildă, ar fi să-și vadă imaginile astea pe televizor, la o televiziune, nu pe un ecran unde să bage ei DVD-ul, ci la o televiziune care transmite imaginile și, dacă se poate, să-i arate mâncând, stând la masă și*

privindu-se pe un imens ecran cum stau la masă și mănâncă. Asta nu e imaginația mea, deși am fost și scriitor de science-fiction, e realitatea. Visul de aur al lui Ceaușescu a fost deprofesionalizarea actului creativ. Pentru a-i sufoca pe profesioniștii autentici, considerați centre virtuale de influențare a opiniei publice, a inventat Daciada la nivel creativ. Orice muncitor sau țăran înzestrat cu geniu popular românesc poate să fie foarte bine scriitor, actor, muzician, ziarist. Ce nevoie mai avem de breslele respective? Nenumărate cenacluri au fost înființate și susținute cu bani de la UTC pentru a torpila Uniunea Scriitorilor. Festivaluri de artiști amatori au împânzit țara. Prin ziare scriau colaboratori din rândul maselor, încurajați de partid. Editurilor li se băgau în plan cărți de autori țărani, ceea ce în teorie nici măcar n-ar fi rău, dacă n-ar presupune înlăturarea cu premeditare a modelelor creative culturale, a ideii de elită. O societate nu poate progresa lăuntric, în parametrii ei fundamentali, fără eroi civilizatori, fără mari creatori, fără martiri sau sfinți. Masa trebuie antrenată în progres, ea nu trebuie separată, decuplată de elită, cum susțin elitiștii și cenzitarii. Elita e datoare să participe direct și intens la ridicarea masei, tocmai pentru că masa nu se poate construi pe sine. Un portret anamorfotic al lui Eminescu realizat prin asamblarea a mii de bloggeri e un nonsens, e calea cea mai sigură și mai parșivă, bine utilizată de comuniști, pentru ca, gâdilată la vanitate, masa să se cantoneze într-o stagnare amorfă și deci ușor controlabilă. Ce n-a putut sau nu a avut destul timp Ceaușescu să ducă la bun sfârșit realizează acum internetul, computerul, dușmanul de moarte al lui Ceaușescu, de unde se vede că, după ce-l dai pe dracu', se poate să-l primești în schimb pe taică-su.

Cinema

Mona Ipătescu, distinsă, grizonată și bine coafată, alături de Stolojan, Stoica și Flutur, în prezidiul revoluționar al noului PLD. Sub imagine curge banda scrisă – CNSAS a decis, cu nici un vot împotrivă: Rodica Stănoiu a făcut poliție politică. *Cut.* 19 sept. 2006. CNSAS a decis, cu nici un vot împotrivă: Mona Muscă a făcut poliție politică. Voce de țârcovnic din off: „Dna Stănoiu e socială, dna Muscă e liberală – altfel democrate amândouă". *Cut.* Dna Stănoiu, distinsă, relaxată și bine coafată: „Voi acționa potrivit legii împotriva acestei decizii a CNSAS, care a fost făcută la comandă". *Cut.* Dna Muscă, și anul acesta în topul celor zece politicieni pentru România: „CNSAS a fost folosit ca armă în lupta politică. Justiția va aplica legea, iar verdictul va veni de la sine. Nu voi mai aștepta nimic, mă voi alătura colegilor mei". *Cut.* Mona și Rodica, tinere și superbe, dansând twist în decorul mirific al Poienii Brașov. *Cut.*

Un Pavlik al timpului nostru

Pionierul fruntaș Pavlik Morozov și-a raportat tatăl la NKVD pentru activități dușmănoase Uniunii Sovietice. Bătrânul Trofim a fost condamnat la deportare în Siberia, unde a și pierit.

După ce a fost omorât de restul familiei, lui Pavlik i s-a ridicat statuie. Potrivit propriei declarații, comunistologul fruntaș Volodea Tismăneanu și-a băgat tatăl în raportul anticomunism al Comisiei Prezidențiale – răposatul Tismineţki urmează să fie condamnat de președintele Băsescu. Volodea nu va fi omorât de nimeni, dar ceea ce visează el e tot o statuie, fie și de gips aurit. Altfel e greu de explicat de ce a acceptat să facă parte din această comisie, ba chiar să fie președintele ei, și de ce s-a repezit zelos să-și condamne tatăl. Cred că nu neapărat un comunistolog, ci un simplu om de bun-simț ar fi judecat așa: nu pot să-l scot pe ăl bătrân la vopsea și nici nu pot să-l denunț, că e tatăl meu, care m-a crescut. Prin urmare, mă cer afară din comisie și mă duc la bucoavnele mele, că nu m-a făcut pe mine nu știu ce comisie.

N-am citit raportul Comisiei Tismăneanu și nici n-o s-o fac. Anticipează și rezumă ce va fi el „intransigența" antipărintească a lui Tismăneanu. Și, în mod asemănător, incriminarea „tătucului" Ion Iliescu, după ce dl Tismăneanu l-a curtat cu asiduitate acum câțiva ani ca să scoată cu el la Cotroceni o carte-interviu de protocol. „Raportul" va fi probabil o compilație „justă" de documente și cărți, produsă sub semnul crispării de a se face utilă președintelui Băsescu, nu ca să condamne cu ea trecutul, asta nu-l interesează nicidecum pe pragmaticul marinar, ci ca să mai câștige ceva capital politic astăzi, 18 dec. 2006. Sunt curios dacă în cele 600 de pagini există măcar o mărturie de viață a unui cetățean care a trăit sub comunism. Dacă ar fi dorit cu adevărat să condamne comunismul, acest raport trebuia să conțină mii de voci ale simplilor supraviețuitori...

Cimpanzeii roșii

Privind ieri agitația sinistră din Parlamentul României am avut același sentiment ca în timpul mineriadei din ianuarie 1999, când banditul comunistoid Cozma înainta spre București, urmând să fie întâmpinat la intrarea în Capitală de arhanghelul C.V. Tudor în costum alb și cu ochelari de soare. O dată la câțiva ani, pe pielea României erup furuncule, pline cu puroiul totalitarismului rezidual. Mai mult decât orice raport, comportamentul cimpanzeilor roșii, în frunte cu C.V. Tudor, a oferit un tablou sugestiv a ceea ce a însemnat comunismul în toată hidoșenia lui. Primitivism, violență, diversiune, subversiune, presiuni psihice, atacuri la persoană, încălcarea celor mai elementare reguli ale dialogului politic și omenesc. Așa au pus mâna pe putere în România, așa au condus-o vreme de 45 de ani. Sper să fi văzut aceste secvențe cât mai mulți dintre tinerii care, spre uimirea mea, susțin astăzi că nu era rău comunismul, că părinții lor primiseră casă și aveau un loc de muncă asigurat. Sper să înțeleagă astfel ceea ce nici discursul președintelui Băsescu, altfel în bună măsură corect, nu atinge: minciuna comunistă, nu numai ca politică de stat, ci și ca mod de a vieții. În schimbul locului de muncă, părintele trebuia să urle cu lupii și să-și învețe copiii să mintă și să se mintă ca să supraviețuiască. Este minciuna un preț suportabil pentru casă și loc de muncă? Îngrozitor de trist e că mai există destui români care gândesc că da.

Mița Agamița

Nu credeam că *La Pucelle,* Fecioara din Pleșcoï, campioana lui Băsescu, îi poate trage regelui ei o asemenea lovitură în șale. Deci: dna Udrea afirmă că premierul Tăriceanu a exercitat în scris un trafic de influență cu miză enormă, cerându-i președintelui Băsescu să intervină la Parchet în favoarea lui Dinu Patriciu. Potrivit dnei Udrea, dl Băsescu a calificat scrisoarea cu pricina drept act al unor „mafioți care așa înțeleg să conducă țara și guvernul". Președintele afirmă acum că există „ceva" în arhiva de la Cotroceni în legătură cu o intervenție a lui Tăriceanu care „l-a supărat".

Prin urmare, dacă se găsește un document care să probeze fapta, atunci: premierul Tăriceanu se face vinovat de zisa infracțiune pentru care trebuie să răspundă în instanță. Se face de asemenea vinovat de minciună publică, pentru că a afirmat că nimic nu e adevărat, totul e o făcătură. Până aici toate bune pentru dna Udrea și ce vrea ea. Numai că logica trebuie să meargă înainte: dna Udrea tocmai s-a autodenunțat pentru tăinuire a unei infracțiuni deosebit de grave. În calitate de consilier prezidențial și juristă, Elena Udrea era datoare să-i atragă atenția președintelui că documentul trebuie înaintat organelor abilitate pentru ancheta penală. Dacă președintele refuza, dna consilier Udrea nu avea altă soluție decât să-și dea demisia făcând public motivul. Ce a făcut d-sa? A păstrat „în poșetă", nici măcar ca un Cațavencu, care șantaja pe loc, ci ca o Agamiță, care, la un an după, pac! la *Răsboiul.* Astfel, dna Udrea a folosit în nume și scop personal date confidențiale la care a avut acces prin funcția de consilier prezidențial – altă infracțiune. Iar dacă tupeul ar fi în Codul penal, dna Mița Agamița ar face închisoare pe viață: să spui că ai uitat („și clopoțeii... îmi țiuie urechile...") și pe urmă ți-ai amintit de un viol – căci ce-ar fi zisa scrisoare a lui Tăriceanu dacă nu un viol moral asupra președintelui României? – înseamnă să crezi că milioane de români sunt la fel de dispuși ca dl Băsescu să se lase prostiți în față și în spate.

În sfârșit, președintele Băsescu se duce, cu o asemenea faptă, direct în *impeachment,* suspendarea lui

din funcție de către Parlament pentru complicitate cu cei pe care i-a numit mafioți și nu i-a denunțat Justiției.

Dacă hârtia nu se găsește, atunci premierul Tăriceanu poate s-o dea în judecată pe Elena Udrea pentru calomnie și defăimare și s-o lase la pielea goală.

Situația pare frontală, devastatoare, iremediabilă, cineva trebuie să piară. Ei, aș! Asta pentru cine uită că trăim în țara terțiului inclus: aici, între „ori e albă" și „ori e neagră", există totdeauna o nișă gri-șobolan suprapopulată...

Oamenii-abțibild ai noii ere tehnologice nu au modele. Pot cel mult să se închine la nişte idoli. Idolul este caricatura, epura, desenul animat, abțibildul ideii de maestru, de reper, de model.

Fanul ia din persoana în cauză una, două trăsături şi le îngroaşă până când găureşte foaia. Uneori e şi mai rău. Când cineva îmi cere un autograf, am prostul obicei să întreb, din când în când, cine sunt eu. O să râdeți, în două cazuri din zece colecționarul de iscălituri nu știe, dar m-a văzut la televizor. Dacă s-a întâmplat să-mi pronunțe numele, îi mai pun o întrebare. „Ce anume din ce am, hai, nu scris, că ar fi prea mult, măcar spus v-a reținut atenția?" Puteți să-mi citați o idee, o propoziție, un cuvânt, o silabă? Cinci din zece zâmbesc jenați şi repetă că mă admiră foarte mult, alți trei îmi spun că le place cum mă iau de ăia la televizor, că le-o zic. În fine, a treia întrebare: „De cine altcineva vă mai place în afară de mine?". Nu de puține ori am recepționat în plex răspunsul: C.V. Tudor sau Adriana Bahmuțeanu.

Dacă tăceam, fericit eram, nu? După ce întrebi, parcă nu mai eşti aşa de entuziast când vine să-ți ceară un autograf. Or, această confuzie înspăimântătoare are proporții mult mai mari decât credeam. Pentru că televiziunea încearcă să te formateze, să te bage într-un cofraj şi să livreze imaginea aia a ta, presată ca o maşină casată după ce a fost băgată în presa de metale de acolo şi s-o livreze publicului. Şi, dacă te opui, te sancționează fără milă. Eu mă opun. Nu doresc să mă aşez în propria imagine, pentru că de fapt ce face omul-abțibild? Omul-abțibild face un lucru extraordinar. Reuşeşte performanța de a se înghesui, pentru că e abțibild, în propria imagine.

Eminescu – fata de la pagina 1

Eminescu, subiect principal la pagina întâi – un gest publicistic al *Evenimentului Zilei* pe care aș fi vrut să-l pot lăuda. Însă, din tot ce-a scris și a trăit acest român de o înălțime morală extraterestră pentru meleagurile carpato-danubiene, au fost alese niște poezii obscene. Lipsite de orice valoare literară – nu ne găsim în cazul *Poveștii pulii, a* lui Creangă, care e o proză remarcabilă. Orice creier excepțional are momentele lui de derapaj, mai mult sau mai puțin controlat, momente în care, uneori din disperare, se refugiază în vulgaritate, umor negru, pornografie, batjocură de ceilalți și de sine. Astfel de secreții au tot atâta semnificație cât înjurăturile, scuipăturile, rânjetele, râgâielile poetului. Oare dacă s-ar fi păstrat niște mostre din fecalele lui Mihai Eminescu, era important, era un act de cultură, de curaj anticenzură să fie pozate la pagina întâi? Și cine nu prizează „dezinhibarea" colegilor de la *Evenimentul* va fi etichetat drept comunist, dinozaur, generație expirată?

De fapt, este vorba despre înverșunarea cu care presa scrisă caută să atragă cu ceva atenția cititorilor. Ce-a făcut *Evenimentul Zilei,* pe care încă mai sper să nu-l văd tabloidizat, e mai rău decât pusul țâțelor și feselor pe prima pagină în publicații ce se pretind ziare, în loc să fie izolate sub țiplă pe tarabă. Nicoleta Luciu era o soluție mai onestă decât „Eminescu – fata de la pagina 1".

Recensământul băieților secreți

Rep. *Gândul*: „Sunt prea mulți ofițeri de servicii secrete?”. Mircea Geoană: „Nu știm câți suntem, în primul rând!”. O observație foarte corectă a președintelui PSD, pe linia atitudinilor sale hotărâte din ultima vreme, pentru că așa nu să mai poate, cu harababura din țara asta, carevasăzică. Adică e posibil ca premierul Tăriceanu să mintă o țară întreagă ca un – puneți dvs., stimați cititori, animalul, că s-a reincriminat insulta și eu mai am o condamnare penală –, e posibil ca președintele Băsescu să tăinuiască acte mafiote, în stil de șantaj securist, mai bine de un an de zile, e posibil ca Bruxellesul să se ia cu mâinile de cap, întrebându-se dacă România mai e guvernată, dar să pierdem șirul băieților secreți, travestiți în președinți, diplomați, parlamentiști, ziariști, sindicaliști, sondajiști, e peste poate. Dl Geoană exprimă frustrarea legitimă, angoasa ofițerului acoperit care, în ziua de astăzi, nu mai știe dacă stă de vorbă cu un politician sau cu un coleg de unitate. S-au văzut cazuri când un maior-deputat și un căpitan-consilieră s-au „lucrat informativ” unul pe altul până i-a dat colonelul lor cap în cap. Dl Geoană solicită în mod cât se poate de justificat un recensământ în branșă.

Dl Băsescu spune despre dl Geoană că e controlat de Iliescu. Dl Geoană afirmă despre sine că e controlat de soacră. Însă marea problemă cred că este ce face dl Geoană când nu mai e controlat de nimeni...

Cortul dintre palate

Văd că domnii Băsescu și Tăriceanu vor să intre în pușcărie pentru insultă și calomnie alături de jurnaliști, care au deja bilete de protocol de la Curtea Constituțională. Dar n-o să-i primească la Jilava, nici pe președinte, nici pe premier, căci au imunitate pentru declarații politice, cum ar fi: Mincinosule! Lichea! Impostor! Mârșăvie! Carevasăzică, între palatele Cotroceni și Victoria s-a ridicat un cort și politica statului român se face la ușa lui. Dacă așa e moda acum, dacă langajul ăsta e *trendy* la cel mai înalt nivel, eu zic că și analiștii politici sunt obligați să-și adecveze termenii în consecință. De exemplu, aș propune un concept, un construct politologic operațional pentru a descrie esența demersului băsescian vizavi de Tăriceanu: „Te-am luat dă la măta d-acasă, în fustă fără jupon", îi zice în tot momentul președintele legitimului său luat cu acte în decembrie 2004. Când dl Băsescu amintește de faptul că l-a dus de mână pe Tăriceanu ca să-l arate la lume în campanie, traducerea în termenii Noii Analize este: „Te-am cultivat, băi, Căline, te-am dus la chermeză și meci...".

La rândul său, premierul Tăriceanu construiește o *refutatio* sintetizabilă așa: „Păi, draga mea jumătate, dacă eu aveam blenoragie, să spun eu ce sifilis ai tu, crezi că l-ai tuns odată cu șuvița?".

Aștept cu interes o lucrare științifică a unui politolog cu barbă pe această temă.

Traian – intelectual și președinte

Traian Ungureanu este intelectual – rasă superioară, un arian al spiritului. A fi intelectual înseamnă să nu te risipești aiurea: te concentrezi pe un șef, de preferință cel suprem, și practici o linsoare tenace, apăsată și învăluitoare, atât de intensă, încât Traian Băsescu ajunge să se creadă Nicoleta Luciu. Tot ce face bine Băsescu este genial, tot ce face rău e tot genial, dar nu înțelegem noi, mocofanii, neintelectualii. Dacă dl Băsescu ar chema ceferiștii ca să-i ia la poceală pe bucureștenii cârtitori și să planteze flori, dl Ungureanu ar spune că, în fine, România are un președinte hotărât. Când o carte a intelectualului Ungureanu a fost prezentată public de președintele Băsescu, mai întâi n-am înțeles cum are nevoie literatura de proptea politică, apoi, însă mi-am zis că, tot citindu-l pe Cărtărescu, dl Băsescu o fi căpătat deprinderi de critic literar. Și, la urma urmelor, un alt intelectual, dl Andrei Pleșu, l-a lansat odinioară pe poetul prim-ministru Radu Vasile, de ce nu s-ar putea și invers?

Când dl Ungureanu a semnat scrisoarea celor nu știu câți intelectuali, ce să mai zic? Nutrește omul convingeri puternice și mai vrea o variație în amorul său pentru dl Băsescu. Ieri însă... Ieri s-a pus cocoșul de tablă în vârful grămezii de encomiasme de la Traian intelectualul la Traian președintele: dl Ungureanu este propus de Cotroceni ambasador la Londra. Traian intelectualul spune că n-are cuvinte să comenteze asta. Nici eu. Cu o excepție: îl rog pe dl Ungureanu să se mai ducă și-n piscul intelectualității sale și să nu se mai coboare vreodată la a se numi ziarist. Cum ar zice Nichita Stănescu: nu ne putem trage de șireturi, fiindcă eu mă port desculț.

Kak izvestno

Kak izvestno. Așa zicea Iosif Visarionovici Stalin când urma să fie căpuit careva din conducerea PCUS. „După cum se știe” – cine, de unde, cum, care, nu mai avea nici o importanță. Dacă generalissimul a spus „se știe”, nu mai încăpea nici o îndoială: cutare Comisar al Poporului, cutare general, cutare tovarăș din Politburo mai avea să mărturisească faptul că e de mult în solda imperialismului, că totuși iubește Partidul și pe tovarășul Stalin și să fie împușcat de urgență. Dl Băsescu nu zice „se știe”, zice „estimez”. După cum se știe de către sussemnatul, de estimat se pot estima rata inflației, temperaturile medii anuale, creșterea producției de lapte – n-am cunoștință de modul în care poți să „estimezi” că „vor fi dosare grele, care se vor apropia de finalizare și vor viza persoane politice importante”. Ce transmite astfel dl președinte poporului cu care se iubește, singurul său partener de monolog de luni de zile încoace: „Sigur că pe grangurii ăștia cu papion sau fără îi vor umfla organele noastre patriotice și bine instruite, dar voi să știți că, de fapt, eu le-am venit de hac”. Și mai zice președintele, cu pauzele de respirație dramatică ale cabotinului politic profesionist: „Vă cer un singur lucru: aplicați fără discriminare legea”. Asta înseamnă alt mesaj pentru popor: „Chiar și printre organe s-ar putea să fie niscai procurori șovăielnici, dacă nu belesc știți voi pe cine, să țineți minte că eu am spus”.

Părând să fi studiat la aceeași unitate ca și Traian Băsescu, liderul PC Dan Voiculescu ne anunță pe același ton profetic că „are unele date” că până sâmbătă, în urma unei sesizări, va fi suspendat premierul. Pe un ton conspirativ-complice, dr. Felix declară că nu are datele respective „din ziare”. Dincolo de disprețul băsescian față de presă, dl Voiculescu ne comunică faptul că nu e un cetățean de rând, care se informează din ziare, el are serviciile lui personale de informații, învăluite în fraza: „Prefer să nu vă spun de unde le am”. Toată miasma asta de mister pe care Varanul o răspândește de pe ecran asupra populației e menită să întărească adevărul spuselor sale.

Dl Voiculescu folosește diabolic exact pata neagră securistă de pe imaginea d-sale pentru a se credibiliza: „Dacă eu, care mă mai numesc și Felix, vă spun că nu știu din ziare, dar nu pot să vă spun de unde, atunci musai că știu eu ce știu”.

În spatele vorbelor șefului statului și șefului unui partid parlamentar până mai ieri de guvernământ, se ițește un adevăr oarecum groaznic: tot ce vedem de ani de zile, partide, parlament, guvern, talk-show-uri, alegeri, justiție, urmăriri penale, procese, este doar un fel de *Second Life,* de viață virtuală ca în jocul la modă pe internet pentru noi, prostimea, care ne uităm la televizor și, eventual, citim ziare.

În fapt, există o istorie paralelă ascunsă, atroce și adevărată, fabricată de inițiați și accesibilă doar lor. Cu această viziune în minte, poate înțelegem ce mistocăreală sinistră la adresa acestei nații înseamnă plimbarea prin gură a cuvântului *referendum...*

Jack Spintecătorul

În anii ’50, tot felul de „oameni ai muncii”, în fapt dihori și nevăstuici cu ocupație incertă, erau puși peste noapte în fotolii de ministru, director, inspector, șef de cadre, primar. Ei primeau câte o Volgă neagră de la stat. Astfel, PCR *powered by* URSS a înlocuit elitele României cu târlani hotărâți să parvină. Fenomenul a fost considerat întotdeauna artificial și crud, impus de ruși și de cozile lor de topor. Am trăit decenii cu iluzia că, în condiții de libertate, astfel de situații ar fi fost de neimaginat și că totul se întâmpla din cauza „ălora”.

Ei, iată că acum, după 17 ani de libertate, șeful Partidului Comunist pe Capitala României este ales Marian Vanghelie. Cu o majoritate zdrobitoare de 90%. Acum se desfășoară achiziționarea de urgență a unei limuzine de 60000 de euro, probabil neagră, din bugetul Primăriei sectorului 5, pentru dl Vanghelie. Acest logopat, un Jack Spintecătorul al limbii române, care nu se știe exact la ce se pricepe în afară de vopsitul blocurilor pe partea dinspre stradă și înființarea unor economate cu mercurial penal, este omul providențial al PSD. Nu e de mirare. În perioadele tulburi, în care ideologia se blurează și atractivitatea Partidului scade, fiind posibile *kakaia* deviații de dreapta, în adâncurile bazelor azotate din ADN-ul Partidului Comunist se activează reflexul antiintelectual de protecție. Vinovat pentru decăderea Partidului este găsit invariabil intelectualismul, contaminarea culturaloidă a unor tovarăși, care duce la îndepărtarea de mase. Și atunci, fie că suntem în 1957, fie că suntem în 2007, apare Marian Vanghelie, echivalentul mititel și democratic al revoluției culturale din China lui Mao sau al cuvântării de la Mangalia a lui Ceaușescu.

Bruxellesul în depresie

Câinele moare de drum lung și prostul de grija altuia. Nu știu ca premierul Tăriceanu să fi făcut drumuri lungi în ultima vreme. D-sa justifică amânarea „alegerilor europene" de parcă politicienii ar fi singurii votanți și „climatul viciat de teme majore de conflict intern" i-ar face să nu-și nimerească propriul partid cu ștampila. Or, de votat, votează „prostimea", care nu moare de grija politicienilor. N-am observat demonstrații de masă în care cetățeni încercănați să ceară ședințe naționale de meditație yoghină ca să se poată concentra asupra votării Dacianei Sârbu sau a Elenei Udrea. De fapt, ce vorbesc eu, dna Udrea a tratat cu un refuz punerea ei pe lista PD, ca și dna Anca Boagiu, asta în ciuda dramatismului cu care părintele lor spiritual, dl Băsescu, face propagandă zilei de 13 mai, ca și cum ar da Bruxellesul în depresie dacă mai întârziem noi să ne trimitem distinșii. Care distinși? Păi, Chelaru, Buruiană, Szilaghi, Nagy, Filip, Șereș...

Interesant la alegerile astea europene e că nu interesează cu adevărat pe nimeni, cu excepția doritorilor de frecat menta pe niște mii de euroi.

Pomanagerii

În plină pumnuială politică cu Băsescu, premierul Tăriceanu azvârle în populație cu computere-broască mici, verzi și cu gura mare când se cască. Aflat la strâmtoare, PSD le dădea școlarilor lapte, PNL le dă laptoape. Credeam că, odată cu apusul vechii gărzi din PSD, pomanagerii politici sunt o specie dispărută. Iată însă că dl Tăriceanu preface micii și berea în plastic verzuliu și-l bagă pe gâtul copiilor. Multe lucruri negre am spus și voi mai spune despre dl Băsescu, vedeta torpiloare a politicii românești, dar vă rog să vă gândiți la un lucru: eu nu știu ca ministrul, primarul, prezidențiabilul sau președintele Traian Băsescu să fi făcut vreodată un management al pomenii politice pe banii statului. Dumneavoastră știți?

Dirijorul orchestrei de cord

Dacă sensul vieții e de căutat în artă, așa cum ne spune și astăzi Andrei Tarkovski, de acolo, de unde este el, trăim acum, în România, o vizită mai importantă decât ar fi cea a lui Vladimir Putin și asta nu doar pentru că Vladimir Putin e președinte, în vreme ce Nikita Mihalkov este țarul cinematografiei ruse. Pentru mine, întâlnirea cu domnul Mihalkov este aidoma revederilor peste ani cu femeia iubită, așa cum se întâmplă adesea în filmele Domniei Sale. Toată tinerețea mea și a generației mele de cinefili este marcată pe viață de *Sclava Iubirii, Piesă neterminată pentru pianină mecanică, Câteva zile din viața lui Oblomov, Cinci seri, Fără martori.* Le-am reluat pe toate, de curând, la Pro Cinema. Din ciorchinele de imagini așezat în mijlocul creierului meu pot să-mi aduc întotdeauna în fața ochilor silueta lui Platonov-Kaliaghin îngenuncheat pe câmpia în amurg și rostind: „Doamne, cât de puțin îi trebuie omului ca să fie fericit! O seară, un compartiment de tren, o lumină domoală și un tovarăș de călătorie”, ca și chipul aceluiași urlând: „Am 35 de ani! Napoleon era general! Lermontov era mort! Totul e pierdut!”. Mi-e imposibil să-i uit vreodată pe Oblomov-Tabakov și Elena Solovei închiși de fulger într-un tablou bizantin al revărsării sufletești față în față cu sensibilitatea stearpă, să uit apartamentul modest de bloc transformat de doar doi actori, Mihail Ulianov și Irina Kupcenko, sub bagheta magică a lui Nikita Mihalkov, în câmp de bătălie, ospiciu, închisoare, teatru, într-un lagăr în ziua eliberării. Când vreau sentimentul tăcerii, mă gândesc la paharul dat jos de pe masă de Mastroianni îmbrățișând-o pe Elena Safonova în *Ocii ciornîi,* paharul înalt, cu picior, elegant, care cade, cade, ca osul preistoric al lui Stanley Kubrick în *Odiseea spațială 2001,* și, când aștepți zgomotul sticlei sparte, se ridică vreo câțiva fulgi alb-gălbui din lădița cu fulgi de pasăre în care cade paharul, într-o tăcere absolută.

Și mai au ceva deosebit filmele lui Nikita Mihalkov, fixează viața. Îmi amintesc și acum chipul fetei alături de care am văzut *Piesă neterminată pentru pianină mecanică,* acum aproape 30 de ani, la cinema Studio. Altfel l-aș fi uitat.

Cine a văzut filmele lui Mihalkov a descoperit un excepțional pictor pe sticlă, pe sticla lentilei camerei de filmat, și un dirijor al orchestrei de cord. Nikita Mihalkov știe să cânte ca nimeni altul și la pianul, și la trompeta, și la vioara, dar și la trombonul din pieptul nostru. Aidoma unui spectrograf supraperformant, regizorul splendidului *Urga,* o replică peste timp la clasicul *Urmaș al lui Gingis Han,* de Vsevolod Pudovkin, poate să deceleze urme fine ale sentimentelor: stropul de teamă din iubire, umbra înfrângerii în toiul hazului nebun, micul nor de egoism din adâncul curajului, sclipirea din lacrimă.

Și poate că nimeni nu a pus în cinematografia universală cu atâta intensitate și artă întrebarea atât de rusească: ce dovadă aveți că trăim cu adevărat?

Opera mihalkoviană este copleșitoare, statura artistică de astăzi a țarului Nikita nu poate să nu intimideze, dar dincolo de ele nu dispare nici o clipă micul Prinț care pășea la 18 ani prin Moscova în *la șagaiu po Moskve,* al lui Ghiorghi Danelia.

Un geniu al nostalghiei vecine râsului cu lacrimi, un artist al sufletului omenesc, Nikita Mihalkov.

Nu trebuie să se înțeleagă cumva că omul-abțibild ar fi prin definiție și prost. Când e vorba de interesul său, de probleme care-l privesc direct, de banii și bunurile lui, de poziția socială, de doborârea unui adversar, omul-abțibild e deștept, e briliant. Te stresează prin viteza de reacție, de predicție, prin realism și luciditate. E un gnoseolog al intrării peste rând la computer-tomograf, un epistemolog al vânzării-cumpărării de case și mașini, un existențialist al shoppingului peste hotare. D.I. Suchianu spunea că inteligența e atunci când poți să înțelegi ceea ce nu-ți convine și/sau ce nu te privește. Dar un om-abțibild l-ar fi categorisit drept handicapat mental pe Domnul Cinema, ca și pe oricine altcineva preocupat de chestiuni generale, fără finalitate practică și imediată, de viitorul omenirii sau de ultimul model cosmologic. Omul-abțibild suferă în patologia definită de Constantin Noica de akatholie, fuga de general. Oricine încearcă să se gândească și la ceilalți, să imagineze soluții generale de ieșire din criză sau de conviețuire mai bună, să discute antropologic-cultural despre tatăl lui și despre literatură și film ca despre propria familie, oricine încearcă să facă ceva de amorul artei e în ochii străvezii ai omului-abțibild un loser*, un fraier, un mort.*

Amantul poporului, amanta națiunii

„La un moment dat am anunțat că voi demisiona.” O convulsie de vomă m-a străbătut la auzul acestor cuvinte cu care Traian Băsescu a început să-și înghită flegma demisiei în cinci minute aruncată pe sticla televizorului. Printre *netanderthalii* lui Băsescu există mulți care o țin ca Neață prostu’ cum că eu l-aș urî pe președinte. Maximum de sentimente care m-au încercat față de acest om au fost câteodată simpatia, câteodată enervarea. Iar acum, greața.

Am spus până în clipa de față că destule din țelurile enunțate de Băsescu sunt valabile și că problema lui o constituie mijloacele pe care le folosește și care pot ajunge să-i anuleze zisele țeluri. Din acest moment, nu mai dau doi bani pe nimic din ce spune acest individ, care, pentru mine, a încetat să fie om. Și cu atât mai puțin bărbat. Dacă Traian Băsescu va declara că după noapte vine zi și că cine trăiește va muri, asta nu va mai însemna nici adevăr, nici minciună, ci doar o materie păstoasă și alburie. Cuvântul dat e miezul ființei omenești – pe unde iese vorba, iese și sufletul.

Credeam că Băsescu a atins o limită, dar duminică seară starul aghitprop mi-a dovedit că în materie de aghitație și propagandă e fără număr. Băsescu a plimbat microfonul singur pe scenă ca un star pop care n-a mai avut de mult un concert în aer liber. Mai lipsea să înceapă la un moment dat să cânte răcnit, acompaniat de lăutarii electronici răgușiți: „Am greșit?! N-am greșit! Am greșit?! N-am greșit! O, ie! Și nu pot negocia, of, viața mea...”. Din mulțime, Elena Gură de Aur vestea a doua venire a lui Băsescu.

Vorbeați de ură, stimați băsei? De 16 ori a rostit răstit idolul vostru numărul 322, de parcă era 666, instigând la ură împotriva parlamentarilor care „au mandat de la oligarhi” deoarece au votat suspendarea lui. Pe de altă parte, s-a așezat în patru labe în fața „poporului”, declarând că e servitorul celui ce-și spune și se recunoaște cu mândrie a fi român.

Îi dau eu două exemple: C.V. Tudor și Gigi Becali, ăștia zic de zece ori pe zi că sunt românii cei mai verzi și puri – e gata T. Băsescu să le care țucalul?

„Vă iubesc, români! Vă iubesc pe toți!” Numai un ins obsedat de sine însuși până la patologic poate să declare zbierând asemenea potență afectivă. De altfel, întreaga relație înjghebată de Băsescu cu mulțimea are un aer erotic, cu nuanțe bisexuale. După ce invocă sulița Sfântului Gheorghe în luptă cu balaurul și iubirea pentru toți, Băsescu se transformă din amantul poporului în amanta națiunii: „Voi simți din timp când n-o să mă mai vrei!... Dar acum știu că mă vrei!...”.

Grupurile de interese, mafia tranziției, oligarhii, mogulii există și sunt ridicați în coadă, gata să muște. Știu exact ce înseamnă ochișorii rotunzi și cruzi ai guzganului rozaliu ițindu-se de după colțurile Parlamentului. Dar prefer să sufăr ura și prigoana lor, pentru simplul motiv că Parlamentul înseamnă mai mulți, decât să fiu iubit de un singur individ providențial – am trăit asta 33 de ani din viață. Căci Traian Băsescu mă iubește și pe mine – nu-i așa? –, căci și eu sunt român...

N-am dorit suspendarea lui Băsescu. Dar nu mă voi duce să votez la referendum, așa cum nu m-am dus în 2004 să aleg între Băsescu și Năstase, două fețe ale aceluiași demon. Cu cât Traian Băsescu e mai apocaliptic, mesianic, cabotin și strident, cu atât cred că ajunge să conteze tot mai puțin, președinte sau nu, în viitorul acestei țări.

Autodizolvarea Parlamentului

Prin ceea ce se întâmplă acum acolo, Parlamentul României se autodizolvă, transformându-se într-o piftie tremurătoare și agresivă. Așa cum am mai spus și scris, cu toate câte le-a făcut, nu mi-am dorit suspendarea președintelui Băsescu și nu cred că e bine că Parlamentul i-a dat curs. E un semn de involuție politică majoră pentru România faptul că Legislativul și președintele nu au putut coabita. Dar, din punct de vedere legal și procedural, suspendarea nu poate fi contestată. Ea a rămas într-un cadru democratic, deși ne apropiam periculos de granițele democrației.

Care, în clipa de față, sunt depășite în mod iresponsabil și ticălos, prin transformarea demersului de suspendare într-un atac la persoană. Votând manopere făcute pe loc la lege pentru ca Parlamentul să poată prelungi suspendarea lui Traian Băsescu, coaliția antiprezidențială lovește la temelia statului de drept. Una este să avem în Parlament și corupți, și hoți, și foști securiști ajunși acolo prin vot popular, o realitate cu care avem de luptat, și alta să vedem Legislativul și legile folosite ca mijloace de obstrucție asupra adversarului politic.

N-ajungea că Traian Băsescu a discreditat respectarea cuvântului dat, acum vine Parlamentul și face din lege balegă pentru cărămizi de dat după Băsescu.

Invalidarea referendumului dacă nu se prezintă jumătate plus unu dintre cei cu drept de vot și revenirea la *statu quo ante,* adică reinstalarea lui Băsescu la Cotroceni, cred că sunt cât se poate de corecte. Parlamentul a lansat propunerea de suspendare către cetățeni. Înainte de a fi pentru sau contra, cetățeanul are dreptul să nu-i pese de respectiva propunere, are dreptul s-o considere neinteresantă pentru el însuși și inutilă pentru țară. Câți dintre noi n-am primit diverse chestionare pe diferite teme, de pe la diverse firme sau organizații, și nu ne-am deranjat să răspundem pentru simplul motiv că n-aveam nici interes, nici timp?

Absența masivă de la vot înseamnă foarte clar că problema nu reprezintă un interes național suficient de

puternic și nu trebuia să facă obiectul unui referendum.

Prin urmare, nu există motive pentru repetarea referendumului și nici pentru prelungirea suspendării.

Așa cum am spus, nu mă voi duce să votez, pentru că suspendarea lui Băsescu mi se pare o problemă artificială, creată de Parlament. Criza politică nu se rezolvă prin eliminări de pe teren, ca la fotbal. Însă, dacă coaliția antiprezidențială continuă să încerce braconarea și bricolarea legilor ca să-l scoată din joc cu orice preț pe Băsescu, atunci anul viitor, la alegerile pentru Parlament, voi merge cu siguranță la vot, alături de milioane de români, pentru a spulbera, uninominal sau pe liste, partidele care își vor fi meritat numele de patrulater sau pentagon negru.

Cultură în loc de ură

„Îmi iubesc țara, dacă nu mă uit la televizor și nu ies pe stradă.” Această frază adună starea sufletească în care l-a găsit moartea pe Octavian Paler. Citită cu atenție, ea le arată celor care l-au redus adesea cu ură pe scriitorul și ziaristul de înaltă ținută intelectuală Octavian Paler la un anti-Băsescu cât de înguști la minte și la suflet sunt. Spirit hrănit cu lumina Greciei vechi și raționalismul sceptic al Occidentului european, dar întemeiat pe chibzuință unui țăran român de la munte, Octavian Paler a trăit un coșmar în România ultimilor ani. Intelectual de modă veche, în cel mai bun sens al cuvântului, domnului Paler i-au făcut silă întotdeauna vulgaritatea, neamprostia, prostul gust, răul simț, zbieretul și invectiva ținând loc de argumente, flașnetele și caterincile care cântă acum în politica românească, kitsch-ul monstruos care ne invadează de peste tot. Polemist redutabil, a rămas însă totdeauna în limitele înfruntării în spirit – n-ar fi spus niciodată despre un adversar de idei că „face spume la gură”, așa cum s-a exprimat Gabriel Liiceanu la adresa lui Octavian Paler. Ceea ce detesta în primul rând autorul *Apărării lui Galilei* și privitorul pasionat al marilor pânze și statui ale lumii era nu greșeala, nu slăbiciunea, nici măcar contrazicerea de sine, ci contrafacerea, falsul. În ciuda sau poate tocmai datorită polemicilor uneori aspre pe care le-am purtat cu Domnia Sa, păstrez ca pe unul dintre marile premii ale vieții mele de gazetar aprecierea lui Octavian Paler de acum câțiva ani, când mi-a înmânat premiul *Cuvântul*: „Te ascult și te citesc de ani de zile și n-am găsit la dumneata vreo notă de falsitate”. Or, viața politică românească a ajuns un monument de falsitate, de teatru scump și prost, de cabotinism frizând patologicul, în vârful căruia se află, firesc, cel mai performant histrion al momentului, Traian Băsescu.

Nu obiectivele clamate de dl Băsescu, multe esențiale pentru România, le-a criticat Octavian Paler, ci fățărnicia cu care acesta încearcă să ascundă propriile plăgi purulente din biografia sa, lacrimile vărsate de plângociul profesionist de la Cotroceni ca să mai smulgă un vot, cinismul cu care confiscă idei pe care până mai

ieri nu dădea doi bani, transformându-se peste noapte în unicul lor gardian.

Octavian Paler respingea un tip uman, nu un om, pe care, de altfel, l-a susținut și l-a votat în 2004. N-am observat ca domnul Paler să fi agreat, în schimb, vreun politician al zilei de azi.

Octavian Paler este fondator al Grupului de Dialog Social. Și totuși, numele său nu a apărut pe apelurile din ultima vreme ale autointitulaților „reprezentanți ai societății civile" în care este susținut fără discernământ și patetic până la jenant Băsescu ca Mesia. Înțelegând adânc sensul devizei comuniste „Cine nu e cu noi e împotriva noastră", domnul Paler a respins și parafraza ei, după care am înțeles că se conduc „intelighenții" gata de adulație: „Cine e cu noi n-are importanță împotriva cui este".

Mă uit la noile jocuri mitocane de sumă nulă de pe ecranele și străzile patriei la care lui Octavian Paler îi era tot mai greu să se uite.

La acel *kto kavo,* „care pe care", teoretizat de asasinul politic V.I. Lenin: coaliția anti vrea să-l împiedice prin orice mijloace pe Băsescu să revină la Cotroceni, Băsescu îndeamnă, pentru toamna lui 2008, la aruncarea peste balustradă a celor 322. Ceva lipsește: vocea intensă, profund serioasă, încăpățânată a celui care în loc de ură punea cultură. Și le va lipsi tuturor: până și cei care i-au fost dușmani vor înțelege că fără Octavian Paler sunt mai împuținați și mai chinuiți în fața răului și urâtului din ei înșiși.

Bibloteca Babardel

— Dominginer, am și eu o biblotecă...

Ar trebui să-l aveți în fața ochilor pe nea Ediță Babardel Haicuminelahotel, ca să înțelegeți cosmosul pe care mi l-a deschis în minte propoziția aceasta, rostită pe un ton atât de umil, încât însemna în mod precis dispreț și amenințare.

— Aveți o bibliotecă, domnu' Ediță? Adică aveți niște cărți? Le și citiți, le-ați citit?

Nea Ediță își trage cu zgomot profund mucii înlăuntrul său și pe urmă proiectează o flegmă bogată, de un alb impecabil, în praful de lângă roata stației.

— Dominginer, mie să nu-mi mai zici *domnu' Ediță,* că eu nu sunt domnu' Ediță cu matale, să-mi zici *Babardel. Bă Babardel,* cum s-aude.

Cu porecla asta venise din Libia. Îi speriase până și pe trupeții lui Ghaddafi. La bază era șofer pe *truck*-ul Rompetrolului, dar avea și multe alte calificări: valutist, pește, benzinar, bișnițar de orice. Condamnat pentru viol și tentativă de omor. Pe unul, un marinar galez afumat, chiar îl omorâse în bătaie într-o bombă din Alger, dar n-au avut ce să-i facă pentru că ăla dăduse primul, din senin, în văzul tuturor, îi trântise o halbă de metal în țeastă lui Babardel. Mai bine lovea un rinocer cu glastra-n cap. Arabii îl porecliseră în limba lor într-un fel, Bab el Mandeb, sau cum i-or fi zis, pe care petroliștii noștri așa îl românizaseră: Babardel.

— Nea Ediță, eu nu pot să vă zic matale *Babardel,* că sunteți mai mare ca mine și nu pot. Mai bine vă zic *nea Ediță,* dacă vă supără *domnu'.*

De fapt, altceva îl supăra și nu știam ce. Cum nu prea știam să mă port cu nimeni din echipa de bretelari, mai toți din Videle și de primprejur. În loc să înfigă geofonii în pământ, aruncau pur și simplu cablurile pe câmp și își aprindeau țigara.

Dinamita, de multe ori îngropată din lene mult mai puțin adânc decât cerea fișa de lucru, exploda ca-n filme, mai crăpa câte-o casă din marginea satului și îi dădea omului televizorul jos de pe masă, solul vibra conștiincios, iar cuiele geofonilor dați cu cracii în sus în Câmpia Română înregistrau radiația de fond a

Universului. N-o să credeți, dar „datele” culese în felul ăsta erau pe urmă supuse în centrul de calcul prelucrărilor statistice avansate, filtrări, medieri, croscorelări, și ieșeau niște grafice mai frumoase decât mortul scos de la îmbălsămat.

La început am încercat să-i sperii cu tăiatul din salariu. Puțin le păsa, și așa câștigau te miri ce și mai nimic, cei mai mulți dintre ei, fie țigani, fie români, erau hoți cu înaltă calificare, cunoscuți și respectați în tot pampasul Videlor, la stațiile seismice se angajau ca să fie undeva în câmpul muncii. Pe urmă am zbierat că-i dau afară. „Așa să faci, dominginer!”, rânjeau unii la mine de sub albul sclipitor al ochilor, căci știau foarte bine că n-aveam de unde să angajez alții.

În ziua în care am atins miezul calm al disperării i-am adunat pe toți la cârciumă, la „Beregata”, unde avea mereu bere proaspătă și se mai tăia și câte o beregată. Am comandat un rând de halbe la toată lumea, pe urmă încă unul și am început să cuvântez sobru și dedicat ca un popă catolic în pădurile Africii: „Domnilor, explozia încărcăturilor de dinamită creează unde de șoc care se propagă pe suprafața solului și în adâncul lui. Străbătând straturile geologice, vibrațiile întâlnesc impedanțe acustice diferite, în funcție de rocă – argilă, calcare, nisipuri, bazalt. Undele reflectate trebuie traduse în semnal electric de geofonii noștri și transmise în stație. Cu înregistrările acestea se face o imagine a subsolului, într-un loc de pe pământul Patriei – de pildă, aici, la Videle –, și se estimează pe baze științifice ce șanse sunt să fie petrol. Pe urmă se înfige sau nu sonda și e mai ușor să înfigi un cui decât o sondă. Iată de ce vă rog, cu cerul și pământul, dacă tot vă duceți până unde vă trimit, mai faceți o mișcare, scurtă, nu e obositoare, și înfigeți cuiele geofonilor, nu-i mai aruncați pe câmp”. Au tăcut un timp. Pe urmă unul a zis: „Hai, dominginer, crezi că, dacă înfigem noi ceosofonu’, să umple țara dă țiței? L-a luat pă tot nemții și americanii, și rușii, și ăia de la București să fac că muncesc în branșa asta, ca și noi, iau și ei lefuri, lefuri adevărate, nu ca ale noastre. Eu zic mai bine un cântec vesel să cântăm. Zi-i, mă, *A zburat puiul cu aia”.*

Așa s-a dus dracului tentativa mea de a-mi crea cât de cât o autoritate. Și acum avea ce-avea cu mine însuși

tartorul lor, nea Ediță Babardel Haicuminelahotel, cel care îi strunea pe toți dintr-o privire.

— Dominginer, cum v-am spus, io am o biblotecă. Da' nu e cu cărți, e cu bilete. Când merg cu itebeu' la București, le cer la oameni când coborâm biletele care le-a compostat. Am ca la trei sute cu găuri în fel și chip, le țin în buzunar într-un elastic. Cum vine controloru', trag biletu' care trebuie din elastic. Așa îi zice în București la asta, biblotecă.

Mă stăpânesc cu greu să nu râd, după ce am răsuflat ușurat. Da' de ce oi fi răsuflat ușurat totuși? Ce era să mi se întâmple? Ce mare amenințare mă păscuse? Dacă apuci să-ți pui întrebarea asta, răspunsul vine repede și nu e prea plăcut. Când toți gușterii ăștia mai șmecheri și mai tari decât mine mă luau în bășcălie sau se făceau că mă ascultă și eu n-aveam ce să le fac, păstram în dosul minții replica tăcută și liniștitoare că eu sunt un intelectual, care a citit o grămadă de cărți, în vreme ce ei sunt niște hominizi de Bărăgan, un trib, o populație de pradă care-și caută hrana și se înmulțește ca acum douăzeci de mii de ani.

Asta mă ajuta să îndur multe. Și acum Babardel zisese că are și el o biblotecă. Nici lipsa *i*-ului nu-mi putuse opri fiorul de neliniște: animalul ăsta citește cărți, ca și mine? Doarme cu ele la cap, ca și mine? Mai mult, le pune în raft și se uită fascinat la cotoare, ca și mine? Poate că volumele lui Babardel au între filele complet albe bancnote de 100 de dolari, poate sunt teancuri de poze porno legate și copertate, că, altfel, eu ce mai sunt?

— Dominginer, ce m-am gândit io, io am multe bilete în biblotecă și până acu' nu mi-a lipsit nici unu', dar nu știu dacă le am pe toate. Câte ar fi să fie toate, cu toate felurile dă găuri?

Nevoia de generalizare. Catholita lui Noica. Ediță Babardel nu se mulțumește cu eficiența practicii, a empiricului, simte în mod gratuit și metafizic nevoia unui cadru teoretic riguros în care să-și așeze biblotecă. Problema i se pare insurmontabilă, nu e convins că aș putea s-o rezolv, mai degrabă ar vrea să mă umilească încă o dată. Bine că sunt inginer, și nu filosof.

— Păi, nea Ediță, dă un bilet încoace. Avem deci un pătrat format din nouă pătrățele mici, numerotate de la 1

la 9. Avem cazuri de bilete găurite într-un pătrățel, în două, în trei, până la nouă, adică găurite toate.

— Toate nouă? Păi, nu arată cam varză biletu' așa, dominginer? O fi un compostor să dea nouă găuri?

Babardel nu mai e nici Gauss, nici Euler, a spus un lucru de bun-simț, dar uneori bunul-simț e moartea marilor descoperiri abstracte.

— Poate că nu e, nea Ediță, dar matale m-ai întrebat câte ar fi să fie, nu câte sunt, așa că punem căzu' să fie și nouă găuri. Ei, dacă le-adunăm pe toate. Știi câte ies? Fix cinci sute unsprezece bilete.

Puteam să-i zic și cinșpe mii patru sute, m-ar fi privit la fel de neîncrezător.

— Păi, de, io știu, dominginer, atâtea o fi? N-ar fi multe să mai pun, că am trei sute și ceva, da' atâtea o fi toate?

Camionagiul lui Descartes are dubii. Îmi vine să-l întreb, rânjind, câte clase are. Sau să-i spun scurt: m-ai întrebat, ți-am răspuns, sănătate, bucurie.

— Arătați-mi și mie cum ați făcut socoteala, eu n-am prea făcut școală, da' cred c-o să pricep...

Nu mai e nici agresiv... nici disprețuitor... Ba chiar are o undă de tristețe în voce, nea Ediță... Iau o foaie mare de hârtie milimetrică pentru seismograme și o întorc pe fața albă.

— Uite, nea Ediță, să zicem că ai un bou, o capră și o oaie. Cum poți să le împerechezi între ele câte două? Boul cu capra, boul cu oaia, capra cu oaia și... mai ce? Mai e vreo combinație? Nu, deci sunt trei. Va să zică, între trei lucruri luate câte două sunt posibile trei combinări. Ia să vedem acuma între patru luate câte două...

Desfac băbește combinările în șiruri lungi pe foaia mare și albă. Când trecem de jumătatea șirului, adică la C9/5, îi spun că nu e nevoie să calculăm mai departe pentru că C9/5 = C9/4, ca de altfel toate combinările complementare, prin urmare, câte bilete sunt cu șapte găuri, tot atâtea sunt și cu două găuri, câte cu șase găuri, tot atâtea cu trei găuri... Nea Ediță a făcut ochii mari și scoate un icnet scurt.

— Înțeleg. Înțeleg, dominginer. Chiar înțeleg...

Se uită dus la foaia de hârtie, are privirea umedă și strălucitoare de parcă ar fi băut o juma' de votcă. În

clipa asta mi-e tare drag de el. Ce simte acum nea Ediță trebuie să fi simțit Newton uitându-se la măr, Mendeleev contemplând primele tușe ale tabloului elementelor, Planck în fața cuantei, Rafael în fața unui tablou al lui Leonardo... N-ar fi crezut că există ceva mai tare decât pumnul, banii și caii-putere... Sau, poate, asta doar sper eu cu disperare că simte nea Ediță, fiindcă nu știu exact de ce sunt pe lumea asta.

Așa s-au întors geofonii cu vârful în pământ în pampasul Videlor, după ce nea Ediță Babardel i-a adunat pe toți gușterii și le-a zis că ăluia care-mi mai iese din cuvânt îi rupe capul.

Dracul și Prostănacul

„Te faci frate cu dracu' până treci puntea!" Zicala asta românească stârnise în anii '40 interesul președintelui Franklin Delano Roosevelt, care o cita admirativ. Putea s-o facă având relaxarea liderului unei țări care n-a cunoscut niciodată național-comunismul ajuns la guvernare. Când însă ea era invocată de președintele Iliescu, prin 1995, pentru a justifica legătura PDSR-PRM, nu făcea decât să confirme diagnosticul hematologic pus de C.V. Tudor: „Noi și PDSR avem aceeași grupă de sânge!".

PRM este strămoșul-gorilă ținut în pivniță al PSD. Când ies cu el la scenă deschisă, fețele pesediștilor capătă trăsături simiești. Mircea Geoană a fost ales șef al PSD în 2005 pentru a construi o nouă identitate unui partid strivit între luxul lacom al lui Năstase și înțepeneala comunistoidă a tovarășului Iliescu. Pentru asta era nevoie de o politică pe termen lung, puternic individualizată și încăpățânată, care, mai mult decât să atragă, să creeze un autentic electorat de stângă europeană în România. Nu era o cale ușoară, ea putea să treacă și prin groapa de 10% pentru PSD, dar până la urmă și-ar fi arătat roadele. Lipsit el însuși de viziune și consistență interioară, mimetic ca o fâșie de ceață, dl Geoană a ales să dea identitate PSD prin compromisuri în serie: mai întâi a căzut la înțelegere cu Ion Iliescu pentru a-și asigura șefia partidului. Apoi, el și Marian Vanghelie și-au supt sângele cu lapte. Susține la guvernare PNL, un partid de dreapta. Și acum Geoană se pregătește să apară împreună cu C.V. Tudor, umăr la umăr, cu brațul avântat, ca grupul statuar emblemă a studiourilor Mosfilm, într-un megamiting comun anti-Băsescu. Justificarea pentru această ultimă cuplare: Iliescu l-a făcut „prostănac" pentru că a îndepărtat voturile peremiștilor în campania 2004. Dacă ar fi fost un om politic cu vână, dl Geoană își transforma porecla în renume, declarându-se Prostănac cu principii. Așa, ce să înțeleagă tânărul pesedist de la care se așteaptă să ducă mâine greul partidului?

Ce set de valori fundamentale îi propune dl Geoană alăturându-și tabloul ridicat în băț de cele ale lui Iliescu,

Vanghelie, Tăriceanu și C.V. Tudor?

Cui se face frate cu dracul, până să treacă puntea, îi cresc coadă, coarne și copite. Mircea Geoană face aceeași greșeală ca în 2004 la alegerile pentru Primăria Capitalei, unde nu era cazul să se schimonosească urmărind victoria imposibilă asupra lui Băsescu, ci să-și contureze o personalitate politică apăsată și consecventă. Uluitoare justificare oferă deputatul PSD Adrian Severin încuscririi PSD-PRM: partidul lui C.V. Tudor ar fi mai puțin extremist decât PNG-ul lui Becali – adică: vă rog, ne înhăităm cu Behemoth, nu cu Scaraoțchi, ce mama dracului!

Încuscrire nici măcar productivă pe moment, deoarece Traian Băsescu are șanse mari să iasă câștigător din referendum, iar PSD să iasă pe ușa din dos ca o corcitură fără viitor.

Aici suntem la porțile Orientului, unde nimic nu e luat în serios. Ce înțelegem de aici? Că proximitatea Orientului e cea care induce neseriozitatea. Or, aceasta este o prostie. România nu e la porțile Orientului. E la mii de mile distanță de el. Esența Orientului e contemplația. Stopul existențial. Intrarea în contact cu Divinitatea sau Cosmosul prin rugăciune, meditație sau sinucidere. Vedem pe undeva, prin România sau pe lângă ea, oameni care se prosternează Dumnezeului lor de cinci ori pe zi oriunde s-ar afla? Vedem yoghini, călugări tibetani, maeștrii zen cufundați în meditație sau pur și simplu privind cerul, copacii, oamenii, apa ca pe cer, oameni, copaci și apă? Teroriștii sinucigași islamiști sunt niște demenți, niște monștri, sunt ce vreți Dumneavoastră, dar e considerabil de greu să afirmi despre ei că iau lucrurile à la légère. *Ia încercați să stopați un om-abțibild carpato-danubiano-pontic care tot timpul se duce undeva, vine de undeva, rezolvă ceva, organizează, strică, zice ceva, să-l puneți să stea și să privească măcar cinci minute apa Argeșului, într-o după-amiază cu soare sticlos de ianuarie, ca asta. O să se zbată ca și cum l-ar lega cineva. Omul-abțibild nu se poate opri din agitația lui continuă pentru că atunci există pericolul să-i iasă lăuntrul la suprafață, ca un înecat de trei zile. Și asta îl sperie de moarte. Forma maximă a contactului cu sine pe plaiul valah este lihtisul, indolența puhavă și lipsită de orice metafizică a principelui din* Săptămâna nebunilor.

Patul & Coșciugul

Cu 37 de ani în urmă, un procuror și niște milițieni organizau pe o terasă de cârciumă singuratică reconstituirea unei bătăi între doi inși. Sub ochiul lui Lucian Pintilie, uriașul actor George Constantin, împreună cu George Mihăiță, Vladimir Găitan și Ernest Maftei reconstituiau în *Reconstituirea,* pornind de la o halbă în cap, întreg scheletul monstruos al răului kicios pe care se sprijineau autoritățile din România comunistă. Filmul, interzis în scurtă vreme, lăsase în urmă legenda urbană a „milițienilor de care râzi cu lacrimi când îi vezi cât sunt de tâmpiți".

Acum, mari mase de români urmăresc cu sufletul la gură reconstituirea la televizor a aruncării elevului de liceu Bogdan Costache de la etajul nouă. Simulanți care fac plonjoane pe cartoane, calcule balistice entuziaste, adventiști, clarvăzătoare, nevoia imperioasă de pernă de aer și cascador, totul sub lozinca implicită „ea l-a omorât, cățeaua dracului" sau „ea și cu bărba-su".

De zile în șir, un bâlci mediatic de proporții se desfășoară în jurul cadavrului zdrobit al lui Bogdan, prezentat de nenumărate ori în prim-plan și plan-detaliu la televiziunea Morga & Cearceaful. O problemă gravă de etică – „dreptul" unei femei adulte, căsătorită și pe deasupra cadru didactic de a avea relații sexuale cu un elev – și un fenomen psihosocial cât se poate de îngrijorător – precocitatea sexuală și tulburările afective ale tinerei generații – sunt transformate într-o exhibiție de morbid și trivialitate. Nu așa-zisa discuție despre moralitate și școală face rating, ci șansa privirii aruncate în patul sau în coșciugul celuilalt. Cazul Bogdan – Corina Vasile e perfect echivalent cu „Crima din Primăverii", împușcarea altui Bogdan de către soțul Romaniței Iovan. Pe de altă parte, sinuciderea tinerei rrome Grancsa Szoma, pentru că nu era lăsată să se ducă la școală, nu face nici pe departe aceeași audiență – lipsește sexul din meniul simbolic.

Auzi lucruri încremenitoare, cum că, dacă dragostea-i mare, pot să se culce profesori cu elevi într-o dezinhibare, distinsa dnă profesoară mai întâi minte cu nerușinare, apoi nu e sancționată de colegii ei de

cancelarie, trebuie să facă vorbire despre caz însuși primul-ministru ca să ne amintim că mai există reguli respectate până și într-un trib din pădurile virgine.

Cei care privesc azi acest festival al grotesculului nu râd, ca spectatorii *Reconstituirii* lui Pintilie, și nici nu folosesc avantajul pe care-l au față de aceia, schimbând canalul. La 17 ani de la Revoluție, kiciul rău nu mai e pe ecran, acolo, „la ei" – a coborât devastator ca o molimă printre cetățenii (tele)spectatori ai României libere. În absența opresorilor comuniști tâmpiți și neamuri proaste, ne rămâne decât să râdem amar de noi înșine.

Anticomunismul fără față umană

Am crescut cu Vasile Roaită atârnat ca un viteaz de sirena lui. Cu Filimon Sârbu, cu Olga Bancic, cu Constantin David – cine mai știe astăzi numele acestor „eroi ai luptei antifasciste și antiimperialiste" despre care apoi am aflat că erau agenți sovietici sau au fost trecuți pur și simplu în uitare și înlocuiți cu tânărul Nicolae Ceaușescu? Partidul Comunist Român, așa cum era înfățișat în manualele copilăriei mele, părea, la 23 august 1944, mai mare chiar decât poporul român – am crezut că nu aud bine când mi s-a spus prima dată că număra pe atunci nici o mie de membri.

Acum, când am împlinit o jumătate de veac, mi-e dat să asist din nou la livrarea unor mituri, dar cu semn schimbat, pentru copiii și tinerii de azi. După 17 ani, Piața Universității, nu cea din 21 decembrie '89, ci aceea din primăvara lui '90, culminând cu 13-15 iunie, s-a transformat într-un soi de Tien an Men a României, cu „ilegaliștii" și activiștii ei, gata să sfârtece pe oricine nu e de aceeași părere. Adevărul istoric, logica elementară, bunul-simț sunt azvârlite cât colo în cunoscutul stil al anticomunismului fără față umană. De pildă: Ion Iliescu e prezentat ca un soi de Dracula care dorea să sugă cu orice preț sângele revoluționar al ultimilor membri ai Pieței. O observație simplă: în ciuda sau poate datorită Pieței Universității, care ajunsese să strângă și 40000 de oameni pe seară, Iliescu tocmai câștigase alegerile libere din 20 mai cu un procent teribil de 80% și nu putea avea nici cel mai mic interes să iasă ce-a ieșit prin venirea minerilor. Că i-a fost teamă, că s-a pierdut cu firea în mod inadmisibil pentru un președinte, aruncând o masă de civili împotriva alteia, că i-a ieșit atunci pe piele eczema verde a obsesiilor lui de vechi comunist față de mișcarea legionară – da, sunt acuzații perfect întemeiate, dar era absurd, politic vorbind, nu uman, să-și dorească agresiunile sălbatice. Cum și „martirii" din 13 iunie nu erau decât un mic deșeu urât mirositor a ceea ce fusese Piața.

Mai știe cineva cum a început fenomenul Piața Universității? O echipă de agitatori ai PNȚCD a ocupat carosabilul pe la jumătatea lui aprilie '90. Foarte

probabil aceiași care pătrunseseră în 28 ianuarie, în forță, rupând cordoanele de jandarmi sub ochii mei, în Palatul Victoria, pentru a pune mâna pe putere – liberalii au cotit-o atunci în ultimul moment. Firește că în Piață erau destui oameni sătui de comunism la modul dezinteresat, dar ei au fost împinși în față de propagandiști cu sarcini precise în bătălia politică din preajma alegerilor – ca să nu mai vorbesc de foștii securiști care mișunau peste tot, fluturând cu entuziasm mănunchiul de chei și strigând „Jos Comunismul!”.

Ce să vă mai spun? Că, după ce, în fine, autoritățile au acceptat să stea de vorbă cu niște delegați „ai Pieței”, aceștia, între care mi-l amintesc pe Stelian Tănase, au declarat că nu știu exact ce vor? Că sute de bucureșteni au aplaudat la scenă deschisă venirea minerilor și dezlănțuirile lor de violență subumane? Că subsemnatul am suportat după aceea ani de zile, ca ziarist la *Adevărul,* întrebarea: „Cum a fost cu banii falși de la PNL și cu drogurile și armele de la PNȚCD sau invers?”, deși nu participasem prin nici un rând scris sau rostit la manipularea hidoasă din *Adevărul*?

Nu știu dacă mai are vreun rost. Tot textul acesta l-am scris luptând cu sentimentul inutilității. În era informației, a comunicațiilor rapide și exhaustive, cantitatea de adevăr din România pare să scadă invers proporțional cu numărul de biți. Noile tehnologii sunt utilizate mai degrabă pentru a amplifica și a propaga minciuna. Computerul, această întruchipare a maximei raționalități umane, este folosit ca ghioagă. În fiecare zi au loc pe net mineriade...

De ce ziaristul nu e intelectual

Vulgaritatea și mitocănia presei românești au ajuns de nesuportat. Gabriel Liiceanu are tot dreptul să fie indignat. „Să mă pună să explic de ce am ajuns acolo cu un mijloc de transport, și nu cu altul, dacă lucrul ăsta se petrecea pe bani publici sau nepublici. Dacă vreți să cobor la acest nivel...” Adică la cele câteva biete mii de metri la care zboară un avion pentru intelectuali plătit de popor prin voia președintelui său, în vreme ce se știe că un filosof ca dl Liiceanu se deplasează de regulă gratuit prin stratosferă, cu un dirijabil tras de îngerii care-l deservesc și pe dl Pleșu. Ceea ce ignarilor din presă li se va fi părut o replică de un tupeu buimăcitor în gura unui moralist de talia dlui Liiceanu. „Nu pot fi întrebat de ce merg pe bani publici, pentru că nu eu trebuie să verific condițiile călătoriei, pentru că eu sunt invitat!” – este de fapt o splendidă ilustrare a neoagnosticismului care-l frământă pe filosoful Liiceanu de când a recitit stihurile lui Omar Hayssam – „Eu nu-ntrebat, cu ce plecat/ Ei invitat călătoream/ Și eu cărat”.

De ce era nevoie de un avion cu 99 de locuri ca să fie transportați câțiva inși? A pune o astfel de întrebare arată încă o dată, dacă mai era nevoie, de ce un ziarist nu poate fi în veci un intelectual. Ziaristul e în stare să-și scrie articolul pe genunchi, într-un ambuteiaj, într-o sală de așteptare plină ochi, într-o cârciumă aglomerată. De aceea, el nu înțelege că, pentru a gândi, intelectualul de largă respirație are nevoie de spațiu, noosfera cu centrul în capul lui trebuie să intre în expansiune liberă, fără a întâlni tărtăcuțele perturbatoare ale mocofanilor.

Cât privește urgența parcurgerii celor 300 km până la mare pe calea aerului, numai tâmpit sau răuvoitor să fii ca să nu înțelegi că, așa cum a explicat dl Liiceanu, președintele „avea dreptul să audă cum stau lucrurile în literatura României, în arta plastică”. Izgonit cu cruzime din cenacluri, ținut pe la ușile bibliotecilor, fiindu-i interzis accesul în teatre sau la vernisaje, dl Băsescu a putut, în fine, în cadrul acestei întâlniri cvasiconspirative să primească niște note informative în legătură cu situația din literatură și artă, unde, cum memorabil observa d-sa, „trebuie spuse lucruri simple, pe înțelesul

tuturor”. Ca să nu mai vorbim de Legea lustrației; e musai și pentru ea o expertiză intelectuală turbo, fiindcă, după ce s-a copt 17 ani la foc mic, acum arde cetățenii mai rău ca seceta.

Cum spuneam, așa nu se mai poate. Cred că plec din gazetărie, îmi pun în CV că am avut și eu câteva întâlniri „de lucru” ca invitat al dlui președinte Băsescu și mă înscriu la intelectuali.

Crescătorii de dragorii din România

Harry Potter nu este un fenomen românesc. Un băiat numit Olaru, adică Potter pe românește, nu știu cum ar putea face carieră internațională, tot așa cum, pe vremea când mă ocupam cu SF-ul, un text care începea cu cosmodromul Slobozia stârnea râsete, oricât de tragică ar fi fost acțiunea (deși, de când cu Palme d'Or-ul lui Cristian Mungiu, parcă nu mai e de neimaginat un brand cultural românesc mondializat). Pottermania corespunde unei nevoi de irațional, de inexplicabil, de magie prezentă paradoxal în societățile postindustriale. Într-o lume pe care noile tehnologii o fac tot mai standardizată, mai predictibilă, mai algoritmică, o lume a meniurilor electronice și a manualelor de utilizare, în care apeși de un milion de ori pe o tastă și se întâmplă de un milion de ori același lucru, nesmintit, oamenii ajung să adore vrăjitorii, zânele, balaurii, moroii, spiridușii, gogomârlele în lumina rece a cristalelor lichide și plasmei. Accesul la informație pe care îl au din fragedă pruncie copiii și adolescenții zilei de azi ar trebui să-i facă mai sceptici cu privire la miraculos decât am fost noi. Nu-i așa – ei stabilesc un alt contract de ficțiune, în care mulți se duc să vadă noua serie de efecte speciale din noul Harry Potter, nu să creadă neapărat în Vâjthaț sau lord Voldemort. Dar iubesc lumea lui Potter, deși „la rece", ca pe un joc pe computer, nu ca pe basmele copilăriei spuse de bunicul care stă să moară. Ceea ce nu e rău – e altfel.

Și totuși, Harry Potter ar trebui să aibă o rezonanță specială în România. Cu 20 de ani în urmă, în zisa Românie se făceau cozi la cărți de autori români sau străini despre care se auzea c-ar conține „șopârle" la adresa regimului comunist. Acum, ghilimelele au căzut și se stă la coadă la vasilisc, reptiloiul fabulos, trăitor în catacombe, care vrea să-i facă de petrecanie lui Harry Olaru sau, mai degrabă, Harry Flecarul, întrucât *Potter* mai înseamnă și „a flecări".

Atunci, se făcea coadă pentru o bucată de realitate crudă a vieții noastre sub dictatură, căutată cu lumânarea prin pușcăria ficțiunii ceaușiste. Astăzi, se caută cu disperare ficțiunea fantasmatică cea mai îndepărtată de

realitatea pe care nu se mai străduiește nimeni s-o ascundă.

La noi, magia nu numai că e iubită fierbinte, ci se și crede în ea. Unii o venerează și nu sunt adolescenți, ci oameni în toată firea. În România se admiră rezultatele, metodele prin care au fost obținute interesează prea puțin. Noi nu strivim corola de minuni a lumii. Dacă un puternic al zilei zice că tot bănetul i-a venit de la Dumnezeu, că el e om bun, mulți români, mai mulți decât fanii lui Harry Potter, se apucă entuziaști să-l creadă. Dacă altul își face rost de o vilă pe banii statului, e considerat un magician locativ, nu un hoț ordinar. Cine câștigă alegerile mințind cu tupeu în fața unei țări întregi e un vrăjitor de voturi. Dacă ți-a ieșit un truc, cu sau fără baghetă, ești băiat deștept, dacă te mărginești să respecți legile și să citești pur și simplu instrucțiunile, atunci nu ești Voldemort, dar ești un bou. Iar dacă argumentul tău suprem ca să dovedești că ai dreptate e că ești cel care este, atunci decanul vrăjitor Dumbledore e mic copil pe lângă tine – aceasta e adevărata magie.

Nu degeaba mama lui Potter, J.K. Rowling, a scris despre fratele mai mare al lui Ron Roșcatul că e crescător de dragoni din România.

Romega și Chiorondel

Semitolănit pe scaunul care-l cuprinde greu, Românul Mega se uită melancolic după chelnerul ce poartă ditamai farfuria sub o cupolă argintie cu grația unui balerin clasic rus. De fiecare dată când hemisfera proteguitoare este îndepărtată, Romega soarbe din ochi boțul de materie organică incertă așezat stingher în mijlocul imensei farfurii și strâmbă din nas.

— Bă, Chiorondel, s-a prostit lumea prin cârciumile astea, cică de lux, cară ditamai capacu' de zici că-i dedesubt cel puțin un somn întreg făcut saramură sau un curcan la cuptor și, când colo, e câte-un răhățiș cu ierburi în aspic.

Chiorondel simte nevoia să-l contrazică vag și respectuos.

— Poate sunt mai sănătoase, mai naturale, maestre...

— Sunt pă dracu'. N-ai de unde să dai friptane la toată lumea. Asta au înțeles-o și comuniștii, și capitaliștii. Comuniștii îți băgau pe gât salamu' cu soia, capitaliștii te conving că numai dacă mănânci soia sau alte chestii de-astea vegetale, naturiste poți să fii sănătos și fericit. Ia zi, n-ai vrea acum un ciolan sănătos cu fasole?

Chiorondel schițează o grimasă. Zice că suferă cu stomacul, cu fierea, cu mațele, că toate măruntaiele din el țipă la gândul ciolanului cu fasole. Și pe urmă e și cald, teribil de cald.

— Maestre, nu pot... O să iau niște legume la grătar...

Nu era adevărat, ar fi halit și-un porc întreg. Deținea însă o informație importantă cu privire la Românul Mega: dacă stă la masă cu un mâncău gras și fericit, se întristează, îi piere pofta, scormonește iritat prin farfurie. Dacă însă comeseanul e slăbănog, are ten de om bolnav și abia ciugulește, maestrul emerit Romega îmbobocește și mănâncă cu o poftă inegalabilă. Chiorondel era slab.

— Bre, Peștiță, ascultă ce-ți spun, românul trebuie să mănânce românește. Altfel, ne ducem dracului. Mănânci nește mici zdraveni, un cotlet în sânge, o

sarma, un bulz ciobănesc și pe urmă faci românași sănătoși. Cu mecuri, cu crecuri, cu snecuri, cu pițe de-astea faci nește aschilopați, și mai mult fete. Domne, eu îmi iau un ciolan cu fasole.

Sfidând prețurile, deloc interesate de ce-i pe mese, două muște dansează în *dogfight* deasupra cheliei lui Romega. Un grup compact care trece pe lângă masă, format dintr-un senator, un secretar de stat și doi șmecheri independenți, îl salută respectuos. Romega se umflă în gușă, i se luminează ochișorii, simte că trăiește. Peștiță Chiorondel decide rapid că ăsta e momentul.

— Maestre, poate nu mă uitați și pe mine cu licența aia. Ajutați un om cinstit să nu fie mâncat de hoții ăștia. Că nu mai ai loc de hoți și de șmecheri în țara asta care vrea să le ia ei pă toate...

Romega dă din cap cu înțelegere. Gioni Popescu Band atacă un vals care bruiază mult prea puțin microfoanele plantate pe sub mese. E cald, s-o fi defectat aerul condiționat. Vin legumele și ciolanul cu fasole. Un ciolan superb, brun-roșcat, aburind prăbușit în fasole. Lui Chiorondel îi plouă în gură, dar înfige furculița cu simț de răspundere în zarzavaturile lui.

— Ia uite ce frumusețe...

Maestrul emerit Romega se uită pierdut la ciolan.

— Am văzut mai mult de jumate din lumea asta, Peștiță, și ascultă-mă ce-ți spun, așa ceva nu găsești nicăieri. Nici la Hanoi, nici la Paris. De-aia vin ăștia peste noi, ca să ne ia porcu' nostru adevărat și să ne bage porci ca la ei, îndopați cu chimicale și omorâți cu injecția.

Maestrul emerit vrea să-și taie o bucățică. Bodyguardul cu coadă căruntă de la masa alăturată vine și îi șoptește ceva la ureche. Romega încremenește cu furculița și cuțitul în aer. Le pune jos și privește intens ciolanul, sorbindu-l cu nările. Nădușește din greu.

— Ce dracu' e așa cald, domne? Nu mai merge aeru'?

Cu scuzele infinite ale șefului de sală, aerul condiționat chiar s-a defectat. O să se repare într-un sfert de oră. Romega întoarce capul de la ciolan și scoate un geamăt răgușit, ca o mamă care-și smulge pruncul de la piept:

— Ia-l!

Chelnerul, înarmat cu două furculițe mari, ridică ciolanul și-l transportă pe altă farfurie. Parcă arată și mai bine de unul singur, fără fasole împrejur. Romega concediază chelnerul. Aproape că l-ar da dracului și pe Chiorondel, care molfăie un dovlecel, încercând să nu privească ciolanul. Maestrul emerit fixează atent, parcă pune nada la caras, o bucățică de pâine în furculiță. Întinge cu delicatețe în fasole, de mai multe ori, încercând să absoarbă cât mai mult din neasemuita mireasmă lăsată în urmă de trupul ciolanului dus. Când o bagă în gură, geme din nou, acum ca un cerb în rut. Ochii mai întâi îi închide, apoi îi deschide și îi ațintește asupra ciolanului în timp ce mestecă. Încă un dumicat, încă un geamăt din casa sufletului. Chiorondel a renunțat să mai chinuie legumele, privește fără să sufle.

Când fasolea e pe sfârșite, bodyguardul se apropie din nou și îi întinde precaut celularul maestrului:

— E doamna...

Romega aruncă ciolanului o ultimă privire, satisfăcută și vag scârbită, face semn chelnerului să debaraseze, înșfacă telefonul și mârâie în joasă frecvență.

— Da... Da... Nu... Nu, femeie, n-am mâncat fir de carne, fi-mi-ar capu' al dracului, dă-l în morții mă-sii de colesterol, știu, domne, știu, las' că să bate cu guta...

Închide, îi dă telefonul bodyguardului, se tamponează cu șervetul pe frunte și pe obraji și zice gânditor, fără să-l privească pe Chiorondel:

— Gută, gută, gutu-i neamu' mă-sii...

După încă 20 de minute, șeful de sală a făcut rost de un prelungitor și le-a adus personal un ventilator la masă.

Aș grupa toate emisiunile de televiziune care plac femeii și bărbatului-abțibild sub titlul „Masturbație sentimentală cu mănușă de spălat vase".

La film

Când văd un film pe DVD noaptea, în singurătatea bârlogului meu, nu se cheamă că mă duc la film. Și dacă aș avea home cinema cât peretele, nu un televizor obișnuit, și dacă mai sunt cu două-trei persoane, ceea ce se întâmplă foarte rar, tot n-am fost la film.

Acum un mileniu, la film era pentru mine cinema Gloria din Balta Albă. În seara de 21 Decembrie 1989, în Piața Universității, când mă alăturam cu o bucurie pură până la oligofrenie strigătului „Jos Ceaușescu!", am simțit că mai trăisem așa ceva – în cinemaul de cartier construit în anii puterii populare și ai copilăriei mele. Acolo vedeam filmele cu Winnetou, indianul cel curajos, frumos și drept jucat de francuzul Pierre Brice. Mai vedeam și alte filme, dar cele cu Winnetou și Old Shatterhand au ocupat, cu trecerea timpului, acel spațiu al memoriei mele. În fiecare film din trilogia Winnetou, spre sfârșit, exista un moment extraordinar, când îmi dădeau lacrimile. Albii criminali împreună cu pieile-roșii dezorientate politic cu ajutorul apei de foc erau pe cale să-și facă lucrarea ticăloasă. Old Shatterhand (am fost uluit să-l văd pe Lex Barker în rolul citadinului bețiv din *La dolce vita*) era legat la stâlp și i se înfigeau tomahawkuri pe lângă țeastă. Fata albă, prizonieră și ea, se zbătea. Sala se umplea de aerul răului și al revoltei. Și atunci, tăietură de montaj, dintr-odată apașii cei buni rupeau panoramic preria în copitele cailor, veneau în ajutor cât era de lat ecranul cinemaului Gloria, în frunte cu Winnetou și șeful cel bătrân gătit cu toate penele. Lumea din sală era de toată mâna – țigănuși, șmecheri, băieți mai spălătei veniți cu fata la pupat, pensionari, caftangii cu cazier, funcționari grăsuți cu consoarta și odraslele. Și toată lumea asta izbucnea spontan în aplauze, urale și fluierături. Nu aplaudau calitatea filmului sau jocul actorilor, ca într-o seară la Cannes, aplaudau, fără să-i îndemne nici un secretar de partid, triumful binelui măcar pe pânză.

Așa era lumea, pestriță, și la Revoluție, în noaptea aceea, nu vreo ceată de cavaleri fără teamă și prihană – îi țin bine minte pe puradei și pe punkiști, pe bătrânul care alerga cu pumnul strâns spre baricadă. Dar toată

adunarea striga într-un glas: „Cine-i mic și dă din mână/
Și-are patru la română” și aplauda. Ca la cinema.

Palma de aur și pumnul de carne

Cu câteva luni în urmă, într-un interviu publicat în revista festivalului NEXT, afirmam că oricare dintre tinerii regizori români lansați în ultimii ani poate lua Palme d'Or, între ei și Mungiu. Premiul lui Cristian Mungiu este un lucru extraordinar pentru cinematografia românească și distinsul juriu de la Cannes știe el de ce i l-a dat. Dacă tânărul regizor a avut inteligența să-și construiască filmul cu scopul deliberat de a plăcea juriului de pe Croazetă, bravo lui. Toți cinefilii din România – și mă număr printre ei – au a-i mulțumi pentru clipele unice de bucurie și mândrie.

Dar, înainte de a fi ziarist sau comentator de cinema, la bază am fost și rămân un simplu, dar sufletist spectator de film. Am văzut deci *432* ca spectator plătitor. Am șters dintre mine și ecran aurul și frunzele de palmier. A rămas un sentiment paradoxal: *432* e doar un film per ansamblu bun, cu calități și erori. Dacă nu era Cannes-ul, l-aș fi salutat ca pe un pas înainte în cariera lui Cristian Mungiu și o realizare foarte utilă cinematografiei românești. Așa, *432* primește în cârcă defectul de a nu fi o capodoperă.

Tot filmul se sprijină pe făptura gracilă și dreaptă ca firul cu plumb a Aneimaria Marinca. Premiul de interpretare feminină la Cannes pentru ea n-ar fi mirat pe nimeni. Artistă de mare intuiție și inteligență, capabilă să-și simtă rolul până-n rărunchi, chiar dincolo de scenariu, actriță de film, cu rara capacitate de a comunica stări fără să i se clintească un mușchi, numai din privire și din norii diafani de surâs sau rictus care-i traversează chipul (vezi nonjocul ei antologic în secvența mesei aniversare), Anamaria Marinca încheagă totul în jur. Când lipsește din cadru, filmul se încovoaie, se pleoștește, se taie ca maioneza. Dacă Marinca ar fi lipsit complet, am fi avut un bun film de absolvire a UNATC. Este meritul lui Cristian Mungiu de a o fi distribuit în rolul Otiliei și de a fi colaborat perfect cu ea.

Principalul aliat al Aneimaria este imaginea semnată de Oleg Mutu. În unele momente, ca acela al rătăcirii în noaptea cartierelor ceaușiste, camera e vie și senzitivă ca un câine care o urmărește pe Otilia.

Decorurile Epocii de Aur sunt în general bine reconstruite, uneori cu rafinamente pentru cunoscători, cum ar fi autobuzul cu cilindru de gaz pe acoperiș, invenție „economică” a Elenei Ceaușescu supranumită în bancuri Elena Gay.

Hibele grave ale filmului apar la scenariu și relațiile dintre personaje. Personajul Bebe reacționează cu totul aberant: pentru ce un bărbat bine, uns cu toate alifiile, brutal și lipsit de complexe are nevoie să le oblige pe cele două studente să se culce cu el, fiind gata pentru asta să plătească cu zece ani de pușcărie? Putea găsi așa ceva prin cămine, gratis sau la prețuri foarte avantajoase, nu era cazul să se complice cu întreruperi de sarcină numai pentru atât și mai ales cu un ultrapericulos avort aproape în luna a cincea, la care nu se mai băga nimeni? De ce același Bebe, după ce subliniază în mod repetat că riscă enorm prin faptul că buletinul lui e predat la recepția hotelului, nu își recuperează buletinul când pleacă? Nu își revendică nici cuțitul cu buton pe care i-l ia Otilia din servietă și cu care nu știm ce se mai întâmplă. Cele două fete acceptă practic pe loc să se culce cu respectivul. Personajul Otiliei, demnă, cinstită, curajoasă, nu se potrivește cu un astfel de comportament. Ea ar fi trebuit inițial să-l respingă pe „bou” cu înjurături și poate după aceea, după niște ore de discuții cu „vițica” Găbița, să o facă din spiritul de sacrificiu al prieteniei. De neînțeles, de asemenea, de ce prietenul Otiliei, student, ca și ea, o invită atât de insistent la ziua mamei lui. Acolo e un univers închis, de oameni de o anumită vârstă, între care nici băiatul nu-și găsește locul, de ce ar fi ținut să-și aducă prietena, pentru prima oară în casă, la o astfel de ocazie? O prietenă cu care problema căsătoriei nu s-ar pune decât silit, *in extremis,* dacă ar rămâne accidental însărcinată, cum el însuși o spune. Că veni vorba de părinți, ce sens are anunțul de la începutul filmului că trebuie să vină mintenaș tatăl Găbiței, care rămâne pur și simplu agățat dramaturgic, nu vine și nu mai vorbește nimeni de el?

Toate ochiurile duse din țesătura dramatică a filmului îi diminuează drastic tensiunea, dar nu reușesc să-i dea lovitura de grație. Asta o face pumnul de carne însângerată de pe pardoseala băii, avortonul filmat în plină lumină, cu detalii. Oferindu-ne această imagine

dezgustătoare și inutilă, un kitsch naturalist de doi bani, Cristian Mungiu mă face să bănuiesc că nu știe despre ce vorbește în propriul film. Înțelesesem că *432* nu e o docudramă despre problema avorturilor, din punct de vedere anatomic sau religios, nu e o reconstituire gen „Memorialul durerii" a prigoanei la care erau supuse femeile sub Ceaușescu, nu e un afiș Benetton cu un prunc cu buricul netăiat menit să șocheze, dar că e o poveste despre prietenie, demnitate și sacrificiu. Poate că înțelesesem greșit...

Încă o dată: pumnul de carne pe care ni l-a proptit Cristian Mungiu în ochi nu dă la o parte palma de aur. Consider un gest civic, de bun-simț, ca fiecare român să meargă la cinematograf și să vadă filmul care a adus România în prim-planul mapamondului cinematografic, și nu numai. Dar simt că aș comite o nedreptate dacă n-aș afirma că să-i dea Dumnezeu viață lungă și spectatori mulți lui *432,* dar nu e cu nimic superior *Morții domnului Lăzărescu* de Cristi Puiu, lui *California Dreamin'* al lui Nemescu, *Furiei* și *Hârtiei albastre* ale lui Radu Muntean, *Visului lui Liviu* și lui *A fost sau n-a fost* de Corneliu Porumboiu sau lui *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii* al lui Cătălin Mitulescu.

Artistul Poporului

Ce mamă, ce tată sunt aceia care își lasă din brațe copilul în vârstă de 1 an sau 2, îl dau din mână în mână, cum se dădea mărunțișul de bilet în troleibuz pe vremea lui Ceaușescu până-n fund la taxatoare, ca să-l arate mulțimii, în stil Michael Jackson, popstarul Traian Băsescu? Cum să-ți aduci copilul într-o colcăială politică de sute de oameni, unde oricând poate fi călcat în picioare dacă se iscă o busculadă? Mintea puțină a acestor hominizi de peluză explică faptul că vor să-l pipăie pe Băsescu, tot așa cum ceilalți îl pipăiau pe Iliescu și cum l-ar pipăi și ar pune botul pe Ceaușescu dacă ar învia. Dar cum rămâne cu instinctul părintesc, că asta funcționează și la macaci? Hominizii de peluză, dezumanizați de adorația lor năucă pentru șeful haitei, m-au dezgustat sâmbătă seara chiar mai mult decât Băsescu. Dl președinte a mai făcut o exhibiție din seria cu care ne-a obișnuit artistul poporului Traian Băsescu. Iliescu sau Năstase n-au conceput vreodată să joace teatru în fața maselor pentru a câștiga voturi. Ei veneau din aparatul comunist, unde în funcție te pune aparatul însuși, nu poporul. Oricât ar fi mimat pupături cu cetățenii, ștaiful lui Iliescu și Năstase a rămas rece și uscat. Emil Constantinescu a încercat să se maimuțărească plimbând ochelarii, simulând profilul lui Cuza, dar nu a arătat destul talent și n-a coborât destul de jos în materie de trivialitate. Traian Băsescu este primul șef de stat din istoria României care e nu numai dispus, ci și capabil să cânte „Deșteaptă-te, române!” cu o sticlă în echilibru pe nas ca să câștige simpatia populară. Acest fanfaron patologic zbiară întotdeauna ce crede el că dă mai bine la naturelul simțitor al masei – chiar dacă e o nerozie sau se contrazice flagrant pe sine însuși. Aiureala de sâmbătă seara din Piața Universității a creat-o pentru că a fost întrebat joi la TVR cum e cu promisiunea raportului trimestrial către români – și a răspuns pe loc, la plezneală. După ce a amânat și a întârziat sosirea în Piață, după ce s-a bălăcit îndelung prin mulțime, s-a suit pe scenă cerând să se dea gardurile la o parte, ca să ce? Ca să se încaiere galeriile pe carosabilul de la Universitate? Incredibil, dl Băsescu

dorește acum să pozeze în mare Unificator – propune un guvern „de dreapta” PD-PNL-PLD după ce de aproape trei ani se canonește să sfărâme PNL cu orice preț, propune un guvern de Uniune Națională când toate partidele, cu excepția PD, au fost chemate până acum la Cotroceni ca să aibă de unde pleca, uneori și după schimburi de insulte? Omul care s-a afirmat ca un apostol al dezbinării, al ranchiunei, omul care înjosește funcția prezidențială băgându-se în ciorba partidelor cu liste negre și albe: Iliescu, Năstase, Tăriceanu, Blaga, Berceanu... omul care spune joi seara că el nu-i reprezintă decât pe cei care l-au votat și îl susțin țipă acum în microfon că între români nu trebuie să existe garduri. Dar ce să mai vorbim de tupeu, de nerușinare, de prostire în față când dl Băsescu își identifică „trecutul revoluționar” din Piața Universității cu revelioanele când a băut aici cu poporul... Dacă sufletele celor omorâți în noaptea de 21 decembrie 1989 au rătăcit aseară în Piață printre Becali, Băsescu, Constantinescu și detașamentele lor de stradă și dacă pe lumea cealaltă mai simți ceva, atunci morții au simțit că există lucruri mai rele decât moartea.

Direcția a Șaptea

Dinspre partea intelectuală a nației se scurg discursuri indignate cu privire la *kivetschul* sexualo-morbido-bănos-sentimentos care dă pe dinafară din canalele mass-media. Vulgaritate, obscenități, *niet kultur,* maneaua și madmuzeaua, organul cică de 30 cm al portarului Prunea la pagina întâi. Așa e, acest chiveci e din ce în ce mai greu suportabil, te împinge dincolo de dezgust, în izolare și înstrăinare – dar partea intelectuală nu își scoate și ea la iveală organul?

Ba da, la intelectuali, organul lui Prunea este *just now* capul lui Bălăceanu-Stolnici. Capul profesorului, savantului, mentorului, seniorului, povățuitorului Bălăceanu-Stolnici. Prevăzut cu barbete, ochelari cu ham, căruntețe pieptănată pe spate – capul unui bunic venerabil, al tătânelui spiritual, al boierului liberal, mai să-i mănânci din palmă acadeaua înțelepciunii pe care ne-o dă regulat la televizor și la ziar.

Cum dădea și rapoartele la Securitate medicul Bălăceanu-Stolnici. Întocmite științific, cu cap, căci capul este organul cu care intelectualul lucrează cu organele. Cum spuneam, e plină România de Leonarji da Vinclu, și nu numai la fotbal. E păcat să nu fie utilizate toate capacitățile lor. De-aia l-a și făcut Securitatea tovarăș doctor docent, la cerere, pe dl Stolnici. Și îl mai și plătea cu 8000 de lei în 1965, ceea ce a fost și este cât se poate de firesc, așa cum observa astăvară dl Gabriel Liiceanu: ce, e mult 10000 de euro de la buget pentru o discuție a organului cu un intelectual de marcă?

În 2006, la semicentenarul TVR, m-am întâlnit pentru prima și ultima oară cu dl Stolnici: venea prin Tunelul Timpului, înjghebat la intrarea în instituție, la braț cu dna Mona Muscă. Cu dna Muscă, deja cunoscută sub numele „Dana”, am schimbat un salut din ochi, scurt și trist. Dl Stolnici însă m-a înșfăcat de cot și mi-a livrat gratuit următoarea informație: „Știi dumneata că eu am colaborat cu Televiziunea încă de când s-a înființat?”. Mi-am desprins ușurel membrul și l-am întrebat la rândul meu: „Dar cu Securitatea, tot de la înființare ați colaborat?”.

Venerabilul nu s-a șocat, nu s-a froasat, nu s-a supărat. A râs cu poftă: „Ehe, și asta era o instituție

serioasă, domnu' Popescu!" – după care s-a topit în Tunelul Timpului.

Cred că dl Stolnici va continua să râdă și după ce va fi cunoscută frumusețea lui de dosar cât o teză de doctorat. Un gazetar care s-a atins cu Securitatea nici cât o sutime din contactele vânjoase ale dlui Bălăceanu a fost exclus din presă. Boierul Stolnici ne va fi în continuare mentor, ne va râgâi înțelepciuni fără să se tulbure, căci sângele albastru stimulează hormonul nesimțirii superioare. Nu întâmplător, de pe rafturile librăriilor ne privește reeditarea cărții distinsului coleg de confesiuni contra cost la organ al dlui Stolnici: *Bunul-simț ca paradox,* de Al. Paleologu. Și, tot nu întâmplător, dl Stolnici este și membru în Colegiul pentru alegerea Patriarhului: intelectualii de viță și popii cu stele sunt baza Direcției a Șaptea a Securității. Celelalte șase direcții ale DSS au dispărut, Direcția a Șaptea va dăinui peste vremi, căci ruperea peceții ei ar aduce pe pământ miezul Armaghedonului lăuntric românesc.

Luxul morții

Am văzut o fată care semăna cu tine într-un film de scurtmetraj. Îşi plimba o bucată de geam pe gât şi pe încheieturile mâinilor. Părea o împărătească a lumilor, întinsă în balta ei de purpură. N-o aşteptau nici catafalcul, nici priveghiul miilor de oameni, nici poze în ziare, nici doliu național. Era ferită de vopselele care se dau de obicei pe trandafirul alb al morții.

M-a izbit atunci un gând care nu era al meu, un gând străin și pătrunzător ca un glonț din altă lume. De ce e moartea gratis și pentru toți?

Moartea e un lux, e luxul suprem al acestui Univers. Este singurul lucru perfect, neschimbător și nobil, singura transcendență adevărată, singura punte de legătură cu Dumnezeu sau cu splendoarea Neființei.

De ce e mânjită ea de trupul neînsuflețit, de slujbele bisericești, de lumânare, colivă și coșciug? Moartea să fie doar pasul dincolo, acum ești și, într-o străfulgerare, nu mai ești. Fără să laşi vreo urmă, fără pansamente, fără morfină, fără ploscă și comă.

Şi nu oricine pe lumea asta ar trebui să-și permită luxul morții. Acest privilegiu ultim să-l aibă doar oamenii buni şi frumoşi la suflet. Numai ei să moară. Ceilalți să trăiască, dacă nu veşnic, măcar atâtea milioane de zile până când vor ajunge să le fie silă de ei înșiși.

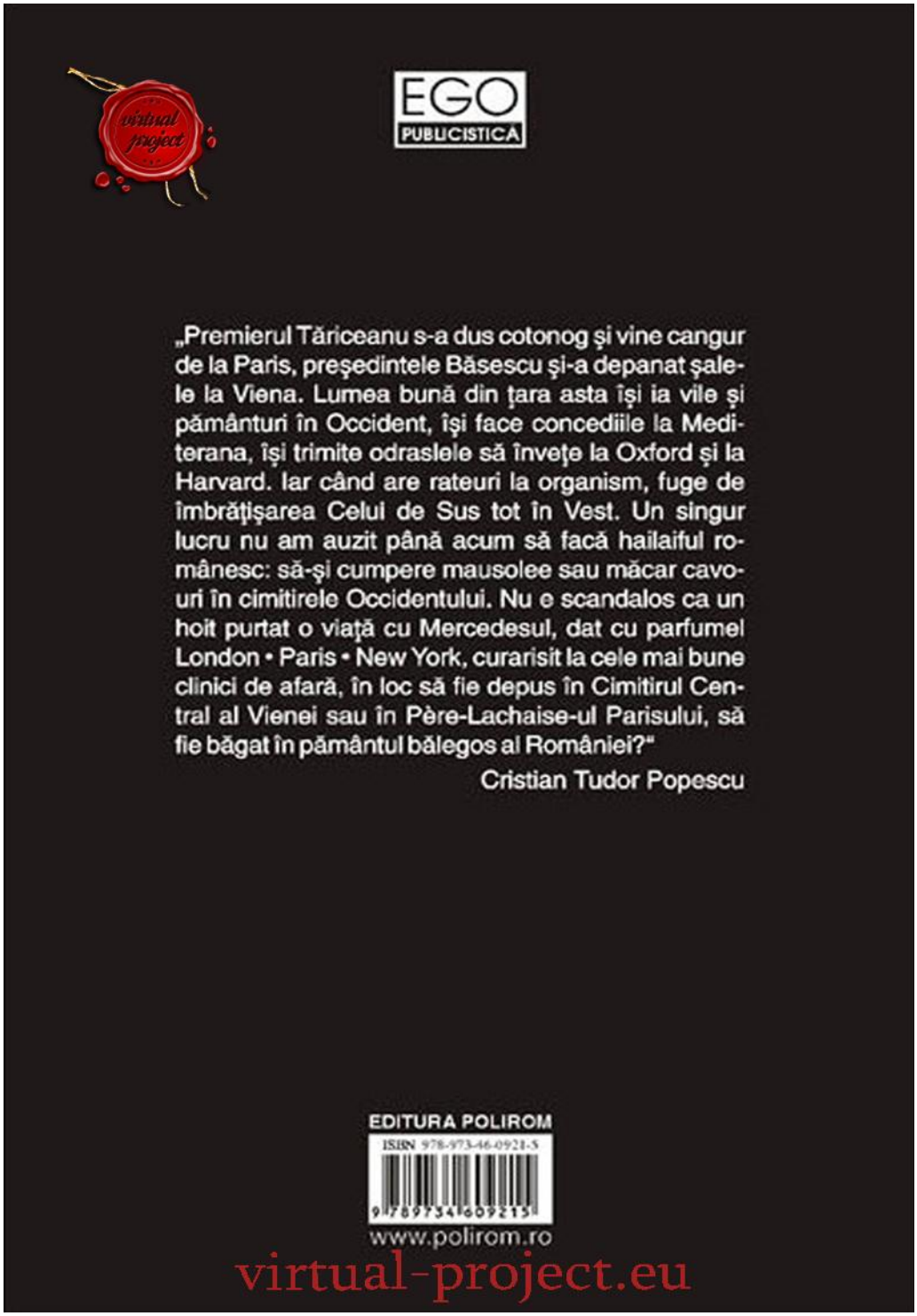
virtual project
EGO
PUBLICISTICA
„Premierul Tăriceanu s-a dus cotonog şi vine cangur de la Paris, preşedintele Băsescu şi-a depanat şalele la Viena. Lumea bună din ţara asta îşi ia vile şi pământuri în Occident, îşi face concediile la Mediterana, îşi trimite odraslele să înveţe la Oxford şi la Harvard. Iar când are rateuri la organism, fuge de îmbrăţişarea Celui de Sus tot în Vest. Un singur lucru nu am auzit până acum să facă hailaiful românesc: să-şi cumpere mausolee sau măcar cavouri în cimitirele Occidentului. Nu e scandalos ca un hoit purtat o viaţă cu Mercedesul, dat cu parfumel London • Paris • New York, curarisit la cele mai bune clinici de afară, în loc să fie depus în Cimitirul Central al Vienei sau în Père-Lachaise-ul Parisului, să fie băgat în pământul bălegos al României?"
Cristian Tudor Popescu
EDITURA POLIROM
ISBN 978-973-46-0921-5
www.polirom.ro
virtual-project.eu

Table of Contents

Marinică Ucigașul trece cu roțile peste România
Nimeni nu gândește pentru tine!
Ieslea gândului
Caricatura de partid
Dumnezeu - samsar electoral
Securism după comunism
Dreptate, ochii plânși ai lui conu' Dinu vor să te vadă.
La judecata schilozilor și morților
Marele Dric
Ce-a ratat securistul, lichidează procurorul
Keep walking, Monica, merg și eu cu tine
Vlasca și Teleormanul
Story-ul, o victimă a comunismului
România figurantă
Paranghelia salvează România?
Țoape cu laptoape sau „Vax populi, vax dei"
Libertatea urii și maghrebienii OTV
Pendulul lui Pandele
Tricolorul alb
Ticăloșirea sistemului ticălos
Moartea păstrăvului de crescătorie
Sfârșitul Partidului Comunist
Pristanda, Secretara și Pulimea
Traian Băsescu și literatura
Libertate fără nici un Dumnezeu
Dreptul bradului argintiu
Kiciul nu bate Iliciul
Trei savanți: Iliescu, Băsescu și Elena Ceaușescu
Președintele piftiei patriotice
Accidente ușoare
Despre cireșe
Turnătorul popular și partidul-sculă
Scrisoare către fiul meu
Eșielomul
Dacia Felix
Sfântulețiii mărturisitori
Striptiz pe invers
Prea târziu și prea devreme
Satană în sutană

Torpile morale
Amenda Becali
Codul lui nea Gigi
Ieșirea din căcat
Marinarul și dolarul
Unde sunt victimele?
Șacalul și pisica
Morala pastei de dinți
În cap și în inimă
Moartea și prisosul
Dracul chior
Tragerea pe roată
Țambalagii simfonici
Purificare morală turbo
Execuția dictatorului, procesul poporului
Mortul agitat
Mea culpa
Testul zeghei
Singuri în România
Piticul monstruos
Muzeul figurilor de ceață
Șicul morții
Fecioara din Plescoï
Papa Băsescu
Ziua României vii
Cinema
Un Pavlik al timpului nostru
Cimpanzeii roșii
Mița Agamița
Eminescu - fata de la pagina 1
Recensământul băieților secreți
Cortul dintre palate
Traian - intelectual și președinte
Kak izvestno
Jack Spintecătorul
Bruxellesul în depresie
Pomanagerii
Dirijorul orchestrei de cord
Amantul poporului, amanta națiunii
Autodizolvarea Parlamentului
Cultură în loc de ură
Bibloteca Babardel
Dracul și Prostănacul

Patul & Coșciugul
Anticomunismul fără față umană
De ce ziaristul nu e intelectual
Crescătorii de dragorii din România
Romega și Chiorondel
La film
Palma de aur și pumnul de carne
Artistul Poporului
Direcția a Șaptea
Luxul morții

Table of Contents

Marinică Ucigașul trece cu roțile peste România 6
Nimeni nu gândește pentru tine! 9
Ieslea gândului 10
Caricatura de partid 11
Dumnezeu - samsar electoral 14
Securism după comunism 16
Dreptate, ochii plânși ai lui conu' Dinu vor să te vadă. 19
La judecata schilozilor și morților 21
Marele Dric 23
Ce-a ratat securistul, lichidează procurorul 24
Keep walking, Monica, merg și eu cu tine 26
Vlasca și Teleormanul 29
Story-ul, o victimă a comunismului 30
România figurantă 33
Paranghelia salvează România? 36
Ţoape cu laptoape sau „Vax populi, vax dei" 38
Libertatea urii și maghrebienii OTV 40
Pendulul lui Pandele 43
Tricolorul alb 46
Ticăloșirea sistemului ticălos 48
Moartea păstrăvului de crescătorie 50
Sfârșitul Partidului Comunist 52
Pristanda, Secretara și Pulimea 54
Traian Băsescu și literatura 57
Libertate fără nici un Dumnezeu 58
Dreptul bradului argintiu 60
Kiciul nu bate Iliciul 63

Trei savanți: Iliescu, Băsescu și Elena Ceaușescu 65
Președintele piftiei patriotice 67
Accidente ușoare 69
Despre cireșe 71
Turnătorul popular și partidul-sculă 72
Scrisoare către fiul meu 74
Eșielomul 77
Dacia Felix 80
Sfântuleții mărturisitori 82
Striptiz pe invers 84
Prea târziu și prea devreme 88
Satană în sutană 90
Torpile morale 93
Amenda Becali 95
Codul lui nea Gigi 97
Ieșirea din căcat 99
Marinarul și dolarul 101
Unde sunt victimele? 102
Șacalul și pisica 103
Morala pastei de dinți 104
În cap și în inimă 105
Moartea și prisosul 106
Dracul chior 107
Tragerea pe roată 108
Ţambalagii simfonici 109
Purificare morală turbo 111
Execuția dictatorului, procesul poporului 112
Mortul agitat 113
Mea culpa 114
Testul zeghei 115

Singuri în România 116
Piticul monstruos 117
Muzeul figurilor de ceață 118
Șicul morții 119
Fecioara din Pleșcoï 120
Papa Băsescu 121
Ziua României vii 122
Cinema 124
Un Pavlik al timpului nostru 125
Cimpanzeii roșii 126
Mița Agamița 127
Eminescu - fata de la pagina 1 129
Recensământul băieților secreți 130
Cortul dintre palate 131
Traian - intelectual și președinte 132
Kak izvestno 133
Jack Spintecătorul 135
Bruxellesul în depresie 136
Pomanagerii 137
Dirijorul orchestrei de cord 138
Amantul poporului, amanta națiunii 140
Autodizolvarea Parlamentului 142
Cultură în loc de ură 144
Bibloteca Babardel 146
Dracul și Prostănacul 151
Patul & Coșciugul 153
Anticomunismul fără față umană 155
De ce ziaristul nu e intelectual 157
Crescătorii de dragorii din România 159
Romega și Chiorondel 161

La film 164
Palma de aur și pumnul de carne 166
Artistul Poporului 169
Direcția a Șaptea 171
Luxul morții 173